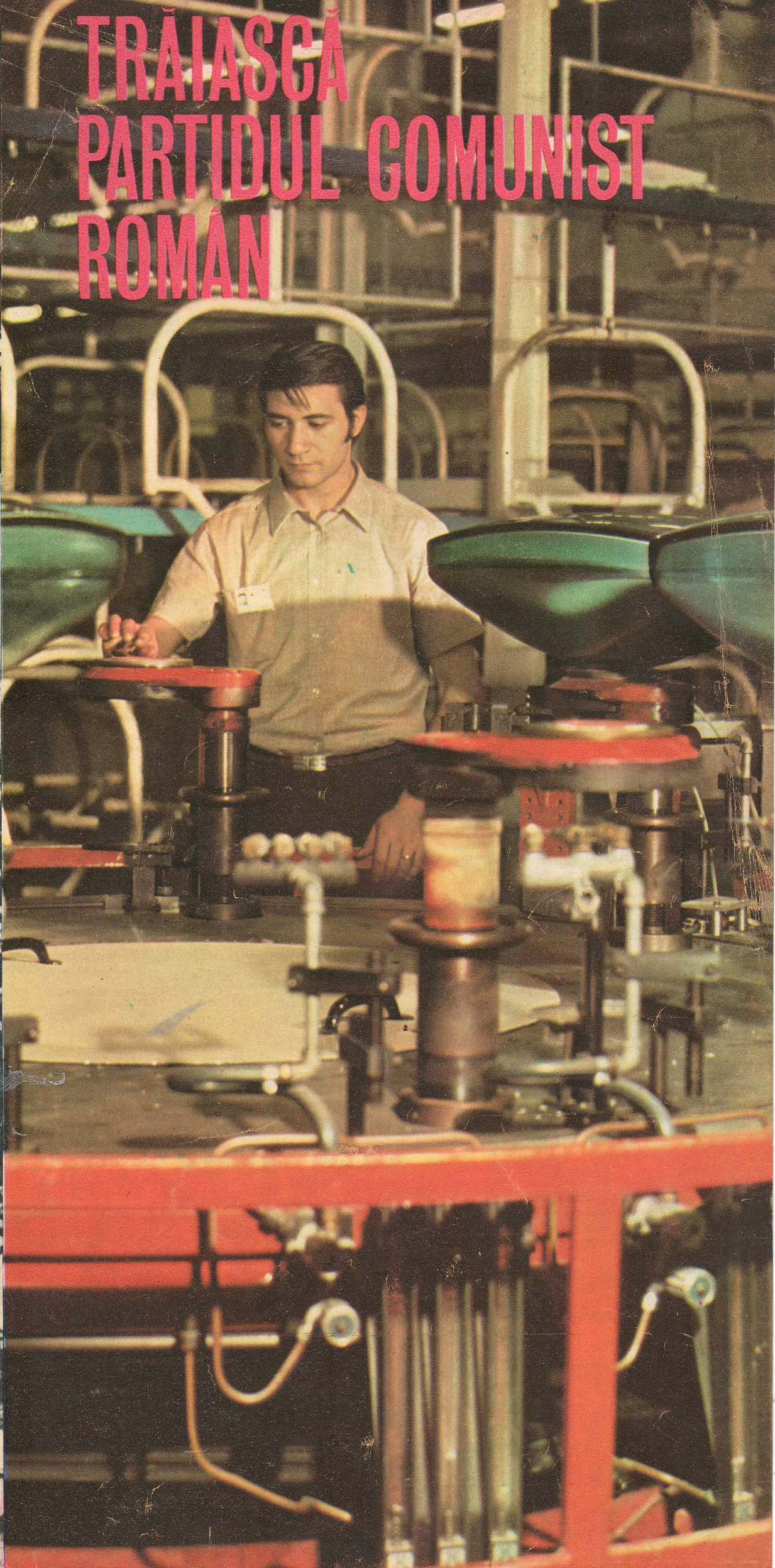

19
'71

FLACĂRA

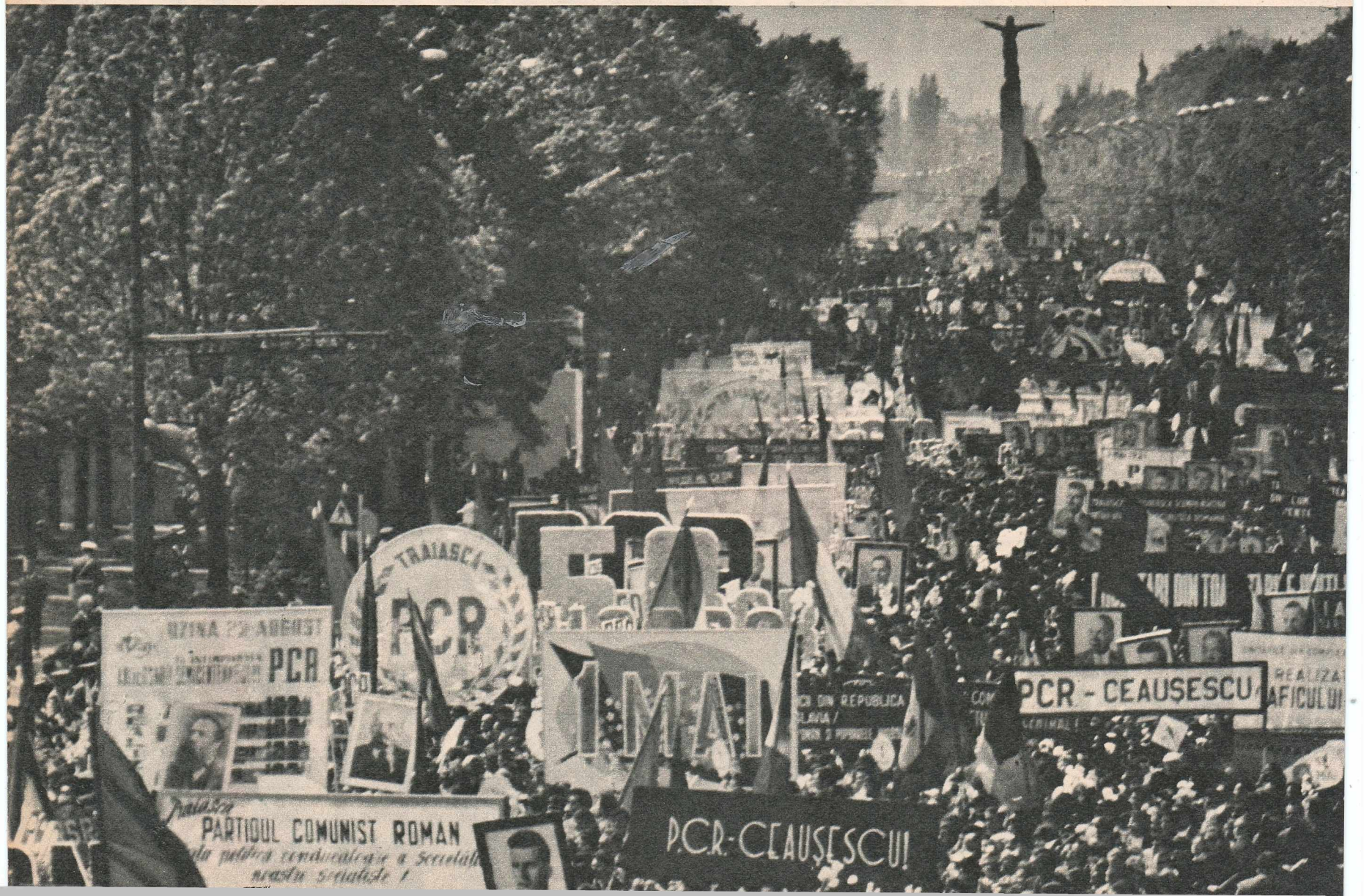
ANUL XX
NR. 831
8 MAI 1971

TRĂIASCĂ PARTIDUL COMUNIST ROMÂN

Strâns unit în jurul partidului, al Comitetului său Central, cu deplină încredere în destinul luminos al României socialiste, întregul nostru popor a sărbătorit ziua de 1 Mai sub semnul gloriosului jubileu al Partidului Comunist Român, exprimându-și vibrant sentimentele de frăție internaționalistă față de popoarele tuturor țărilor socialiste, solidaritatea cu clasa muncitoare internațională, cu lupta tuturor forțelor care militază pentru socialism, pace, democrație și progres în lumea întreagă.

Vizitele de lucru ale secretarului general al partidului nostru, marele dialog dintre partid și popor, dezbaterele vii, dinamice, analiza profundă a problemelor actuale și de perspectivă au devenit o tradiție adinc înțetătenită în activitatea conducerii noastre de partid, a tovarășului **Nicolae Ceaușescu** personal, omul care simbolizează atit de puternic crezul, înțelepciunea și vigoarea Partidului Comunist Român, ale întregului nostru popor.

Fotografle de Traian Prosan

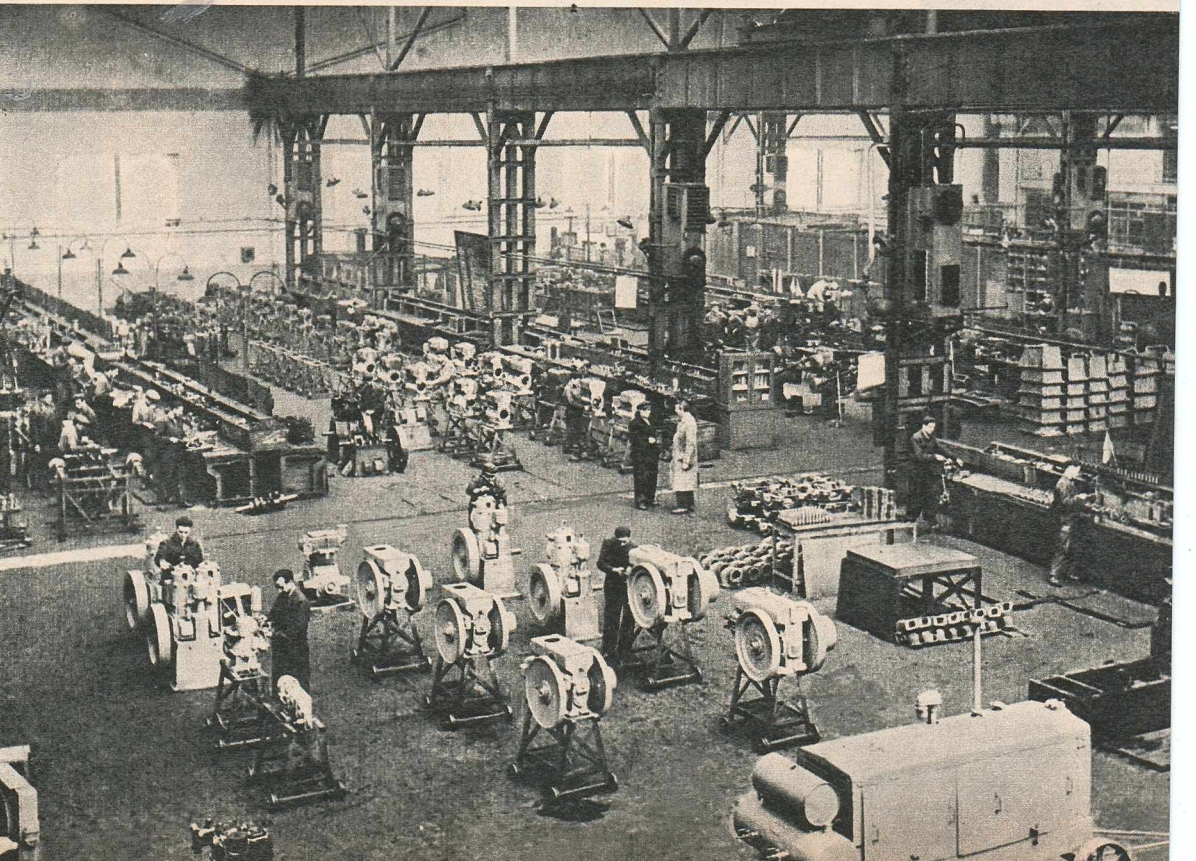
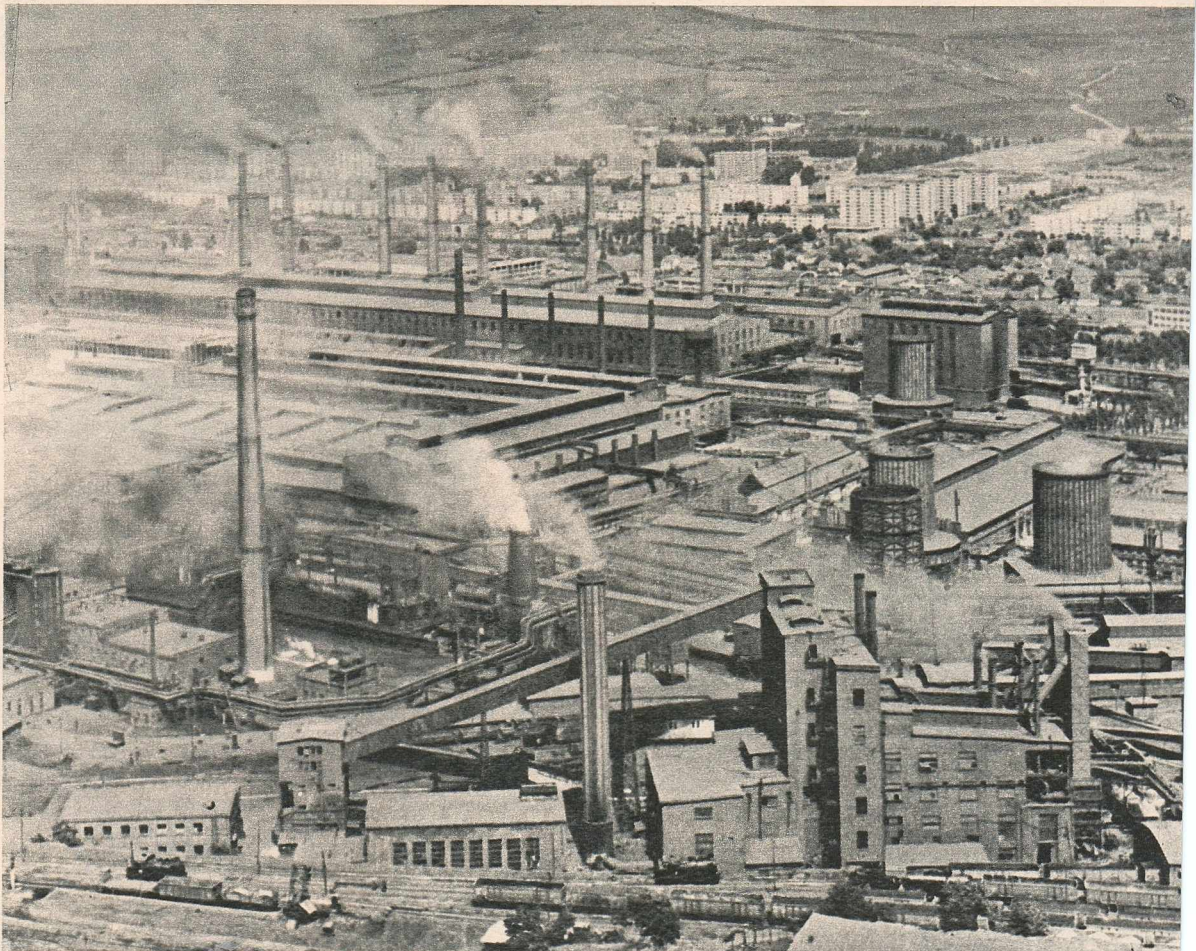
PARTIDUL COMUNIȘTILOR, FĂCLIA LUMINOASĂ A PROGRESULUI ÎN PATRIA NOASTRĂ

SE ÎNFĂPTUIESC VISURILE ÎNAINȚĂȘILOR

de Liviu TIMBUS

*Ieri și azi,
în marele
centru siderurgic
al Hunedoarei.*

*Uzinele «Lemaitre»
din vremea patronatului
și noua hală
de strunguri
a uzinelor
«Timpuri noi».*

Sîntem martorii, creatorii și beneficiarii celui mai strălucit, pasionant și tulburător capitol din istoria națională a poporului nostru. Orînduirea echității și civilizației prospere, lumea libertății și demnității umane a prins viață și împlinire sub ochii noștri. Am ajuns la acest stadiu de dezvoltare a patriei dînd cîștig de cauză rațiunii, am ales fîgașul biruinței într-o luptă continuă cu necunoscutul și inerția. Am ajuns să pășim cu fruntea sus, să devenim noi înșine, să ne bucurăm de roadele și farmecul acestei țări, frumoasă ca o grădină. O țară cum nu e alta prin varietatea și armonia reliefului, prin marea zestre a bogățiilor naturale, prin înțelepciunea, omenia și hărnicia tuturor celor care au prins trup și suflare din lutul ei. Așa au văzut-o și o proslăvesc de veacuri toți cei care și-au unit sufletul cu destinul ei, au legănat-o în balade și doine,

i-au udat țărîna cu sînge și lacrimi. O împlinire la capătul a două milenii de suferință și privațiune, dar grandoaarea și elocvența ultimelor cuceriri asimilează și sintetizează în chip magistral întreaga zestre de valori acumulată de veacuri. Aniversarea celor 50 de ani de la crearea Partidului Comunist Român și scurgerea a 26 de ani de la intrarea ireversibilă a patriei noastre în evul său socialist reprezintă pentru noi toți, și înainte de orice, evocare, sinteză și interpretare a drumului parcurs, un tablou atotcuprînzător al epocii de reînnoire istorică, o prospectare lucidă a ceea ce vor însemna pentru noi toți zilele viitorului.

Redescoperirea României prin ridicarea la scara realității a celor mai nobile virtuți ale socialismului rămîne indisolubil legată de cutezanța, jertfa, înțelepciunea și activitatea fecundă a

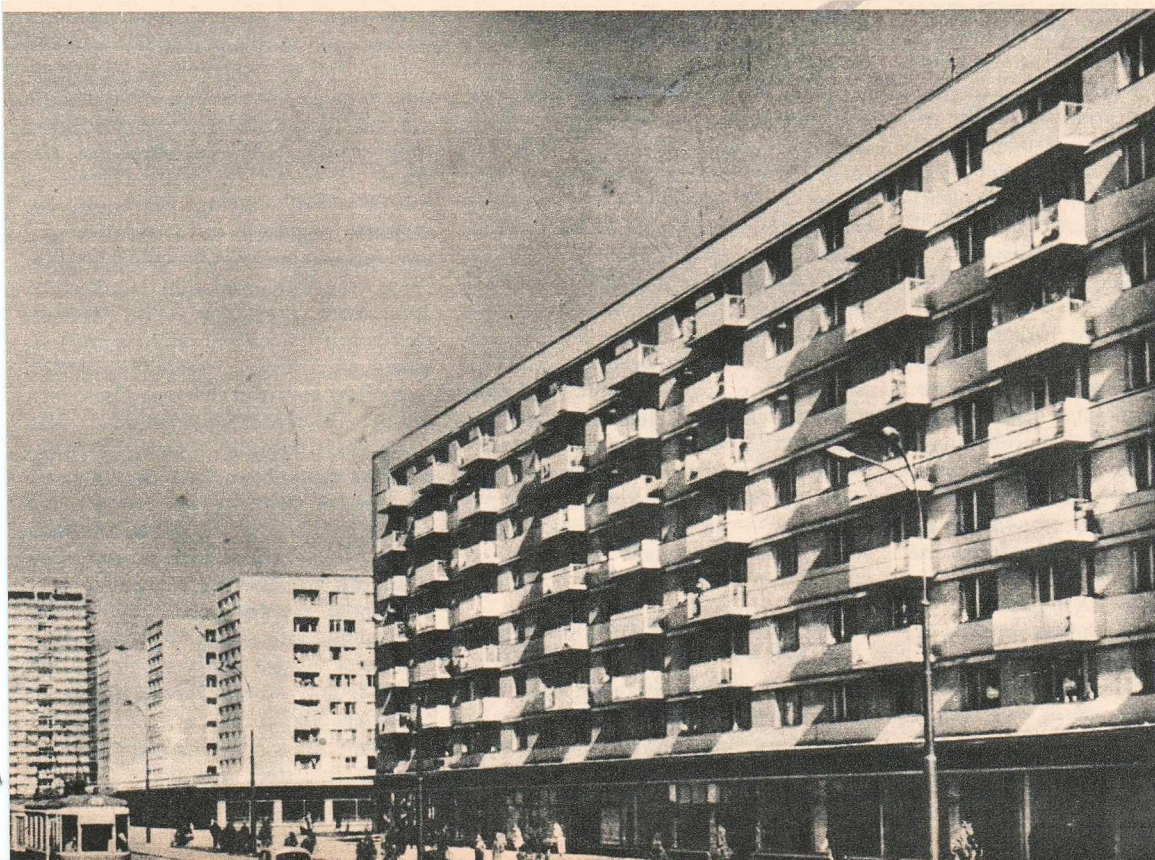
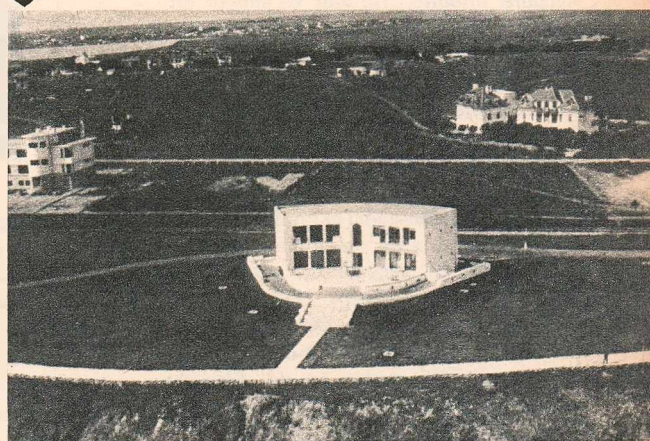
partidului nostru, prin capacitatea comunistilor români de a transforma în fapte vocația și puterea unui întreg popor, prin fructificarea maximă a tradițiilor revoluționare preexistente, prin împlinirea unui gînd străvechi despre o Românie a libertății și progresului multilateral, visată și anticipată de atîtea generații de patrioți. **«Partidul comunist — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu — este continuatorul luptelor seculare duse de poporul român pentru neatîrnarea țării, pentru formarea națiunii române și a statului național unitar, pentru accelerarea progresului social și înaintarea României pe calea civilizației.»**

Și în această privință, istoria celor 26 de ani de la eliberarea patriei de sub jugul fascist și-a spus pe deplin cuvîntul. Declinul și epuizarea capacității istorice a vechilor clase, victoria

insurjecției armate, procesul de formare a unității socialiste reprezintă continuarea și desăvîrșirea triumfală a luptei poporului nostru pentru libertate națională și socială, pentru progres material și spiritual, pentru dobîndirea unei poziții demne în viața internațională. Am cunoscut cu toții o Românie capabilă să declanșeze puterea novatoare a unui întreg popor, să realizeze deplina egalitate în drepturi a tuturor cetățenilor țării, să desfășoare larg forțele sociale și politice ale întregii națiuni; o țară cu o fizionomie modernă, așa cum a fost visată, întrezărită sau anticipată de atîția precursori de seamă, patrioți înflăcărați, scriitori, oameni de știință și învățați de renume. *«Condiția civilizației statului, scria cu aproape un secol în urmă luceafărul poeziei românești, e civilizația economică. Gradul de civilizație a unui popor se măsoară după aptitudinile de a supune puterile oarbe ale naturii scopului omului.»* Și mai departe: *«...industrie fără protecție nu se poate înființa. Protecție fără putere politică a statului nu se poate exercita.»* Sau aceste cîteva rînduri memorabile, întrupate din gîndul, jertfa și cutezanța eroului din Vladimiri: *«Veniți dar, fraților, cu toții, ca cu răul să pierdem pe cei răi ca să ne fie nouă bine; și să se aleagă din căpeteniile noastre care pot să fie buni, aceia sînt ai noștri... «Că eu alta nu sînt decît numai un om, luat*

◀ Eforie-Nord 1970,
Eforie-Nord 1938.

◀ Calea Griviței,
așa cum
am cunoscut-o
cu toții
în urmă cu 15 ani,
și moderna arteră
din zilele
prezentului.

PARTIDUL COMUNIȘTILOR, FĂCLIA LUMINOASĂ A PROGRESULUI ÎN PATRIA NOASTRĂ

de către tot norodul țării cel amărît și desădit din pricina jefuitoarelor, ca să le fie chivernisitor în treaba cererii dreptăților».

Despre o Românie a libertății, dreptății și democrației plene au visat și autorii utopicului proiect al constituției cărvunarilor. «Înainte pravilei să fie socotiți toți deopotrivă și fără deosebire, avînd a fi și pravilă una și aceeași pentru toți, sau pentru a ocroti, sau pentru a pedepsi».

Vom aminti de asemenea și aceste rînduri, cu totul remarcabile prin realismul, rigoarea și forța introspecției social-economice, izvorîte de sub pana cărturarului pașoptist Nicolae Bălcescu și publicate în a sa «Chestiune economică a Principatelor Dunărene»: «Acapararea pămîntului de către un mic număr de privilegiați are ca urmare mizeria membrilor dezmoșteniți ai societății; această consecință fatală aduce la rîndul ei dezorganizarea întregii societăți, și dezordinea își găsește explicația și rațiunea de a fi în cauza care o produce». Iar mai departe: «Popoarele leneșe sînt popoare înrobite. Țăranul va munci tot atît, ba chiar mai mult ca în prezent, cu deosebire numai că va munci bine, serios și conștiincios, știind că rodul muncii sale nu va aparține altuia».

Visuri înaripate sau preziceri fantaziste, prospecțiuni lucide sau programe utopice, dar toate născute din mintea și inima unor mesageri ai gândirii democratice, exponenți de seamă ai ideii de progres și ascensiune economică. Gheorghe Șincai, Petru Maior, György Bessenyei, Teodor Diamant, Constantin Golescu, Gheorghe Lazăr, Janos Bolyai, Gheorghe Asachi, Eftimie Murgu, Ion Ionescu de la Brad și alții alții, bărbați iluștri, însetați de dreptate și adevăr, dușmani ai obscurantismului, creatorii unui puternic curent de opinie în folosul reformelor democratice. Idei generoase care încep să prindă consistență și o direcție clară o dată cu afirmarea pe arena istoriei a clasei muncitoare, de îndată ce, prin natura sa de clasă, prin locul său în producția materială, proletariatul devine exponentul aspirațiilor întregului popor muncitor.

Necesitatea industrializării, geneza economiei românești, structura și perspectivele ei devin deziderate scumpe pentru toți bărbații luminați din cea de-a doua jumătate a secolului trecut. «Avem tot(ul) de creiat — scria Ion Ghița. A întemeia creditul nostru public, a face poduri, a împodobi și sănăți orașele, a lărgi porturile, a înflori comerțul, a încuraja industriă... a săpa canaluri, a întinde linii de drum de fier pe suprafața pămîntului nostru pentru înlesnirea comerțurilor și, într-un cuvînt, a dezvolta toate stabilimentele».

Sau altminteri spus: o țară lipsită de dinamism și forță în domeniul economiei naționale, în rezolvarea promptă și lucidă a problemelor dezvoltării sale interne, nu se poate aștepta decît la

un loc modest în viața internațională. Sau ceea ce declara răsplat un alt învâțat de renume al timpului, istoricul A.D. Xenopol, prefigurînd cu o remarcabilă luciditate marile înfăptuiri din era socialistă a României. «A rămîne dedați numai agriculturii este a ne osîndi pe noi înșine la producerea numai de lucruri brute, care sub un volum foarte mare reprezintă o valoare foarte mică; este a ne constitui pentru totdeauna robii străinătății. Într-adevăr, aceasta ne va trimite în schimb pentru produsele unei munci grosolane și primitive, acelea ale unei munci rafinate și civilizate, care sub volumuri înzecit de mici vor reprezenta prețuri însutit de mari, încît munca întregă a poporului nostru va sluji numai pentru a plăti o porțiune foarte mică din munca altor țări. Românii deci vor îndeplini în concertul popoarelor europene munca manuală, brută și grosolană, prost plătită și puțin căutată, deoarece poate fi făcută de toată lumea, și vor primi ca răsplată a acestei munci grele și încordate fărâmașurile ce vor cădea de la masa țărilor civilizate». Plecînd de la aceste considerente, el conchidea: «...urmează neapărat că industria mare este aceea care trebuie să cautmă a dezvolta mai întîi în Românie».

E momentul să amintim apoi la loc de cinste marele reviriment produs în cultura spirituală a poporului nostru prin pătrunderea și răspîndirea marxismului, ideologia clasei muncitoare care a permis cărturarilor vremii, înregimentați în primele cercuri socialiste, investigația celor mai vitale pro-

bleme ale societății românești. Din nenumărate gânduri transmise posterității de către fruntașii mișcării socialiste din țara noastră (dr. Stîncă și Raicu Rion, C. Buzdugan și P. Moroiu, Ion Iosiv, Sofia Nadejde și mai presus de toți C. Dobrogeanu-Gherea, I.C. Frimu, Șt. Gheorghiu), reamintim în mod deosebit aceste rînduri memorabile ale lui C. Dobrogeanu-Gherea: «În industrie — spunea el — va găsi țăranul loc pentru plasarea fiilor săi și tot în industrie va găsi o piață de desfacere pentru produsele sale... Viitorul satului însuși e la oraș și în dezvoltarea industrială a țării. Viitorul țării întregi e în îndrumarea ei... către o organizație socială mai înaltă în viitor — societatea socialistă».

Deziderate scumpe, program însuflețitor, dar a căror fundamentare teoretică și împlinire faptică n-au fost posibile decît o dată cu crearea partidului comunistilor, prin revoluția și construcția socialistă din țara noastră. «România nu poate ajunge la nivelul unei țări mari industriale», — se scria într-un număr ilegal al publicației «Lupta de clasă» — nu poate deveni «o țară mare, fericită, pe cale capitalistă, ci numai prin industrializarea socialistă».

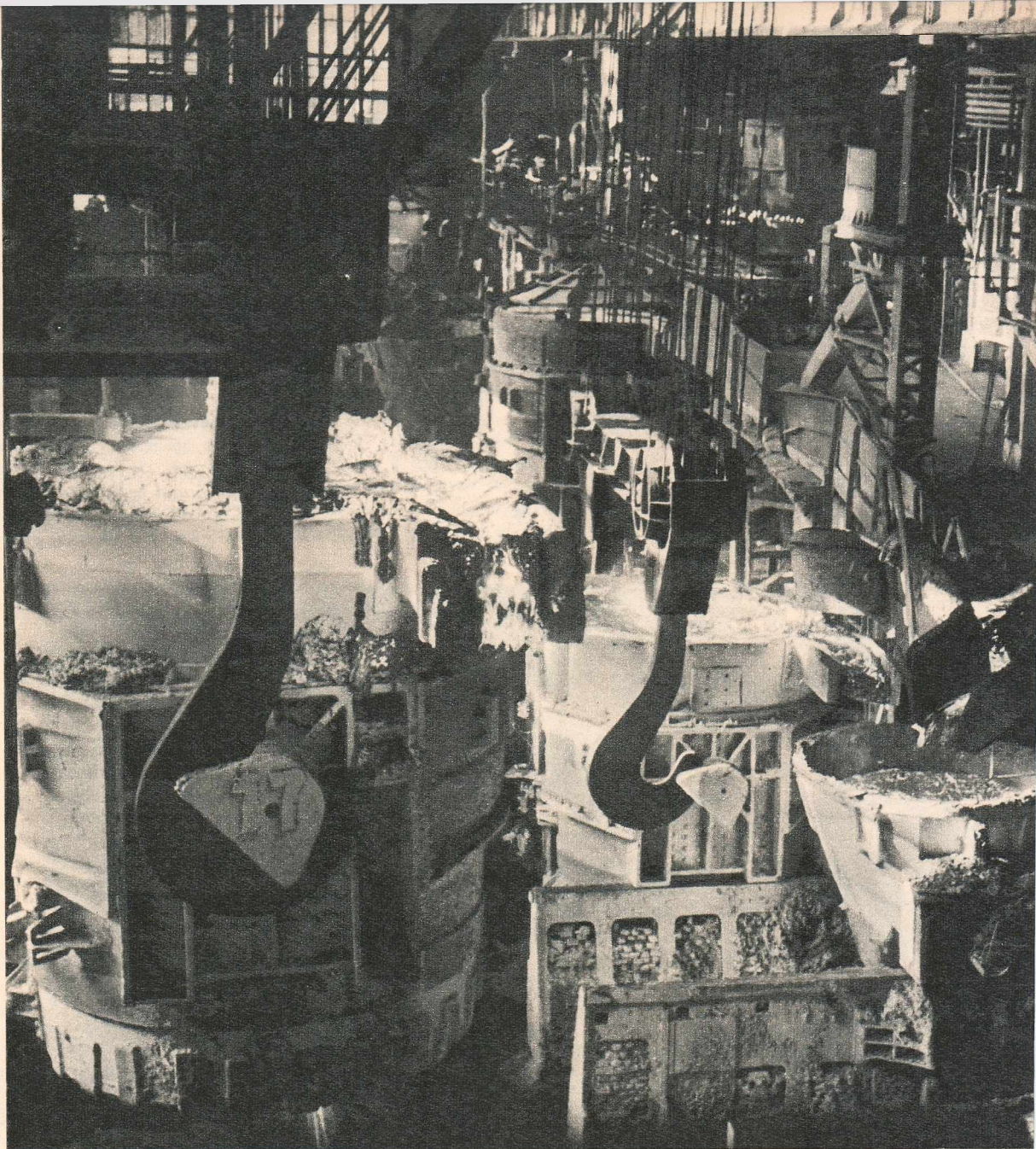
PREZENTUL, O REALITATE, VIITORUL, O CERTITUDINE

Cu mult timp înainte de cucerirea puterii politice, clasa muncitoare și-a elucidat, așadar, poziția față de progresul general al României, demonstrînd necesitatea imperioasă a indus-

trializării socialiste, considerînd dezvoltarea economică pîrghia de bază a restructurării economiei și încadrării ei în cadența modernă, un adevăr ridicat la scara realității prin activitatea fecundă desfășurată de partid în anii revoluției și construcției socialiste.

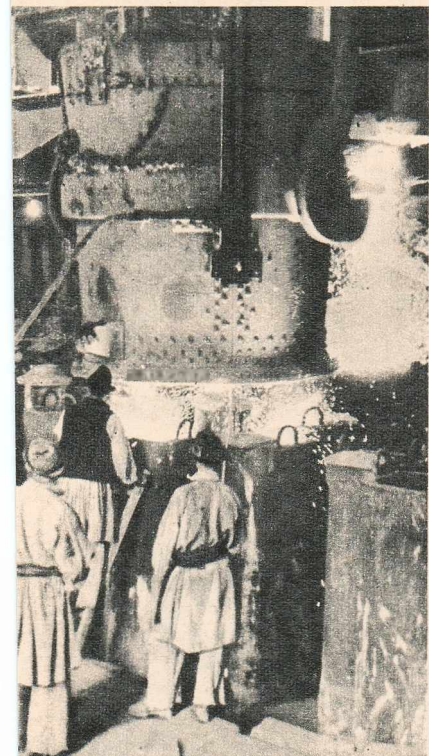
Pentru întîia oară în istoria României, îndrumările-cheie ale unui partid de guvernămînt au devenit propriile noastre opțiuni, pentru prima dată oamenii muncii s-au putut convinge că aspirațiile, viața de fiecare zi și remarcabilele succese ale patriei se realizează într-o concordanță strictă cu programul elaborat de partid, că pentru întreaga suflare a țării partidul reprezintă autoritatea supremă, forța socială și politică cea mai înaintată, tezaurul înțelepciunii colective, trup din trupul clasei muncitoare, al țărănimii și intelectualității poporului nostru. «Clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la cel de-al X-lea Congres al partidului — oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, au demonstrat, prin munca lor plină de abnegație, ce operă măreață poate înfăptui un popor liber și stăpîn pe destinele sale».

Epopeea marilor construcții ale socialismului este îndeobște cunoscută cititorilor noștri. De-a lungul ultimilor 26 de ani, o țară înapoiată din punct de vedere economic, cu un profil predominant agrar, și-a construit la ea acasă o industrie dinamică, competitivă. În agricultură, înfrățirea miilor de

▲ Galați 1970.

▲ Loc și condiții de muncă într-o Reșiță a anului 1938 și o imagine recentă, realizată în același compartiment al întreprinderii.

▲ Galați 1944.

parcele într-un singur ogor a dat posibilitatea valorificării fondului funciar prin direcționarea unor importante investiții în domeniul mecanizării, chimizării și extinderii irigațiilor, prin convertirea întregii științe agricole în practica zilnică.

Lichidarea analfabetismului, rezolvarea problemei naționale, generalizarea învățământului, puternica ascensiune a

științei și culturii românești, eflorescența artei și literaturii, deziderate scumpe unor numeroși precursori înaintați, au devenit realități pregnante ale prezentului.

Succesele viitorului rămân și ele fapte certe. Ele se vor naște pe trunchiul viguros al prezentului, prin destoinicia unei națiuni care și-a demonstrat din plin virtuțile, sub îndrumarea unui

partid încercat, în fruntea căruia se află înțeleptul său conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, omul care simbolizează atât de puternic crezul, înțelepciunea și vigoarea întregului nostru partid. Anul 1975 se va înscrie în istoria țării prin cote mai înalte și calitativ superioare la energie electrică, oțel, laminate, tractoare, locomotive, autovehicule, produse chimice etc., prin cantități sporite de țesături, încălțăminte, carne, ulei, zahăr, prin modernizarea agriculturii și creșterea sensibilă a nivelului de trai. Creșterea în continuare a forțelor de producție, în vederea creării unei economii avansate, a unei culturi și economii moderne, dezvoltarea susținută a științei, învățământului și culturii, adâncirea continuă a democrației socialiste, cercetarea temeinică a fenomenului social, fructificarea experienței și inițiativei maselor prin confruntarea dintre teorie și practică, prin dialectica concret istorică a construcției socialiste — toate acestea vor apropia România de țările cele mai avansate din punct de vedere economic.

Am fost și vom rămâne în continuare martorii, creatorii și beneficiarii acestei istorii alerte, născută prin gândul partidului și puterea de dăruire a unui întreg popor. O realitate pregnantă care astăzi, o dată cu marea sărbătoare a Partidului Comunist Român, se impune deopotrivă inimii și cugetului nostru prin solemnitatea momentului, prin vibranta retrospectivă a trecutului, prin largile dimensiuni ale viitorului.

«...SENSUL ÎNTREGULUI EFORT DE EDIFICARE A NOII ORÎNDUIRI ÎN ȚARA NOASTRĂ ESTE BUNĂSTAREA ȘI FERICIREA OMULUI, ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE VIAȚĂ ALE ÎNTREGULUI POPOR, CREAREA POSIBILITĂȚILOR PENTRU TOȚI CETĂȚENII PATRIEI DE A SE DEZVOLTA MULTILATERAL, DE A-ȘI AFIRMA APTITUDINILE ȘI CAPACITĂȚILE CREATOARE, DE A BENEFICIA TOT MAI LARG DE CUCERIRILE CIVILIZAȚIEI MODERNE».

NICOLAE CEAUȘESCU

Zilele dinaintea acestui 8 Mai, în care se împlinesc cinci decenii de la crearea Partidului Comunist Român, au fost zile în care națiunea noastră socialistă și-a făcut un urias bilanț.

Au fost zilele când am tras o linie în timp și am adunat, am socotit tot ce am realizat — înaintașii noștri și noi — sub conducerea partidului. E un bilanț la care avem dreptul. Cum are dreptul cel care a muncit să se bucure de roadele muncii lui. Deci un bilanț al bucuriei.

În bilanțul nostru sint cuprinse: masiva industrializare a țării și transpunerea agriculturii pe bazele mării producții socialiste; imprimarea unui ritm intens și creator dinamismului economiei, dar și întregii vieți social-politice; ridicarea nivelului de trai material și spiritual al celor ce muncesc de la orașe și sate, al întregului popor, și crearea posibilităților pentru toți cetățenii patriei de a-și dezvolta personalitatea; asigurarea egalității în drepturi a tuturor cetățenilor fără deosebire de naționalitate și închegarea unei noi societăți care asigură tuturor membrilor ei cele mai largi drepturi și libertăți democratice.

În zilele premergătoare mării sărbători, fiecare dintre noi a simțit nevoia să se destăinuiască; să spună celorlalți ce a făcut el, cum și cu ce a contribuit el la marea împlinire comună; și mai presus de asta, fiecare dintre noi a simțit nevoia să-și exprime recunoștința față de conducătorul nostru înțelept — partidul comunistilor — pentru felul în care i-a condus și îi conduce destinul personal, pentru felul în care a condus și conduce Destinul Țării.

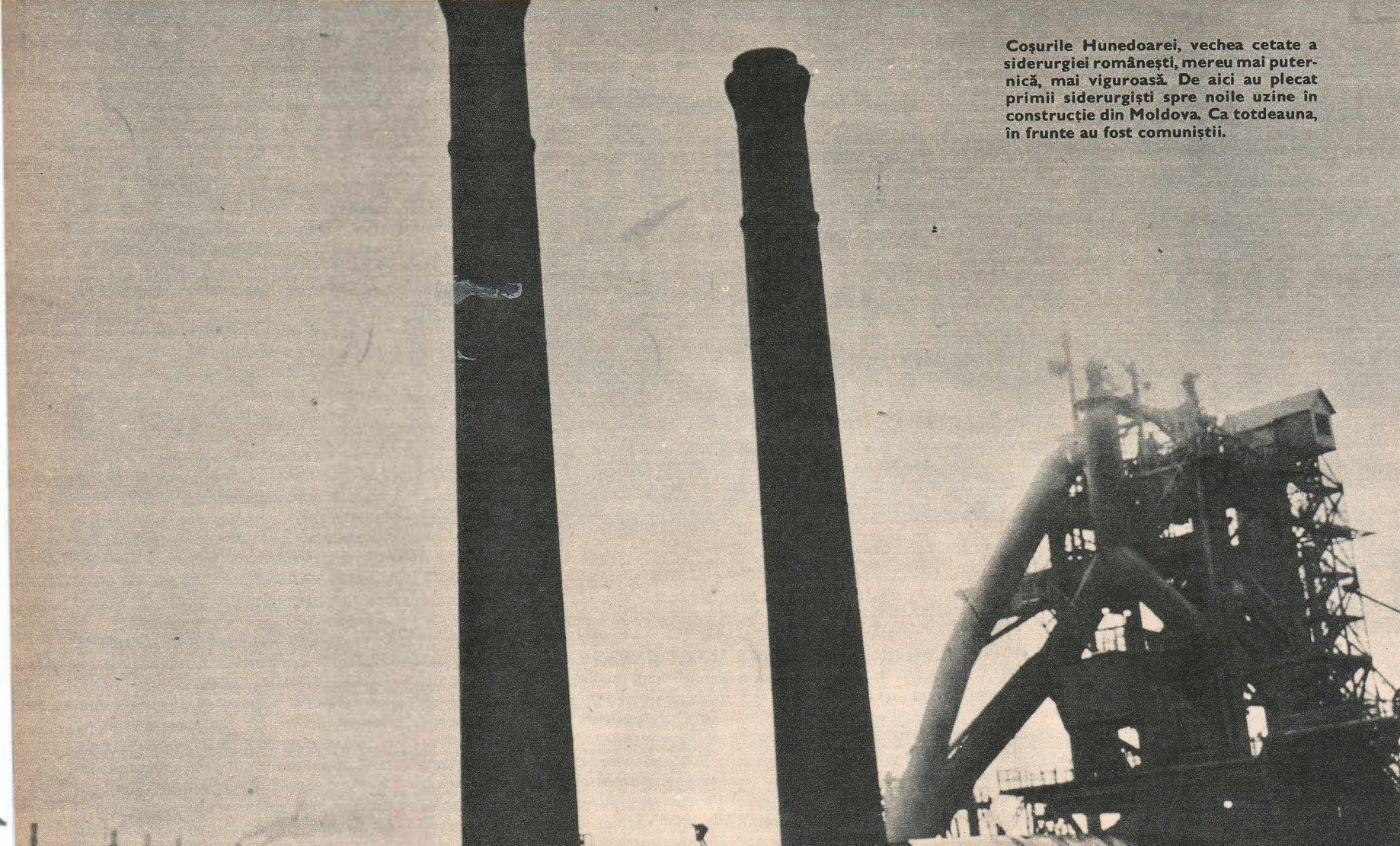
Tocmai acestei nevoi de confidență către ceilalți, de confidență de la tovarăș de ideal la tovarăș de ideal, revista noastră i-a dedicat paginile de față.

TIMPUL ENERGIILOR DESCĂTUSATE

CONSTRUCȚIA DE MAȘINI, ÎN CENTRUL POLITICII ECONOMICE A PARTIDULUI

Ion AVRAM
ministrul industriei construcțiilor de mașini

Industria constructoare de mașini se prezintă la semicentenarul glorios al Partidului Comunist Român cu un bilanț bogat în realizări și cu un program îndrăzneț pentru perioada economică în care am pășit. Dezvoltarea în ritmuri constant ridicate a acestei ramuri cheie a economiei naționale a stat permanent în centrul atenției partidului. Preocuparea stăruitoare și sistematică pentru dezvoltarea construcției de mașini se explică înainte de toate prin rolul ce-i revine acestei ramuri de bază a industriei în infăptuirea politicii de industrializare a țării, în progresul întregii economii naționale. A devenit un adevăr axiomatic că această ramură are rolul decisiv în utilizarea tehnică a industriei, agriculturii și a celorlalte ramuri ale economiei naționale, în ridicarea productivității muncii sociale. Pornindu-se de la această premisă, dezvoltarea prioritară a industriei constructoare de mașini — a cărei necesitate este demonstrată de întreaga experiență mondială — constituie de peste două decenii o trăsătură esențială a procesului de industrializare a României. Partidul și statul au concentrat mijloace materiale și financiare mereu sporite pentru formarea și dezvoltarea unei industrii constructoare de mașini capabile să asigure înzestrarea economiei naționale în concordanță cu cuceririle tehnico-stiințifice contemporane. Într-o perioadă istoricește scurtă, alături de unele subramuri preexistente, au fost făurite subramuri noi ale construcției de mașini, printre care: industria electrotehnică, de tractoare și autovehicule, de rulmenți, de mașini-unelte, utilaj petrolier, de echipament energetic etc. În toată perioada de conducere planificată a economiei, — ca rezultat al extinderii și reutilizării întreprinderilor existente

Coșurile Hunedoarei, vechea cetate a siderurgiei românești, mereu mai puternică, mai viguroasă. De aici au plecat primii siderurgiști spre noile uzine în construcție din Moldova. Ca totdeauna, în frunte au fost comuniștii.

și mai ales pe seama construirii de noi fabrici și uzine — producția industriei constructoare de mașini a crescut în ritmuri constant superioare celor realizate pe ansamblul industriei. Fiecare din cele patru cincinale anterioare ale țării s-a soldat cu o dublare a producției în industria constructoare de mașini. Referindu-ne succint la bilanțul ultimului cincinal este de menționat că în această perioadă ritmul mediu anual de creștere a producției în construcția de mașini a fost de 15,9 la sută, ritm superior atât celui prevăzut în plan pentru această ramură (14,6 la sută), cât și celui realizat pe ansamblul industriei (11,9 la sută). Nivelul producției anului 1970 a fost de 26 de ori mai mare decât cel din anul 1950. Unitățile constructoare de mașini realizează acum, în numai șase zile, întreaga producție a anului 1938.

Preocuparea permanentă pentru asimilarea de noi produse și modernizarea celor existente a făcut ca, în cincinalul 1966-1970, nomenclatorul construcției de mașini să se îmbogățească cu peste 3 400 de produse noi, ajungându-se ca, în 1970, peste 60 la sută din totalul producției să fie reprezentat de produse cu o vechime sub cinci ani.

Devenită ramură de bază a industriei românești — cu o pondere de 25 la sută în totalul producției față de 21,2 la sută în 1965 și respectiv 10 la sută în 1938 — industria constructoare de mașini furnizează în prezent aproximativ 70 la sută din necesarul de mașini și utilaje al economiei naționale, aflată în plin proces de dezvoltare și modernizare. În același timp, ea s-a afirmat alături de celelalte ramuri ale economiei și în ce privește contribuția la extinderea comerțului exterior al țării, la promovarea colaborării și cooperării economice și tehnico-științifice internaționale. În cincinalul trecut, exportul de mașini și utilaje s-a dublat.

Realizările obținute pînă în prezent constituie o platformă solidă pentru activitatea de perspectivă a constructorilor de mașini. Potrivit studiilor și programelor elaborate, industria constructoare de mașini va cunoaște o dezvoltare mai rapidă decât cea prevăzută în directivele Congresului al X-lea al partidului cu privire la planul cincinal pe perioada 1971-1975: ritmul mediu de creștere a producției va fi de peste 16 la sută anual, față de 11,5-12 la sută cit se prevedea inițial.

În concordanță cu îmbunătățirea structurală a întregii economii și cu dezvoltarea unor ramuri hotărâtoare pentru valorificarea superioară a resurselor naturale și de muncă ale țării, construcția de mașini pune un accent prioritar pe satisfacerea necesităților de înzestrare tehnică a industriei energetice, chimice, petroliere, materialelor de construcție. Principalele eforturi vor fi concentrate de asemenea în direcția extinderii subramurilor de virf, cum sînt electronica, mecanica fină și optica, mașinile-unelte, care asigură o valorificare mai eficientă a metalului și exercită rolul cel mai activ în cadrul schimbului mondial de valori materiale, în promovarea cooperării economice și tehnico-științifice internaționale.

Realizarea acestui program se bazează pe extinderea întreprinderilor existente și pe construirea de noi capacități de producție. Fondurile de investiții destinate construcției de mașini în actualul cincinal sînt de circa 1,5 ori mai mari decât cele utilizate în cei cinci ani anteriori.

Fără îndoială că industria constructoare de mașini, una din creațiile politicii de industrializare, își va îndeplini cu succes aceste sarcini, pentru a contribui în acest fel la transpunerea în viață a directivelor Congresului al X-lea al P.C.R. și a-și aduce contribuția la înălțarea edificiului unei Românie socialiste tot mai moderne și mai prospere.

IREZISTIBILA FORȚĂ TRANSFORMATOARE A VIETII ȘI A OMULUI

Aurel BARANGA

În anul 1937, în mica redacție a revistei «Reporter» aveau loc discuții furtunoase cu privire la corelația dintre socialism și cultură. Îmi amintesc datele dezbaterilor și mă uimesc de miracol: ceea ce ținea atunci de vis și utopie devenea, doar șapte ani mai târziu, un program de viață concret. Nu sînt robul cifrelor și nu sînt incredințat că reușesc să redea, întotdeauna, existența în fascinantă ei detașare. Totuși, dacă s-ar stabili statistici comparative, dacă ar fi confruntate semnele aritmetice ale mișcării cărții, înainte și după douăzeci și trei August 1944, dacă am continua operația în domeniul artei spectacolului, film și teatru, împingînd investigația în cîmpul acelei uriașe explozii de energie artistică pe care o reprezintă neprofesioniștii — amatorii — s-ar vedea că intrăm în demografie, acolo unde numai mașina electronică de calcul își poate spune, competent, cuvîntul. Dar cartea, piesa de teatru, dansul, tabloul de pe șevalet sau fresca nu s-au impus, exclusiv, prin număr. Și-au schimbat calitatea prin conținut și destinație.

Termenii se află într-o corelație dialectică obligată. De la o artă închinată unei capele de inițiat și-a trecut la o alta destinată unor mase — ca să împrumut un termen din economie — de beneficiari.

Expresia, care mai jignește, poate, unele timpane sensibile, semnifică în fond urcarea artei pe treapta demnității sale. *Arta, bun al întregului popor*, iată o lozincă de o unică noblete, menită să-i redea, după milenii de ofense, epoletul. Destinația a schimbat, cum zic, natura conținutului, obligîndu-l la ascensiunea pe care o cere cererea.

De la o artă a unui cod secret de semne misterioase și secrete, arta a devenit o limbaj accesibil, încărcat de semnificații plurale, schimbîndu-se ea însăși din înțelepciune de lux în necesitate. Am urmărit în ultimele două săptămîni doar două serii de manifestări: *Zilele dramaturgiei originale* și *Decada cărții*.

Dacă I.L. Caragiale — și nu numai el; și George Mihail Zamfirescu sau Mihail Sebastian — ar reveni, fie și numai pentru o seară, în mijlocul teatrului românesc ca să asiste la o reprezentare dată de un teatru sosit la București, din ceea ce se cheama pe vremuri cu un termen înjosit «provincie», ar avea sentimentul că se află într-o lume a celor mai incredibile minuni.

Dacă Alexandru Sahia, impenitent vizionar, ar vedea ce înseamnă astăzi cartea în România, așezată pe masa țaranului, în gîngă plină, întrată în nevoile și obișnuințele lui, ar fi el însuși uimit de proporțiile unui miracol, ajuns la dimensiuni nebănuite.

Și dacă toate aceste minuni au fost posibile, dacă au ieșit din domeniul literaturii de anticipație, ca să devină expresia unei realități cotidiane, este fiindcă îndărăt cu o jumătate de veac, într-o zi de 8 Mai, se năștea o irezistibilă forță transformatoare a vieții și a omului: Partidul Comunist Român.

COMUNICAȚIILE — ÎN RITM CU CERINȚELE ECONOMIEI NAȚIONALE

Corneliu BURADA
adjunct al ministrului transporturilor și telecomunicațiilor

Se poate afirma cu certitudine că în tot ce s-a întăpuit în anii construcției socialiste în patria noastră este încorporată într-un fel sau altul și munca ceferiștilor, marinarilor și aviatorilor, proiectanților, lucrătorilor din transporturile auto, poștă și telecomunicații și a constructorilor din unitățile noastre.

În recentul cincinal încheiat, am consemnat realizări remarcabile. Pentru modernizarea și dezvoltarea acestui sector au fost alocate investiții care întrec prin amploarea și nivelul lor tehnic cele din perioadele precedente. Fondurile pentru reutilizarea și modernizarea transporturilor au fost astfel cu 76 la sută mai mari decât în cincinalul anterior. Am fost martorii terminării unor lucrări de o deosebită importanță, printre care electricizarea a 280 km

[Ați putut admira forma aerodinamică și vigoarea la Expoziția realizărilor economiei naționale. Este locomotiva electrică, operă a constructorilor români, prezentă acum pe liniile ferate electificate ale țării.]

linie de cale ferată pe magistralele București-Brașov și Craiova-Orșova-Caransebeș și dublarea a 320 km de linii ferate, asfaltarea a mai bine de 3 000 km de drumuri naționale, darea în circulație a primului fir al autostrăzii care leagă Capitala cu municipiul Pitești și a marelui pod transdanubian de la Giurgeni-Vadul Oii, noua variantă de cale ferată și drum național de la Porțile de Fier, prima etapă de extindere a portului Constanța, noul port Mahmudia, Aeroportul internațional Otopeni.

Comparativ cu o zi din anul 1938, în prezent, pe căile ferate se transportă 24 ori mai multe mașini, utilaje și produse metalurgice, de 11 ori mai multe minereuri și materiale de construcții și de 23 ori mai multe produse ale industriei ușoare și chimice.

Am întreprins, de asemenea, ample măsuri care au urmărit dezvoltarea rețelei telefonice pe o perioadă mai îndelungată, automatizarea integrală a rețelei naționale precum și lărgirea bazei industriale de producție de material de telecomunicații — cabluri și instalațiile aferente. Este de remarcat faptul că numai în ultimii cinci ani, în sectorul telefoniei urbane, s-a pus în funcțiune, prin extinderea centralelor existente și instalarea de noi centrale telefonice automate, un număr de linii egal cu cel existent în întreaga țară la sfîrșitul anului 1960.

Directivele partidului stabilesc măsuri concrete în vederea ridicării transporturilor la un nivel calitativ superior. Încă din anul acesta se prevede o creștere cu 8,5 la sută a volumului de transport față de 1970, iar pînă la finele cincinalului creșterea va fi de 44-57 la sută. Totodată este de subliniat că gradul de participare a flotei noastre la transportul mărfurilor (import-export) va crește cu peste 50 la sută în 1975, față de anul 1970.

Vom asista la modificări substanțiale în privința bazei tehnico-materiale. În registrele de evidență vor fi înmatriculate circa 45 000 de vagoane de călători și marfă, în jur de 1 000 locomotive diesel și electrice, peste 28 000 de autocamioane, 5 600 autobuze, nave maritime de diferite tipuri, totalizînd 865 000 tdw, 15 remorhere, 10 motonave fluvial-maritime, avioane de mare capacitate pentru trafic internațional și pentru liniile aeriene interne. Se vor mai electrifica încă 850 km de cale ferată, pe unele sectoare viteze trenurilor ajungînd pînă la 140 km pe oră. De asemenea, se vor asfalta circa 1 500 km de drumuri naționale, se va termina autostrada București-Pitești. Capacitatea de trafic va spori considerabil pe șoselele București-Slobozia-Pod Dunăre, Constanța-Mangalia și București-Ploiești. Continuarea lucrărilor de extindere a portului Constanța, construirea unui nou port fluvial la Galați și a 70 de autogări, reamenajarea aeroporturilor Tulcea, Deva și Mihail Kogălniceanu-Constanța, extinderea și modernizarea în continuare a rețelei de poștă și telecomunicații din Capitală și țară sînt alte acțiuni pe care le vom consemna în noul cincinal.

UN MONOLOG AL RECUNOȘȚINȚEI

Szabo BELA

ing. șef la fabrica «Temelia»

Cred că nu numai o dată vi s-a întîmplat și dv. să simțiți nevoia unei recapitulări a momentelor mai importante din propria viață.

Sînt fecior de țaran de naționalitate maghiară. Asta nu m-a împiedicat să urmez și să absolv apoi o facultate, iar acum să ocup un post de conducere într-o întreprindere industrială de seamă. Mai precis, sînt inginer-șef al fabricii de ciment «Temelia». De fapt, dacă mă gîndesc mai bine, viața mea din ultimii ani se împletește într-un tot cu viața acestei fabrici.

În '62, cînd mi-am început lucrul aici, — ca mecanic șef — bătălia se dădea pe trei fronturi: îmbunătățirea condițiilor de lucru, îmbunătățirea procesului de fabricație și construirea unor noi secții.

Ce-aș putea spune despre răstimpul de atunci și pînă azi? S-a muncit mult, anii au trecut repede, fabrica e acum cu totul alta.

Pentru eliminarea prafului de ciment, de mult au fost montate electrofiltrele pe care ni le doream. Multe procese tehnologice au fost mecanizate și, implicit, munca oamenilor mult ușurată. Fabrica s-a extins, au apărut secții noi și producția este cu totul alta. Ca să vă faceți o idee, vă dau o cifră: între 1962 și 1970, producția-marfă anuală a crescut cu aproape 30 milioane lei.

Colectivul nostru a fost și este un colectiv de oameni minunați. Un colectiv alcătuit din români, din maghiari, din germani, și totuși un colectiv unit. O unitate privind munca, gîndurile, sentimentele.

În ceea ce mă privește, este colectivul în care — cum se spune — am crescut profesional; colectivul care m-a recomandat și a garantat pentru mine cînd am fost primit în rîndul membrilor de partid; colectivul care m-a sărbătorit acum 8 ani cînd mi s-a născut fetița și acum 6 ani cînd mi s-a născut băiatul. Este colectivul lingă care am fost și care a fost lingă mine, atât la greu cît și la bucurii.

Azi, noi toți din acest colectiv ne aflăm în fața unei noi etape de dezvoltare. În viitorul apropiat vom construi o fabrică nouă de bazalt, vom pune în funcțiune încă patru cuptoare verticale de var, vom...

Ei, dar astea sînt problemele noastre și vă garantăm: le vom rezolva cu bine!

*

Cred că nu numai o dată vi s-a întîmplat și dv. să simțiți nevoia unei recapitulări a momentelor mai importante din propria viață. Pentru a ajunge la miezul lucrurilor, pentru a ajunge — înainte de a păși mai departe — la o concluzie.

Concluzia recapitulării mele de azi, ca și din alte dați, e că am șansa să trăiesc într-o țară, într-o epocă, într-o orînduire care oferă, care asigură personalității mele — indiferent de naționalitatea pe care o am — toate posibilitățile de afirmare, de dezvoltare.

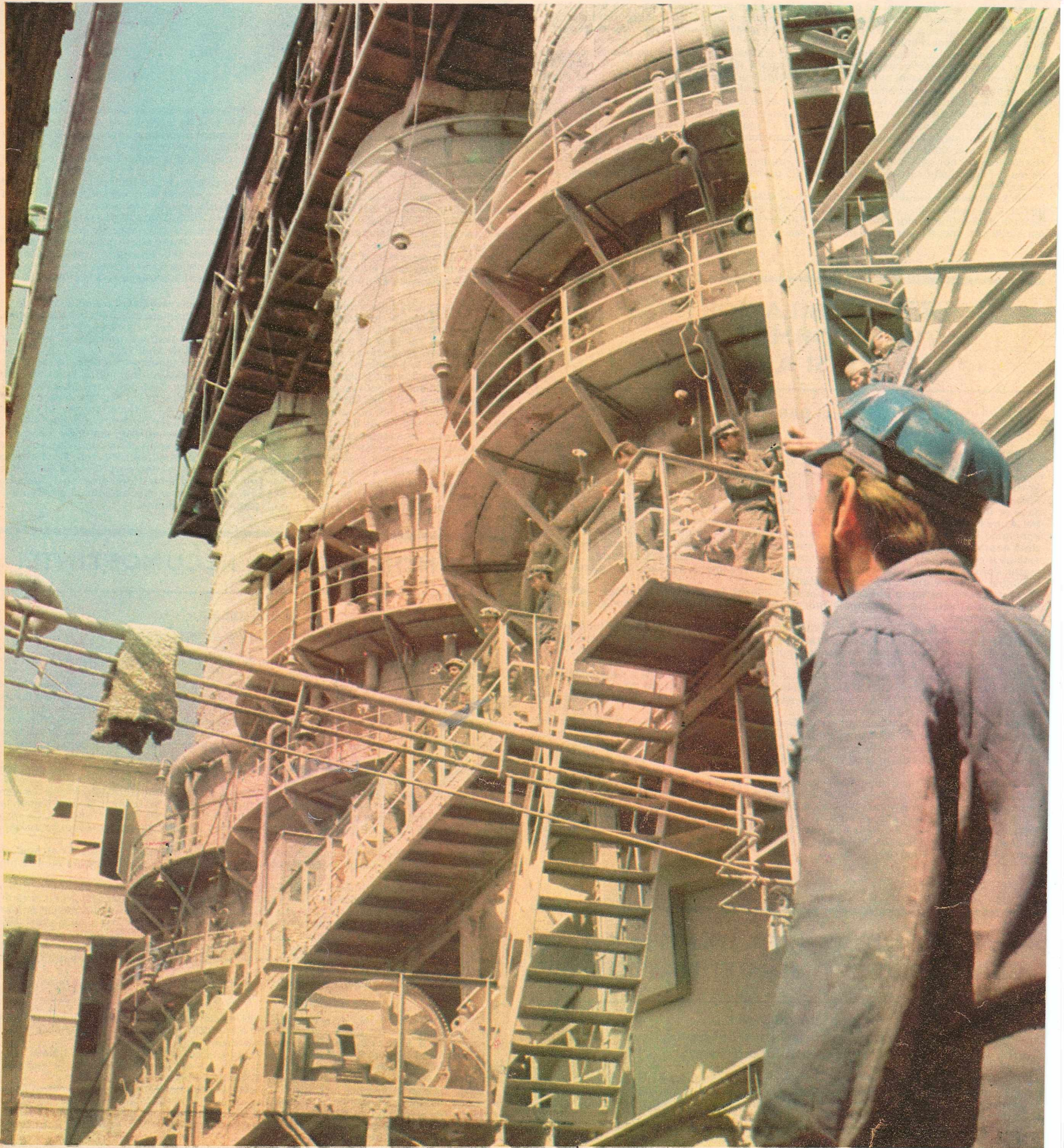
Mi-aș îngădui să spun că lucrurile sînt foarte limpezi: noi, toți cetățenii României socialiste, indiferent de naționalitatea pe care o avem, egali în drepturi, umăr la umăr, luăm parte la elaborarea și înlăptuirea politicii partidului și statului; muncim, ne străduim pentru împlinirea aceluiași țel: înflorirea multilaterală a patriei noastre comune. Facem un front comun în jurul Partidului Comunist.

Cu gîndul la partid și la politica sa binefăcătoare și pentru relațiile dintre naționalitățile care conlocuiesc între hotarele acestei țări, îmi socotesc monologul acesta, pe care mi-am permis să-l fac public, ca un monolog al recunoștinței.

TIMPUL ENERGIILOR DESCĂTUSATE

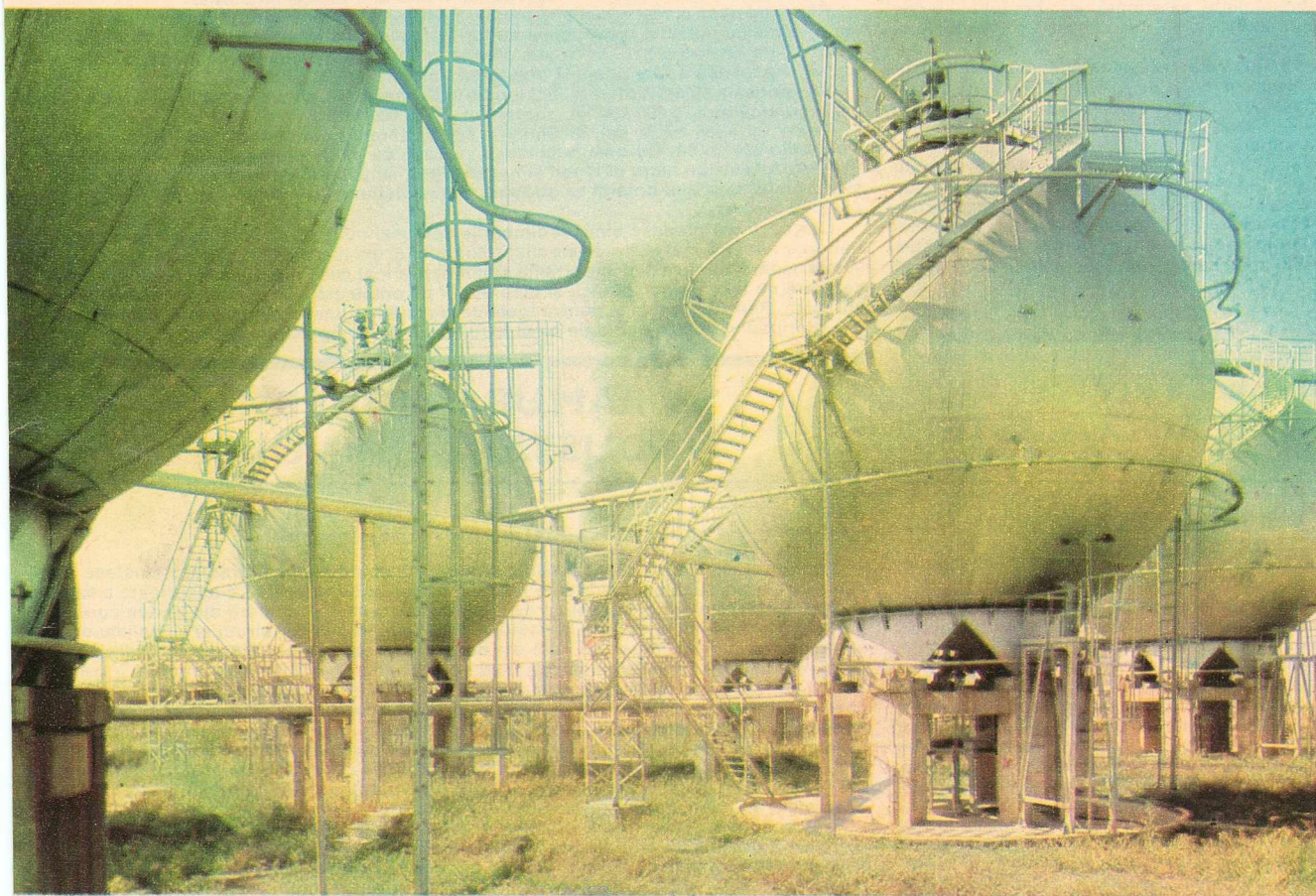
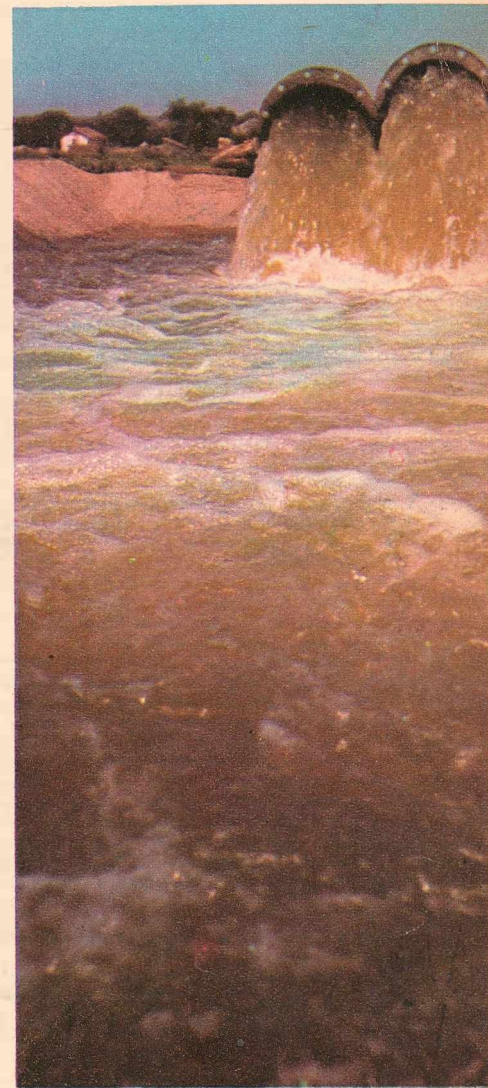
Instantaneul surprinde o porțiune din marea sală de așteptare a Aeroportului internațional Otopeni, o reușită, după cum se vede, și de ordin estetic.

▲ Ciment, mii, sute de mii de tone de ciment pentru înălțarea noilor citadele industriale ale României socialiste. (În fotografie: Fabrica de ciment Birsești.)

Agricultura românească cunoaște și va cunoaște în continuare o dezvoltare multilaterală și vertiginoasă. Partidul a inițiat printre altele un vast program de irigații ce va contribui substanțial la sporirea recoltelor.

Politica științifică de ridicare economică a tuturor regiunilor țării, inițiată și condusă de partid, și-a vădit roadele și la Pitești. În cîțiva ani doar, anonimul orașel de odinioară s-a transformat într-un puternic centru industrial. Combinatul petrochimic din localitate (fotografia surprinde doar un detaliu al uriașului obiectiv) este unul dintre argumentele de primă mînă ale Piteștiului industrial.

La Piatra Neamt, vestigiile trecutului și verticalele prezentului își dau mina.

LA NIVELUL EXIGENȚELOR

Nicolae ENEA
prim-adjunct al ministrului industriei ușoare

Grija pe care partidul și statul o acordă creșterii continue a bunăstării populației țării noastre se reflectă în mod convingător și în eficiența măsurilor luate în vederea dezvoltării industriei ușoare. Acum, după mai bine de două decenii și jumătate de la eliberarea patriei, industria ușoară apare, în urma unor adinci transformări calitative și cantitative, ca una dintre ramurile moderne ale economiei naționale, cu posibilități reale de a răspunde unui mare număr de beneficiari din țară și străinătate.

Cele peste 250 de întreprinderi, în care lucrează aproape 400 000 de muncitori, tehnicieni, ingineri și funcționari, contribuie în prezent cu circa 15 la sută la valoarea producției globale industriale, 22 la sută la totalul livrărilor către fondul pieței, 11 la sută la volumul total al exportului și 17 la sută la volumul total al acumulărilor. Este demn de remarcat că în perioada 1966-1970 producția globală a crescut cu 74 la sută față de 57,7 la sută cât se prevedea. Procesul de perfecționare și modernizare s-a axat în principal pe asigurarea bazei tehnico-materiale. Am fost martorii dării în funcțiune a 29 de noi capacități de producție, multe dintre ele ilustrate și în cadrul paginilor revistei «Flacăra», printre care Fabrica de confecții Vaslui, țesătoria de mătase «Victoria» din Iași, Filatura pentru fire din fibre chimice și bambac de la Oltenița, Tăbăcăria minerală din Corabia, fabricile de nasturi, tricotaie din lână, de sticlărie din București, Fabrica de talpă și încălțăminte de cauciuc din Drăgășani, întreprinderea «Argeșana» din Pitești și altele. Unitățile existente au fost dotate cu utilaje de înalt nivel tehnic, furnizate în cea mai mare parte de uzinele noastre constructoare de mașini. În vederea creșterii producției și productivității muncii, scurtării fluxului de fabricație, în numeroase întreprinderi s-au introdus noi tehnologii de prelucrare a materiei prime. De asemenea, în perioada amintită s-au obținut rezultate bune pe linia organizării muncii și a conducerii întreprinderilor, în folosirea utilajelor, raționalizarea consumurilor și a creșterii ponderii materiilor chimice din țară folosite în industria textilă.

S-au realizat peste 80 000 de sortimente, modele, texturi și poziții coloristice. Totodată, s-au obținut pentru prima dată noi produse, cum ar fi țesăturile din fire de bambac și în-cinepă în amestec cu poliesteri, materiale neșesute, covoraș din fibre sintetice și artificiale, țesături elastice, tricotaie pentru îmbrăcăminte exterioară din fire poliesterice texturate, perdele țesute și brodate din fire chimice, sute de noi modele de încălțăminte și articole de marochinărie etc.

Retrospectiva succintă a importanțelor realizări ale industriei ușoare în cincinalul trecut constituie totodată o certă garanție a îndeplinirii sarcinilor de plan în anii 1971-1975. Jaloarele activității noastre elaborate pe baza prețioaselor indicații primite din partea conducerii de partid, personal din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, prevăd o substanțială îmbunătățire a activității în acest sector. O calitate superioară a stofelor, pinzeturilor, încălțăminte; realizarea unor articole de consum foarte diverse, atrăgătoare, mereu în pas cu cerințele populației; introducerea în fiecare lună a unor sortimente noi, rezultat a tot ce este în premieră pe piața mondială și al spiritului de inventivitate al creatorilor de modele; prospectarea mai judicioasă a cererii de consum a populației țării noastre; valorificarea în mai mare măsură decât în prezent a materiilor prime indigene — sînt principalele coordonate ale vastului program pe care îl avem de îndeplinit, și pe care îl vom îndeplini, în noua etapă de dezvoltare a patriei noastre socialiste.

PE LINIA CONSECVENTĂ A INDUSTRIALIZĂRII SOCIALISTE

Matei GHIGIU
ministrul construcțiilor industriale

În cincinalul 1966-1970 țara noastră a străbătut o nouă etapă pe calea desăvârșirii construcției socialiste. Pentru constructori, cincinalul a însemnat o etapă deosebit de importantă în ceea ce privește creșterea volumului lucrărilor, a nivelului lor tehnic, a eficienței economice a întregii activități. Lucrătorii din construcții-montaj au desfășurat o muncă avîntată. Sarcinile stabilite pe ansamblul sectorului Ministerului Construcțiilor Industriale au fost nu numai îndeplinite dar și depășite, realizându-se lucrări suplimentare în valoare de peste 6 miliarde lei. Constructorii au întregit zestrea industrială a țării în cincinalul trecut cu aproape 1 500 de obiective și capacități noi de producție, materializînd astfel un volum de investiții în valoare de 160,7 miliarde lei, cu 5,1 miliarde peste prevederile inițiale. În obținerea acestor succese un rol important l-a avut reorganizarea activității de construcții-montaj efectuată la sfîrșitul anului 1969. Efectele s-au făcut simțite chiar în 1970, ele reflectîndu-se în obținerea unor rezultate superioare anilor precedenți, în toate domeniile activității noastre — organizare, industrializare și mecanizare, introducerea de tehnologii de materiale și de produse noi, în creșterea eficienței economice.

În raportul prezentat la Congresul al X-lea al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu arată că «în centrul eforturilor întregului nostru popor va sta continuarea consecventă a industrializării, pe baza cuceririlor revoluției tehnico-științifice contemporane». Congresul a stabilit în acest sens un program detaliat al desfășurării pe mai departe a acestui complex program economic, prin a cărui înfăptuire, în deceniul actual, România se va apropia și mai mult de țările cu o economie dezvoltată.

După cum se știe, în cincinalul 1971-1975 s-a prevăzut înfăptuirea unui amplu program de investiții din fondurile centralizate ale statului. Volumul lor se ridică la peste 540 miliarde lei pe ansamblul economiei, adică mai mult decât s-a cheltuit în întregul deceniu al șaptea. Acest fapt evidențiază pregnant atenția pe care partidul și statul nostru o acordă programului de investiții, dezvoltării industriei, în mod deosebit a ramurilor chemate să contribuie la largirea surselor de materii prime, la dezvoltarea și modernizarea bazei tehnico-materiale a întregii economii. De aici rezultă pentru unitățile ministerului nostru o sporire însemnată a volumului lucrărilor de construcții-montaj, care este cu circa 50 la sută mai mare comparativ cu realizările din cincinalul trecut. Chiar din acest an, producția de construcții-montaj crește cu 10 la sută față de anul trecut, sporuri mai mari înregistrînd: chimia, 58 la sută, construcția de mașini, 31 la sută, industria metalurgică, 30 la sută, industria lemnului, 28 la sută. Acest mare volum de lucrări urmează să fie realizat, în cea mai mare parte, pe seama creșterii productivității muncii, care în acest an va fi cu 13 la sută mai mare față de nivelul realizat în 1970, iar la sfîrșitul cincinalului creșterea va fi de 23-31 la sută. Pentru realizarea acestor sarcini deosebite se preconizează aplicarea unor măsuri importante pe linia perfecționării organizării unităților de construcții-montaj, prin trecerea la înființarea de trusturi cu statut de centrală, traducîndu-se astfel în practică măsurile stabilite de Conferința Națională și Congresul al X-lea al partidului. Pentru scurtarea duratei de execuție a investițiilor și reducerea costului acestora se are în vedere creșterea gradului de industrializare a construcțiilor, prin folosirea într-o măsură și mai mare a prefabricatelor de construcții și instalații, prin extinderea tipizării acestora, reducerea greutateii construcțiilor, mecanizarea lucrărilor cu volum mare de muncă. În acest cincinal, parcul de mașini și utilaje va crește, în raport cu cel existent la sfîrșitul anului 1970, la excavatoare de 1,8 ori, la buldozere, scoperire și autoscoperire, de 1,9 ori, iar la macarale grele pe pneuri și încărcătoare, de 6,5 ori.

Pentru reducerea duratei de execuție a lucrărilor, creșterea productivității muncii și economisirea forței de muncă se va extinde în continuare sistemul de lucru în acord global. O atenție deosebită va fi acordată reducerii consumurilor specifice, mai bunei gospodării a materialelor, înălturîndu-se astfel pierderile pe șantierele de construcții.

Noi, constructorii, sîntem hotărîți să traducem în fapte politica partidului și a statului nostru de industrializare socialistă a țării, și pentru aceasta ne vom mobiliza toate forțele, întreaga noastră capacitate tehnică și organizatorică, vom folosi experiența de pînă acum pentru a îndeplini sarcinile ce ne revin în cincinalul 1971-1975.

PARTIDULUI ÎI DATORĂM PROSPERITATEA

Gheorghe GOINA
Erou al muncii socialiste, președintele cooperativei
agricole de producție «Viață nouă» — Sîntana, Arad

Nu știu care poet a zis: «Ca-n basm e-a cuvîntului putere»; mărturisesc că aș dori să am acum, cînd scriu aceste rînduri, cuvinte cu putere mare, cuvinte de vrajă. Dar eu nu sînt nici poet, nici filozof. Sînt un simplu țăran. Un moșogean care, de la naștere pînă în ziua cînd a bătut ora cea mare, — acum 26 de ani — n-am avut nici Dumnezeu, nici stea. Am fost slugă necredincioasă, cu anul și cu luna. Am fost mai sărac și mai flămînd decît zilele de post, mai sărac decît vinerea românului. Astăzi sînt unul dintre marii boğățași ai României. Este adevărat: n-am cont personal la bancă, dar am un cont de valoare uriașă, un cont al demnității și libertății, un cont al muncii libere din care a fost exclusă exploatarea. De fapt, acest cont nu este numai al meu, este contul tuturor moșogeanilor lui Avram Iancu, care au coborît cu mine la cîmpie, este contul celor peste 2 000 000 de comuniști, este contul poporului român. Acest cont ne-a fost dat de gloriosul nostru Partid Comunist.

Poate a aflat și cititorii revistei «Flacăra» că anul trecut, cînd cooperativa noastră a împlinit 20 de ani de existență, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, printr-o scrisoare caldă și emoționantă, ne-a felicitat pe noi, cooperatorii din Sîntana, pentru marile succese pe care le-am obținut de-a lungul celor două decenii. Bineînțeles că aceste succese nu au căzut din cer. Prosperitatea am dobîndit-o datorită politicii partidului nostru, a statului nostru socialist, am obținut-o prin hărnicia noastră a tuturor. Numai așa pot fi explicate și înțelese treptele noastre de permanent succes. În '50, la înființare, eram în cooperativă 35 de familii, astăzi, peste 1 100; în '50 suprafața agricolă era de 169 ha, astăzi a ajuns la 4 330 ha; în '50 aveam 10 căruțe, 15 bovine și un fond de bază pe care un pretor l-ar fi cheuit în câteva zile. Astăzi sîntem milionari. Averele noastre obștească depășește 32 de milioane. Spuneam că în '50 aveam 15 bovine, astăzi — peste 1 000. Cînd am întemeiat cooperativa, dispuneam de câteva pluguri. Acum pe ogoarele noastre lucrează 34 de tractoare, 22 combine de păioase și multe alte utilaje moderne.

Pămîntul nostru, marea noastră moșie, a devenit o grădină încercată de roade. În fiecare an, producțiile mediilor la principalele culturi cerealiere au fost tot mai mari. Numai așa am putut să ne ținem obrazul în cinste, să suplimentăm în fiecare an contractele noastre cu statul. Numai așa a fost posibilă creșterea traiului nostru.

Vă spuneam că noi sîntem și făcători de milioane. În '69, stecla de zahăr ne-a dat 4 000 000 lei, legumicultura, 9 000 000 lei, zootehnia, 5 000 000 lei.

Poate ați auzit că la noi, la Sîntana, 900 de țărani cooperatori și-au înălțat case noi. Toate din cărămidă. Cu odăi luminoase, cu baie, cu multe elemente de civilizație urbană. Televizorul este un lucru obișnuit în fiecare casă. Acum unii dintre foștii argați își chivernisesc veniturile și sînt hotărîți să străbată marile distanțe ale comunei noastre de cîmpie cu mașină proprie.

Dar dacă mă gîndesc bine, schimbările cele mai mari nu au fost numai cele legate de bunurile noastre materiale. N-am disprețuit nici acele lucruri care fac viața mai frumoasă și mai ușoară, dar cea mai importantă schimbare a fost cea întimplată în conștiința noastră, cea care ne face pe noi, săracii și disprețuiți de odinioară, să ne simțim oameni demni și apreciați. Pentru aceasta și pentru toate celelalte îi mulțumim cu dragoste, din adîncul inimii, gloriosului nostru partid, de pe al cărui drum nu ne poate abate nimeni, niciodată.

O RAMURĂ MODERNĂ — INDUSTRIA LEMNULUI

Mihai SUDER
ministrul industriei lemnului

Lucrătorii din industria lemnului, ramură cu o îndelungată tradiție, cînstesc semicentenarul partidului cu importante realizări în domeniul valorificării superioare a «aurului verde». Datorită atenției deosebite de care s-a bucurat și se bucură din partea conducerii partidului și statului, industria lemnului a beneficiat în anii construcției socialiste de substanțiale fonduri de investiții, care au permis crearea și dezvoltarea, în cadrul politicii de industrializare socialistă a țării, a unei noi și moderne ramuri de prelucrare a lemnului. Astfel, au fost construite 20 de complexe și câteva sute de unități dotate la nivelul tehnicii celei mai avansate, în măsură să asigure o valorificare superioară și complexă a masei lemnoase. În diferite masive muntoase de pe întreg cuprinsul patriei au fost construite aproape 32 000 km de drumuri forestiere. Numai în cincinalul recent încheiat au fost date în exploatare 25 de fabrici, totalizînd un spor anual de capacitate de producție de aproape 146 000 garnituri de mobilă, 190 000 tone plăci aglomerate și plăci fibrolemnnoase, 155 000 mc cherestea, 19 milioane mp furnire etc.

Datorită noulor obiective, a aplicării unui ansamblu de măsuri destinate perfecționării continue a proceselor tehnologice și metodelor de muncă, la finele anului 1970 s-a obținut o producție globală industrială de 5,8 ori mai mare decît în 1950 și cu 38 la sută superioară celei din 1965. Merită subliniat faptul că sporul producției globale înregistrate în ultimele două decenii în industria lemnului a fost realizat aproape în exclusivitate pe seama valorificării superioare și complexe a materiei prime, sarcină trasată de conducerea partidului, care stă în permanentă în centrul atenției oamenilor muncii din acest sector. Un indicator elocvent în direcția valorificării superioare a lemnului îl reprezintă valoarea produselor obținute dintr-un metru cub de masă lemnoasă prelucrată, care la nivelul anului 1970 a ajuns la 814 lei față de 572 în 1965 și 150 lei în 1950. Creșterea gradului de valorificare a masei lemnoase s-a obținut în primul rînd ca urmare a fabricării cu precădere a produselor care asigură o adîncire a prelucrării materiei prime: mobilă, plăci aglomerate și fibrolemnnoase, placaje.

Succesele dobîndite în ultimii ani în domeniul industriei lemnului au permis situarea României pe locuri de frunte între țările europene, din punct de vedere al volumului producției realizate. Astfel, potrivit statisticilor internaționale, țara noastră deținea la nivelul anului 1969 locul V la producția de plăci aglomerate și fibrolemnnoase, VII la placaje, VI la mobilă.

Dezvoltarea industriei lemnului sub toate aspectele a permis asigurarea tuturor ramurilor economiei naționale cu cantități mereu sporite de produse și importante disponibilități pentru export. În comparație cu 1950, volumul exporturilor de produse din lemn în 1970 a fost de aproximativ 4 ori mai mare. În ultimul deceniu, exportul de mobilă a crescut de 8 ori, mobila românească livrîndu-se la ora actuală în 35 de țări de pe aproape toate continentele.

Paralel cu dezvoltarea industriei lemnului s-au transformat condițiile de muncă și de viață ale celor care lucrează în această ramură. Munca istovitoare, manuală, a muncitorilor forestieri a fost mecanizată, introducîndu-se utilaje, instalații de înaltă productivitate. Mecanizarea la operațiunile de borbor și secționat depășește 90 la sută, iar la apropiatul și scosul lemnului din pădure, 66,5 la sută. În exploatarea forestieră de pe cuprinsul țării au fost construite sute de cabane confortabile, unități comerciale, alte construcții social-culturale, care asigură condiții optime de viață muncitorilor din păduri.

În actualul cincinal, industria lemnului va cunoaște o dezvoltare ascendentă. Se vor construi și pune în funcțiune zeci de fabrici, care alături de unitățile existente vor asigura creșterea cu 13 la sută a producției față de 1970. La plăci aglomerate și fibrolemnnoase, produse cu un larg domeniu de utilizare, care asigură o valorificare aproape integrală a materiei prime, sporul de producție va fi de peste două ori, la mobilă, de 33,2 la sută, iar la furnire, de 24,5 la sută.

Prevederile cincinalului, pe care sîntem hotărîți să le înfăptuim în mod exemplar, oferă largi posibilități de obținere a unui grad ridicat de valorificare a materialului lemnos, de creștere a eficienței economice în acest sector, de satisfacere în condiții tot mai bune a nevoilor economiei naționale de materii prime, a cerințelor populației de bunuri de consum și de asigurare a unor cantități sporite de producție pentru export.

Un cadru adecvat pentru cei meniți să lucreze în dinamica economie românească socialistă (Academia de științe economice).

DEMNITATE ȘI ÎNFRĂȚIRE

Mihai SCHUSTER
secretarul Consiliului județean Brașov
al oamenilor muncii de naționalitate germană

Am fost recent într-o călătorie lungă, călătorie de pensionar. Iertată să-mi fie lauda, dar pensionarii ori stau la gura sobei, ori umblă mai grozav decât tinerii.

Am străbătut cu mașina Europa și Orientul Apropiat, împreună cu prietenul meu Vasile Jiga. Călătoria a fost minunată, dar și dorul de țară puternic. Vreau să spun că plăcerile unui itinerar instructiv au făcut să mă gândesc și mai mult la patria mea, la pământul pe care strămoșii mei s-au stabilit cu 800 de ani în urmă și de care pe mine mă leagă amintirile și sensul unei vieți de om.

Mă gindeam: ce a fost oare mai semnificativ în această viață, începută într-o gospodărie țărănească săracă din comuna Nadeș de lângă Sighișoara, continuată ca ucenic și muncitor la fabrica «Schill» din Brașov și dezvoltată ca activist pe țărm obștesc în anii noștri?

Ce a fost mai semnificativ în participarea mea îndelungată la mișcarea muncitorească, participare începută în 1927 și ridicată pe o treaptă superioară în 1935, când am devenit membru al Partidului Comunist Român?

Din multe amintiri și implicații, din multe influențe pe care le-a avut partidul asupra vieții mele, m-am gândit în primul rând la ridicarea demnității de clasă a muncitorilor. Astăzi este un titlu de onoare să fii muncitor.

Și fiindcă am ajuns să vorbesc despre muncă, atunci țin numaidecât să arăt ceea ce socotesc eu o deosebită realizare a partidului nostru: faptul că forțele de producție — concret, obiectivele industriale, agricole — au fost astfel amplasate încât au acoperit întreg teritoriul patriei noastre.

S-a creat în felul acesta o puternică bază materială, menită, printre altele, să asigure și condiții egale de muncă și trai pentru toți oamenii muncii, indiferent de naționalitatea lor.

De altfel, înțelepciunea acestei politici a și fost confirmată de realizările, pe drept cuvânt minunate, pe care le-am obținut în acest ultim sfert de veac de luptă și munca pentru edificarea socialismului. Realizările noastre sînt rodul muncii tuturor cetățenilor României socialiste, al muncitorilor, țăranilor, intelectualilor români, germani, maghiari și de alte naționalități.

Am muncit împreună, am depășit aceleași greutăți împreună, am reperat victorii împreună, ne bucurăm de roadele muncii noastre împreună.
În sfârșit, ducem o viață demnă, împreună.

REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE ÎN DOMENIUL NUCLEAR

Ioan URSU
președintele Comitetului de Stat pentru
Energia Nucleară

În anii construcției socialiste, în țara noastră a fost dezvoltată, din inițiativa și cu sprijinul necontenit al conducerii de partid și de stat, o intensă activitate de cercetare, proiectare și aplicații în domeniul atomic și nuclear. Baza tehnico-materială creată și în continuă perfecționare, entuziasmul oamenilor de știință, al tuturor specialiștilor din acest sector, au permis ca, într-un timp scurt, să fie obținute realizări de seamă atât în domeniul cercetărilor, cât și al aplicațiilor pașnice ale energiei nucleare. Ca rezultat al cercetărilor proprii, al tehnologiilor elaborate, al aparatelor și instalațiilor realizate, atât pentru autodotare cât și pentru alte sectoare ale economiei, izotopii radioactivi și stabili, precum și tehnicile nucleare cunosc la ora actuală o largă răspândire în numeroase procese tehnologice sau de automatizare din industrie și din alte domenii de activitate. Peste 600 de unități industriale, agricole, din transporturi, medicină, învățământ, cercetare și din alte sectoare ale economiei naționale folosesc în activitatea lor curentă, cu o înaltă eficiență, metode și instalații bazate pe tehnicile nucleare. Datorită rezultatelor obținute, colaborarea dintre specialiștii atomiști și colegii lor din întreaga economie se lărgeste continuu, fizica nucleară aducându-și un aport mereu sporit la dezvoltarea patriei noastre, așa cum o cere conducerea noastră de partid.

Prin rezultatele științifice originale și de îndreptățit prestigiu obținute pînă acum, specialiștii români își aduc o contribuție tot mai mare în cadrul cooperării internaționale din domeniul cercetărilor și aplicațiilor pașnice ale energiei nucleare. Sute de lucrări de

cercetare au apărut în ultimul timp în publicații de renume din străinătate. Au fost patente o serie de invenții și s-au obținut locuri de prestigiu la unele expoziții internaționale de tehnică și tehnologie. De asemenea, așa cum este cunoscut, primul laser românesc era gata încă numai un an de la publicarea primului aparat laser în lume, el fiind astfel primul opt.

În prezent, activitatea Comitetului de Stat pentru Energia Nucleară, — căruia îi revine sarcina de a coordona dezvoltarea întregului sector nuclear — a unităților sale, este concentrată spre îndeplinirea obiectivelor complexe înscrise în Programul nuclear național. Acest program, după cum se știe, are ca scop principal industrializarea energiei nucleare atât pentru echilibrarea balanței energetice, cât și pentru extinderea aplicațiilor radiațiilor, izotopilor stabili și tehnicilor nucleare în ramurile productive și în multe sectoare ale vieții sociale. De pe acum, specialiștii noștri au efectuat calcule pentru proiectele necesare construcției unor prototipuri de reactori experimentali și pentru ciclul combustibilului nuclear. Au fost obținute rezultate bune în elaborarea tehnologiei de pregătire și în studierea gradului de ardere a unor combustibili nucleari pe bază de uraniu, în realizarea unor generatori termoionici și altele. Ne stau astfel în atenție atât problemele de perspectivă cât și nevoile imediate ale țării.

Realizarea prevederilor Programului nuclear național se îndeplinește printr-o strînsă cooperare cu industria constructoare de mașini, cu energetica, metalurgia, chimia și cu alte sectoare ale economiei naționale. O strînsă colaborare se dezvoltă cu aceste ministere și cu Ministerul Învățămîntului pentru formarea cadrelor — problemă-cheie a programului. În același timp, România desfășoară o susținută activitate de cooperare cu toate statele socialiste, cu multe alte țări, precum și cu organisme specializate ale O.N.U., cum este Agenția Internațională pentru Energia Atomică. Pe această linie, putem spune că specialiștii români conlucrează deja cu colegii sovietici în vederea realizării unei centrale nucleare-electrice de 440 MWe. Alte proiecte de cooperare sînt în curs de elaborare și le vom analiza treptat, împreună cu partenerii potențiali.

Toți specialiștii țării noastre care activează în domeniul nuclear sînt hotărîți să contribuie cu întreaga lor capacitate de muncă la grăbirea dezvoltării aplicațiilor pașnice ale energiei nucleare în patria noastră, la îndeplinirea sarcinilor stabilite prin indicațiile conducerii noastre de partid și de stat, ale tovarășului secretar general Nicolae Ceaușescu personal, și concretizate în prevederile Programului nuclear național. Sîntem convinși, astfel, că România va participa, într-o măsură tot mai mare, la îmbogățirea tezaurului mondial al cercetărilor și aplicațiilor nucleare pașnice și la progresul utilizării eficiente a acestui izvor de energie spre binele tuturor popoarelor.

PRODUCȚIA DE ENERGIE ELECTRICĂ ÎN PAS CU CERINȚELE DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIAL-CULTURALE A ȚĂRII

Octavian GROZA
ministru energiei electrice

Apreciind la justa valoare rolul capital pe care energia îl joacă în viața societății noastre moderne, Partidul Comunist Român a înscris electricitatea la loc de frunte în programul construcției socialiste. Roadele acestei concepții științifice, consecvent afirmată în decursul celor două decenii de intense eforturi pe frontul electricității, sînt elocvent oglindite de imaginea patriei socialiste. Astăzi, după încheierea cu succes a celui mai fructuos cincinal, rezultatele obținute pe frontul bătăliei pentru energie, pentru lumină, relevă și mai pregnant politica dusă de partid în acest sector important al vieții noastre economice și sociale.

Puterea nou instalată a crescut în anii 1966-1970 cu peste 4 250 MW, depășind prevederile cu mai mult de 250 MW, iar producția din 1970 s-a ridicat la 35 miliarde kWh, nivelul său fiind de peste două ori mai mare decât în 1965. În ultimul an al cincinalului 1966-1970 au fost conectate la sistemul energetic al țării primele două hidroagregate de la Porțile de Fier, cu puteri de 178 MW, iar în primele luni din acest an au început să furnizeze energie electrică alte două hidroagregate, din care ultimul de fabricație românească. Tot în acest cincinal au intrat în funcțiune cele două grupuri din centrala termoelectrică de la Craiova, de câte 315 MW fiecare, cele mai mari din țara noastră, parțial (630 MW), centrala termoelectrică Mintia-Deva, cinci centrale hidroelectrice pe râul Argeș și ultimele două pe Bistrița, precum și grupuri electrice sau de termoficare în cadrul centralelor de la București, Borzești, Craiova, Fintînele, Galați și Luduș.

Efortul pe care l-au făcut poporul și statul în grandioasa operă de electricare a țării a situat România printre țările cele mai dinamice din lume. Acest ritm este cât se poate de elocvent scos în evidență de faptul că perioada de dublare a producției de energie electrică a fost, în țara noastră, în medie la mai puțin de cinci ani, în timp ce aceeași perioadă a parcurs-o Danemarca în 6 ani, Norvegia și Olanda în 8 ani, Anglia, R.F. a Germaniei și S.U.A. în 10 ani, iar Franța și Suedia în 11 ani.

Relevantă este, de asemenea, și producția anuală de energie electrică pe cap de locuitor, indicator esențial al gradului de civilizație și progres. Astfel, față de cei 72 kWh în 1938, în 1970 au revenit fiecărui locuitor al țării 1 730 kWh, depășindu-se cu aproape 40 la sută media mondială și la acest indicator, cu perspectiva ca în 1975 să se realizeze peste

2 500 kWh, iar în 1980 circa 3 000—3 400 kWh, nivel înfrânt astăzi în cele mai dezvoltate țări ale lumii.

Ritmul susținut de dezvoltare a energiei se va situa, în continuare, și în cincinalul actual la cote dintre cele mai ridicate. Astfel, în 1975 producția de energie electrică urmează să ajungă la 59 miliarde kWh, echivalentă cu o creștere medie anuală de 11 la sută. Un accent deosebit se pune, în noul cincinal, pe iaturile calitative, pe modernizarea structurii producției.

Prin mărirea puterii instalate în centrale hidroelectrice, cota acestora în producerea de energie va ajunge la o treime din noua putere instalată. Un aport substanțial la echilibrarea balanței îl vor aduce și hidrocentralele de pe râurile interioare. Pe primul plan se situează centrala de pe Lotru cu o putere instalată de 500 MW, urmind cele de pe Someș, Olt și Sebeș. Nu va fi neglijat nici bogatul potențial hidroenergetic al bătrânului Danubiu, care face obiectul unor studii avansate pentru construcția unor noi capacități, în colaborare cu R.S.F. Iugoslavia, în zona Gruia-Rodujevac și cu R.P. Bulgaria în zona Islaz-Somovit.

Un capitol nou se deschide o dată cu introducerea energiei nucleare în acest domeniu. Partidul a stabilit sarcina construirii în următorii ani de centrale nucleare-electrice. Este o sarcină de mare răspundere, care a început să se materializeze prin efectuarea de studii de specialitate: amplasarea, alegerea soluțiilor de construcție, pregătirea cadrelor.

Actualul cincinal va marca și sfârșitul acțiunii de electrificare a satelor, problemă de o importanță socială deosebită.

Finalizarea cu succes a vastului program de creștere a potențialului energetic al țării pune în fața energicienilor noștri sarcini mobilizatoare, pentru care vor trebui să-și concentreze întreaga lor pricepere profesională, capacitatea de muncă. Succesele obținute în cincinalul trecut, precum și cele din primele luni ale acestui an, creează premisele realizării integrale a programului tras de partid.

MODERNIZAREA CONTINUĂ A AGRICULTURII

Angelo MICULESCU

ministru, secretar de stat al Ministerului Agriculturii,
Industriei Alimentare, Silviculturii și Apelor

Crearea unei puternice baze tehnico-materiale a agriculturii — cale sigură de sporire a producției agricole — constituie una din principalele preocupări ale Partidului Comunist Român.

Ca urmare a orientării date de partid, investițiile destinate agriculturii au sporit an de an, au fost puse baze noi pentru dezvoltarea științei. În perioada 1950—1961, statul a alocat pentru agricultură investiții în valoare de peste 23 miliarde lei, cea mai mare parte pentru tractoare și mașini agricole. Pentru ca agricultura să țină pasul cu ritmul de dezvoltare a industriei, în anii care au urmat, investițiile alocate acestei importante ramuri a economiei țării au crescut substanțial. În cincinalul 1966—1970, investițiile alocate agriculturii din fondurile centralizate ale statului au reprezentat aproape 37 miliarde lei, depășindu-se prevederile cincinalului cu 1,2 miliarde lei. În același timp, cooperativele agricole de producție au investit peste 11 miliarde lei din fonduri proprii. În actualul cincinal se prevăd investiții în agricultură de aproape 100 miliarde lei, asigurându-se astfel realizarea unei producții agricole intensive și eficiente.

Dintre componentele bazei tehnico-materiale, mijloacele mecanizate constituie elementul primordial, cel mai dinamic, al intensificării și modernizării producției agricole. Ca urmare, industria noastră socialistă, paralel cu producția, a trecut la asimilarea unor noi tipuri de tractoare care, în ultimii ani, au împlinit ogoarele patriei. Industria noastră produce, de asemenea, semănători pneumatice, mașini de împrăștiat îngrășăminte și combine pentru recoltarea cerealelor.

În politica sa de industrializare socialistă, partidul a pus un accent deosebit și pe dezvoltarea industriei chimice producătoare de îngrășăminte chimice, insecticide, fungicide și biostimulatori.

De asemeni, în ultimul cincinal s-a amenajat pentru irigații o suprafață de 578 000 hectare, ceea ce a făcut ca la sfârșitul anului 1970 suprafața amenajată pentru irigații să ajungă la 729 000 hectare. În perioada 1966—1970 s-au executat lucrări de îndigui și desecări pe o suprafață de 567 mii hectare; la sfârșitul anului 1970, suprafața protejată de inundații a ajuns la 1,5 milioane hectare. Ținându-se seama de importanța deosebită a lucrărilor de hidroameliorații pentru sporirea producției agricole, Plenara C.C. al P.C.R. din martie 1970 a aprobat Programul național cu privire la folosirea rațională a resurselor de apă, irigații, desecări și combaterea eroziunii solului. Datorită investițiilor mari care se vor face în acest sector, la sfârșitul anului 1975 suprafața amenajată pentru irigații va ajunge la două milioane de hectare.

Promovarea și extinderea progresului tehnic, a tehnologiilor moderne și organizarea științifică a producției vegetale și animale necesită rezolvarea unor multiple probleme de ordin științific. La indicația partidului, întreaga muncă de cercetare a fost pusă pe o bază nouă, menită să-i mărească eficiența și aplicabilitatea în producție și să-i stimuleze randamentul. O deosebită atenție se acordă creării de noi soiuri de plante agricole cu potențial genetic ridicat și creșterii de rase superioare, de mare productivitate. Tot la indicația conducerii de partid și de stat, Academia de Științe Agricole și Silvicultură, împreună cu Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Apelor, a elaborat un program care cuprinde măsuri pentru îmbunătățirea calitativă și cantitativă a semințelor.

O caracteristică a modernizării agriculturii o constituie crearea de mari complexe de creștere a animalelor și păsărilor, în care procesele de producție sînt automatizate și mecanizate. Pe baza experienței acumulate, la recomandarea conducerii partidului se desfășoară o largă acțiune de cooperare între întreprinderile agricole de stat și cooperativele agricole în vederea construirii de asemenea complexe care vor face cu puțință ca tehnologiile moderne, practicate cu bune rezultate în I.A.S., să se extindă și în sectorul cooperatist al agriculturii.

Măsurile luate de conducerea partidului privind perfecționarea organizării, conducerii și planificării agriculturii, în cadrul cărora un loc important îl ocupă îmbunătățirea formelor de organizare și retribuire a muncii în cooperativele agricole, crearea consiliilor intercooperatiste și reorganizarea activității S.M.A., fac cu puțință ca investițiile făcute în dezvoltarea bazei tehnice a agriculturii, precum și cuceririle științifice, să fie folosite mai eficient. O dovedesc rezultatele din campania agricolă din primăvara acestui an, cînd însăși semințele s-au executat într-un timp mai scurt și la un nivel agrotehnic ridicat. Tărîmimea cooperatistă, stimulată de avantajele aplicării acordului global, mecanizării din S.M.A., ale căror venituri sînt în funcție și de rezultatele obținute pe terenurile lucrate de ei, se străduiește să facă lucrări la timp și de bună calitate. Toate aceste măsuri, care reflectă preocuparea partidului nostru de a perfecționa continuu activitatea în agricultură, confirmate de rezultatele obținute pe teren, ne oferă garanția realizării în acest an a unor producții mari, deschid perspective luminoase de dezvoltare a agriculturii noastre, așa cum au fost stabilite de cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

CHIMIA ÎN PLINĂ DEZVOLTARE

Bujor ROȘCA

adjunct al ministrului industriei chimice

În ciuda unei oarecare tradiții care a existat în țara noastră în ceea ce privește industria chimică, — uzinele de la Tirnăveni, Baia-Mare, Turda, Ocna Mureșului, Valea Călugărească, atingînd vîrsta de 50, 60 sau chiar 70 de ani — adevărata afirmare spre o industrie modernă s-a produs în ultimii 10—15 ani. Pentru aceasta a fost nevoie să se treacă de la capacitățile și tehnologiile vremii la instalațiile moderne de mare productivitate de astăzi. În acest sens, cifrele sînt edificatoare: la Ocna Mureșului, de la o producție de 50 000 tone sodă calcinată s-a ajuns la 450 000 tone, la Combinatul chimic Tirnăveni de la 27 000 tone carbid, la 300 000 tone, la Uzina chimică Valea Călugărească de la 40 000 tone acid sulfuric, la 400 000 de tone.

Aceste rezultate sînt rozii directe al politicii Partidului Comunist Român, care a acordat o atenție dintre cele mai mari dezvoltării industriei chimice. De altfel, în cincinalul trecut chimia a cunoscut cel mai înalt ritm de dezvoltare între toate ramurile economiei. Rezultatul s-a concretizat în noile platforme industriale sau în dezvoltarea celor existente. Borzești, Pitești, Craiova, Tr. Măgurele, Năvodari, Tg. Mureș, Săvinești, Rm. Vlcea sînt numai cîteva dintre orașele al căror nume se leagă de uzine cu o tehnologie dintre cele mai moderne, cu o capacitate nemsărită și cu produse competitive pe piața mondială.

Dar în toată această perioadă, industria chimică și-a îmbogățit potențialul și cu produse noi — în domeniul maselor plastice, al firelor și fibrelor sintetice, al cauciucurilor etc. Progresul este vizibil: s-au realizat linii tehnologice de acid sulfuric de 200 000 tone anual (la Năvodari, Valea Călugărească) și tot de 200 000 tone la liniile tehnologice ale producției de sodă. La Rm. Vlcea, o linie a Combinatului chimic poate asigura o producție de amoniac de 1 000 tone pe zi, în timp ce la Govora se obține o producție de un milion tone pe an.

Dezvoltarea capacităților de producție s-a desfășurat într-un ritm impresionant. La producția de P.V.C., cifre care erau altădată record sînt azi simple posibilități de referință. La Tirnăveni s-a început cu o linie de 1 000 tone pe an, la Turda s-au realizat 7 000 tone, ca apoi să se obțină 40 000 tone la Borzești și, în sfîrșit, 140 000 de tone anual la Rm. Vlcea.

La fel s-a dezvoltat și producția de cauciuc, de fibre și fire sintetice sau de îngrășăminte. Perspectivele sînt la fel de impunătoare. În actualul cincinal, ritmul de creștere se menține cel mai dinamic, iar chimia va cunoaște un progres fără precedent. Direcțiile principale de dezvoltare sînt axate în special pe creșterea capacităților de producție. Producția de îngrășăminte chimice va spori cu circa 40 la sută în viitorul cincinal. Se dezvoltă de asemenea producția de mase plastice, îmbunătățindu-se raportul dintre polivinilice și polietilenă. Va cunoaște un ritm de dezvoltare de 27 la sută producția de medicamente, punîndu-se un accent deosebit pe valorificarea industrială a plantelor medicinale. La rîndul său, petrochimia se va îmbogăți cu noi sortimente, în timp ce chimia de bază va asigura într-o măsură tot mai mare necesarul de materiale pentru celelalte ramuri ale industriei.

Trebuie precizat faptul că, după ce am realizat linii tehnologice de mare capacitate, sîntem preocupați de obținerea unor produse de mare finete și de mic tonaj. Vor crește în felul acesta sortimentele de carbonați, săruri și reactivi. În cincinalul actual, industria noastră va realiza de asemenea noi sortimente de cauciucuri speciale necesare industriei ușoare sau altor industrii și va îmbogăți considerabil sortimentele de fibre și fibre sintetice pentru industria prelucrătoare. La sfîrșitul cincinalului, bilanșurile vor fi pe măsura marilor investiții alocate acestei industrii, răspunzîndu-se cu fapte atenției pe care o acordă chimiei conducerea de partid și de stat.

RĂSPUNSUL PARTIDULUI LA UN VECHI DEZIDERAT

prof. dr. ing. Gh. NIȚESCU

rector al Institutului politehnic-Brașov

Îngăduiți-mi puțină istorie. Aici, la Brașov, geniul creator al poporului nostru s-a manifestat — în cele mai diferite ramuri ale tehnicii — încă din timpuri străvechi. În evul mediu, de pildă, fama meșteșugarilor brașoveni ajunsese pînă mult departe de meleagurile românești, făcînd cunoscut talantul tehnic al poporului nostru atît în Occident, cît și în Orient.

Pe de altă parte, dintotdeauna Brașovul a avut printre cetățenii lui și numeroase personalități eminate ale culturii și științei naționale.

În acest context este de înțeles vechiul lor vis de a avea în orașul lor o politehnică. Se considerau îndreptății la aceasta și socoteau — lucid — că o asemenea instituție ar determina pur și simplu un salt al întregului oraș la un alt nivel de viață culturală, științifică și productiv-technică. Cu atît mai mult cu cît însăși amploarea dezvoltării industriei pe aceste meleaguri, în anii socialismului, cerea, avea nevoie de un institut de învățămînt tehnic superior.

După cum am mai spus, visul acesta era vechi. Materializarea lui însă n-a fost posibilă decît în socialism. Transformarea lui în realitate n-a fost posibilă decît după ce conducerea destinului țării a revenit partidului comunistilor.

Iată de ce, azi, brașovenii sînt adînc recunoscători partidului pentru posibilitatea ce o au de a-și da copiii la învățătură înaltă, în inșiși facultățile brașovene.

În 1948 și 1949 au fost înființate două facultăți tehnice care stau la baza existenței actualului institut politehnic, instituit cu 4 facultăți, cuprinzînd 12 secții de specialitate, instituit în care se pregătesc pentru a deveni buni ingineri și subingineri 4 000 de studenți.

Azi, deci după o perioadă destul de scurtă de la înființarea sa, Politehnica din Brașov se prezintă ca o unitate de învățămînt superior puternică, unitate care a dat marelui șantier al României socialiste aproape 10 000 de ingineri.

Alături de activitatea pedagogică, didactică, corpul profesoral desfășoară și o amplă muncă de cercetare științifică, privind obiective strîns legate de nevoile producției.

Este un modest răspuns al nostru la marele răspuns pe care a înțeles partidul să-l dea unui vechi deziderat al oamenilor Brașovului.

ÎN APĂRAREA LEGALITĂȚII SOCIALISTE

Sever GEORGESCU
adjunct al procurorului general

Trăiesc aceste zile, împreună cu întregul nostru popor, cea mai luminoasă epocă din istoria patriei. Particip alături de ceilalți juriști ai țării la înfăptuirea unor profunde și innoitoare transformări ale vieții sociale, în care rolul juristului este de natură a contribui la consolidarea tot mai deplină a principiului legalității în toate domeniile de activitate socială. Poziția juristului, indiferent de sectorul și formele prin care își exercită atribuțiile de serviciu, a căpătat o mai precisă și activă definire în efortul creator al intelectualității populului nostru pentru înfăptuirea politicii partidului de făurire a noii orînduirii, de situare a patriei pe cele mai înalte culmi ale civilizației și buneistării.

În zilele noastre, mai mult ca orînd, juriștii sînt chemați să activeze în mod consecvent pentru promovarea în practica socială a principiului legalității socialiste, să militeze neabătut pentru combaterea și prevenirea încălcărilor dispozițiilor legale.

După Congresul al IX-lea al partidului, Marea Adunare Națională — for suprem al puterii populului — a cunoscut o bogată activitate legislativă, ceea ce a contribuit din plin la situarea întregului eșafodaj social pe temelia legii.

În economie, în administrația de stat, în relațiile dintre cetățeni s-au dezvoltat și consolidat principiile noi, socialiste, de ordine și echitate socială, astfel încît fiecare membru al societății să se poată manifesta liber, multilateral, să-și poată dăruie întreaga sa capacitate făuririi de valori materiale și spirituale pentru binele întregului popor.

În același timp, legea penală este îndreptată cu fermitate împotriva acelor care atentează la suveranitatea, independența, unitatea statului și poporului nostru, la proprietatea socialistă și personală, este îndreptată împotriva acelor care prin faptele lor prejudiciază persoana și drepturile acesteia sau întreaga noastră ordine de drept.

Noi, toți lucrătorii din Procuratură, în rîndul cărora îmi desfășor activitatea, și ceilalți juriști din țara noastră, acum, cu prilejul aniversării semicentenarului P.C.R., trăim sentimente de înaltă mîndrie patriotică, fiind ferm hotărîți să milităm activ pentru traducerea în viață a politicii P.C.R. — făuritorul viitorului fericit al patriei noastre.

de Emanuel VALERIU

DE CE DOAR „SIMBOLIC“?

DACĂ AI PORNIT CU MAȘINA la o plimbare prin natura slobodă nu lăsa drumul mare și nu căuta să pătrunzi, cu ea, spre valea răcoroasă sau spre izvoarașul cu ciutură. Astfel, ferind peisajul, îți vei feri totodată și vehiculul de mari stricăciuni și împotmoleli.

● Trăgind mașina în poienița de lângă drum, cu gând să petreci o zi de splendidă odihnă, acolo, caută să o deranjezi cât mai puțin cu bîrîiele de motor și cu claxonări, cu miasme de benzină și de uleiuri arse. Și în urma ta pajiștea să nu rămînă pătată cu resturi de carburanți și lubrifianti, căci tare i-ar sta urît!

● Vrînd să poposești în liber, nu bate parul și nu ridică cortul la-nțimplare, ci caută să afli unde este locul pentru camping, iar dacă nu există un asemenea loc, iar întunericul a început să te cuprindă, alege-ți așezarea în așa fel încît apariția ta și alor tăi să păstreze o necesară notă de discreție. Gîndește-te ce s-ar mai alege din toată frumusețea unei margini de pădure sau a unei poieni din mijloc de codru, dacă verdeața imaculată le-ar fi pătată de corturi viu colorate. Dacă pacea le-ar fi tulburată de chioatele pe care ciutidul se simte obligat a le încredința pustietăților cit ce se vede scăpat din cetatea de beton și cărămidă.

● Cutreierînd pajiștile și cîmpiile, țâncurile și seninările, vădește-ți admirația și dragostea pentru flori și plante lășindu-le la locul lor, căci acolo sînt ele mai frumoase. Gîndește-te ce s-ar alege de toată frumusețea locurilor de prin preajma marilor aglomerări dacă fiecare și-ar culege buchete bogate, spre a le arunca apoi, veștejite, la prima ladă de gunoi!

● Cutreierînd crîngurile și pădurile sau poposind în sinul lor, lasă în pace cuiburile păsărilor și păsărelele. Privește-le cum vin și pleacă spre a-și hrăni puii, dar nu-i atinge cu mîna, căci pîrîinții lor, simțind pe ei urma de om, îi vor lăsa să moară de foame.

● Observă în neclintire mișcările sălbătăciunilor — și ale răpitoarelor, și ale celor pașnice — dar nu interveni în nici un fel în războiul dintre ele. Echilibrul naturii nu trebuie răsturnat. Și chiar dacă uneori intervenția omului este binevenită, asemenea treabă nu e de căderea dumată.

● Facerea focului în pădure este în general interzisă. Dacă ești nevoit totuși să-ți aprinzi foc de tabără, alege locul în așa fel încît nici cel mai năprasnic vînt să nu fie în stare a purta scînteile pînă la covorul de frunze moarte, pînă la cel de ierburi uscate, pînă la vreascurile de pe sub copaci. Și nu pleca cu inima ușoară pînă nu te-ai convins, lășindu-te de-a bușilea asupra vetrei focului și suflînd în cenușă, că n-a mai rămas nici urmă de scînteie.

● Regula care te obligă să nimicești, să îngropi sau să iei cu tine urmele bivouacului e veche de cînd lumea. Înainte vreme ea avea rostul de a-i ascunde dușmanului numărul și starea — în ce privește merindele — a celor ce au avut acolo mas. Astăzi avem obligația de a lăsa locul curat de cutii și tinichele goale, de hîrtii mai mult sau mai puțin unsuroase, căci ele degradează preajma pînă la scîrbă. Și mai ales de punși și pungețe de nailon ce, păstrînd fărîmături sau miroșuri de alimente, sînt înghițite de sălbătăciuni. Care se pot alege chiar cu întăstinele tăiate...

● Evită să murdărești, în orice fel, apa pe lângă care drumetești sau lângă care poposești. Mai ales cînd e vorba de un pîrîiaș cu apă puțnică. Nu uita că acea apă e un element alcătuitor al naturii și al peisajului. Nu uita cit de important element e apa curată în economia naturii!

● Respectînd regulile de discreție, de reținere, pe care însuși bunul-simț ți le dictează, dai un bun exemplu și altora. Spre binele comun. Spre folosul tuturor iubitorilor naturii.

Nic. A. STRĂVOIU

de Ioan GRIGORESCU

TIMPUL CIRESILOR

Era timpul ciresilor... Și a fost timpul singelui... O rană a rămas deschisă în inimi, și țipătul ei de durere s-a prelungit în cîntec. N-aș vrea să fac o introducere lirică la o evocare a uneia dintre cele mai mari tragedii care, exact cu un secol în urmă, a marcat începutul lumii moderne. Dar am sentimentul că, mai departe, peste veacuri și veacuri, cîntecul acesta care vorbește despre timpul ciresilor și al singelui va dura, provocînd aceeși răscolitoare emoție. E cîntecul de leagăn al istoriei proletariatului și viersul lui sună nostalgic, blind, ca o melopee. E o aducere aminte și o alinare. E bocet, blasphem și avertisment. E încrederea neștrămutată în venirea primăverii, cînd iarăși pomii vor înflori și cînd, din nou, va veni timpul ciresilor. Căci Comuna din Paris a fost totodată mit și adevăr, vis și acțiune, victorie și înfrîngere și, mai ales, speranță, o speranță arzătoare, neînduplecată, de neînăbușit prin canonada tunurilor, prin rafalele execuțiilor sumare, prin masacrul fără precedent din săptămîna sîngeroasă.

Nu știu de ce, scriind rîndurile de față aș vrea să am ochii unui parizian de acum o sută de ani. Există în istoria omenirii atîtea evenimente epocale ridicate ca niște borne în calea trecerii timpului pentru a fixa memoria oamenilor, sau ca niște faruri înălțate spre a le lumina viitorul, dar, între toate, Comuna e unică, aureolată de un nimb mitic și, la spiritul ei, se rialază de o sută de ani, ca la un nobil ideal, orice luptă proletară. Omenirea muncitoare a aniversat cu strălucire centenarul Comunei, cea primă tentativă de a instaura un guvern proletar, născut din insurecție, apărât pe baricade, sfîștit prin jertfa comunarilor, răpus prin tragica «săptămîna sîngeroasă» declansată de reacțiune între 21 și 27 mai 1871. Săptezeci și două de zile au zguduit lumea în acea primăvară de neuitat.

Însărcinat de Consiliul General al Internaționalei să explice proletariatului mondial geneza, semnificația și amploarea Comunei, Karl Marx a dat epocalului eveniment o interpretare genială, dar pe care n-a putut-o prezenta Internaționalei decît la 30 mai, cînd Comuna din Paris nu mai exista. Pledoarie înflăcărată și, totodată, discurs funerar, raportul lui Marx rămîne una dintre cele mai tulburătoare pagini ale literaturii comuniste.

Un manifest al Comunei abia instaurate se adresa muncitorimii franceze: «Am luptat, am învățat să suferim pentru apărarea principiilor noastre, nu vom da înapoi pînă nu vom pune prima piatră la edificiul unei noi societăți!» Jules Vallés scria la 18 martie: «Ce soare cald și luminos mîngîie gurile tunurilor, ce mireasmă de flori, ce filfît de steaguri... O, fiu al disperării, vei fi un om liber!» Dar timpul idilic a durat puțin. N-a fost «ultima zi a unui condamnat», cum scrisese Victor Hugo, ci începutul unui nou calvar. Reacțiunea, consolidată la Versailles, cu trupele ei de șoc și artileria ei, se pregătea să atace din umbră.

Subminat de instinctul violenței și de un prea exuberant gust al libertății, dictatura proletariatului n-a putut atunci să-și atingă scopul major, instaurarea socialismului, ci a fost doar o tentativă de guvernare a poporului prin popor. Dar a rămas un simbol. Un vis. O tradiție. O demonstrație că se poate, că libertatea nu e o iluzie, că într-o zi omenirea avea să știe cum să-și cucerească. Și a rămas «Internaționala». Și a rămas drapelul roșu, stîndardul luptelor proletare. Cu un steag al Comunei a fost acoperit trupul lui Lenin spre a fi condus pe ultimul său drum...

Și a mai rămas ceva de neînvins: spiritul Comunei. Imaginea eroilor săi legendari, Parisul poporului, al baricadelor, al jertfelor comunarilor. Nădejde. Literatura marilor conștiințe. La 21 mai 1871, în piața Concorde, sub canonada tunurilor, se declama poezie revoluționară. A rămas duioasa amintire a Gavroche-ilor Comunei. La sfîșitul insurecției, «învingătorii» numărau printre miile de arestați 650 de copii între șapte și cincisprezece ani. Pentru noii stăpîni ai Franței, o lecție: restructurarea urbanistică a Parisului conform planurilor baronului Haussmann, pentru a se lichida străzile prea propice ridicării baricadelor și a se scoate bolovanii din caldarîm, prea buni pentru a deveni o armă de temut în mișcările răscolitoare...

Au trecut o sută de ani, s-au schimbat generații, «rememorarea» nu poate fi decît invocarea mărturiilor rămase în literatură. Ultimii comunarzi au căzut luptîndu-se cu armatele Versailles-ului, printre mormintele cimitirului Père-Lachaise. Acolo s-a și înălțat monumentul închinat memoriei lor. Un zid ciuruit de gloanțe. În piatra acestui zid, acolo unde moartea și-a înfipt colții, urmașii Comunei înfig garoafe roșii.

Ultimul obuz a fost tras pe strada Paris, ultima baricadă a căzut la Oberkampf. Sena a continuat să curgă înroșită de sîngele revoluționarilor, fumul incendiilor a înecat îndelung orașul, execuțiile de masă, rugurile în care se mistuiau sute de cadavre n-au alt monument mai durabil decît cel din conștiința oamenilor.

Căci martirizîndu-i pe comunarzi, «săptămîna sîngeroasă» le-a înscris definitiv numele în istorie. În ciuda existenței unor mari figuri ale Comunei, martirii ei sînt anonimi. Cître. Ca inscripțiile de pe gropile comune: «Aici zace o parte din inima Parisului». O inimă care continuă să bată. Un secol de legende și amintiri, un secol de cîntece a făcut din memorie un lucru mai traicnic și mai revitalizant chiar decît opt zile de represiune sîngeroasă. Forța motrice a oricărei erupții revoluționare constituie moștenirea de aur lăsată de Comună. Ea este revendicată de toți cei ce se situează la stînga luptei politice, indiferent de nuanțe, de tactici și strategii. Comuna este ca o mamă care, avînd o naștere dificilă, fatală în cele din urmă ei însăși, a adus pe lume cel mai teribil copil al revoluției: conștiința proletară.

I. Am urmărit, ca mulți alții, demonstrația din ziua de 1 Mai cu o atenție aparte atunci cînd au început să treacă prin Piața Aviatorilor coloanele sportivilor. În fiecare an, această sărbătoare tradițională, ca și cea din luna august, ne prilejuieste o reîntîlnire nu numai cu cei mai buni sportivi ai țării, ci și cu ceilalți, cei mai numeroși de fapt, pe care performanțele obținute nu i-au ridicat încă pe culmile măiestriei. Sînt tot atîtea ocazii de bilanț larg, cuprinzător, cînd ni se reamintesc o serie de adevăruri, mai mult sau mai puțin cunoscute, dar de care luăm cunoștință de fiecare dată cu o nedismulată plăcere. Acest 1 Mai ne-a prezentat un grup de tineri purtînd o pancartă pe care scria «Prietenii naturii», iar comentatorul televiziunii spunea că ei «simbolizează» existența acelei asociații, prima de acest fel din țara noastră, care — cîndva — făcuse încercarea îndrăzneată de a organiza activitatea de turism a muncitorilor.

De atunci au trecut ani. O jumătate de secol de existență a Partidului Comunist, care a cucerit în ultimele două decenii și jumătate puterea politică în statul nostru. Mă întreb de ce, alături de atîtea frumoase realizări izvorîte din tradițiile scumpe poporului nostru, nu am reînsușit-o și pe cea care a purtat o atît de semnificativă denumire: «Prietenii naturii»? Desigur că, în noile condiții, altul ar fi profilul ei, deoarece există o organizare modernă (pînă la un punct) a mișcării sportive românești. Dar, în cadrul turismului, al celui așa-numit «intern», eu cred că asociația «Prietenii naturii» și-ar găsi nu numai adepții pasionați, ci și o plenară justificare.

De ani de zile turismul nu și-a aflat făgașul propriu. S-a ocupat de el fie fostul C.G.M., C.C.S. mai apoi, la O.N.T., la o oarecare federație (spun oarecare pentru că de fapt era preocupată doar de alpinism și de turismul competițional-orientare etc.).

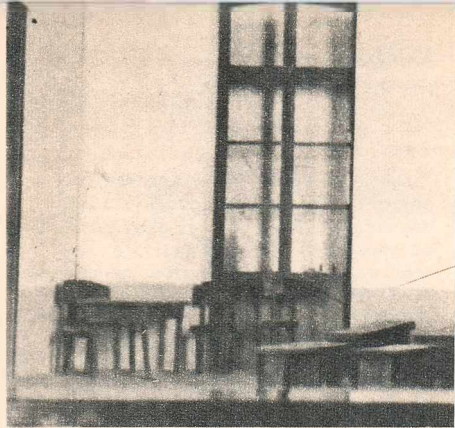
Cred cu tărie și sinceritate că o asociație precis profilată pe turism poate ocupa azi un loc aparte în fenomenul sportiv românesc. Cu o publicație proprie, cu un larg activ obștesc. Și cel mai potrivit nume ar fi tocmai «Prietenii naturii».

II. Tot la acest capitol al renunțării la aspectele pur simbolice doresc să înscru un fapt divers care, prin repetare, a încetat să mai fie «divers». La marile competiții sportive, din rațiuni economice pe care nu le discut, se suspendă carnetele eliberate de C.N.E.F.S. Nu sînt primul care protestează, și nu o fac nici pentru prima oară, împotriva suspendării unei legitimații în baza căreia îmi exercit profesia. Consider că o asemenea «suspendare» este de-a dreptul absurdă, întrucît un ziarist nu este, în exercițiul funcțiunii, un spectator oarecare, ci un profesionist aflat acolo spre a relata, despre fenomenul sportiv, opiniei publice părerile sale. La recenta întîlnire pentru Cupa Davis la tenis am fost expulzat în mod brutal de niște așa-numiți păzitori ai ordinii publice, deși pe lângă calitatea de cronicar al «Flacării» o aveam și pe aceea de comentator al meciului la TV. În incinta terenului, mi-am găsit tichetul care-mi permitea accesul. Dar cum să fi ajuns pînă la el? Colegul Radu Voia, de la «Sportul!» (care scrie despre tenis de peste 25 de ani), a fost «băgat», ca un puști sub 14 ani, de către amabilul antrenor Marin Bădin. Deci, se poate înșela vigilenta brutală a paznicilor.

Dacă sînt suspendate carnetele, atunci tichetele să fie trimise în timp util redacțiilor, de cei în drept. Nu vîd de ce ziaristii trebuie să alerge după ele. Ce s-a întîmplat recent la terenul «Progresul» mi se pare o mostră de abuz de un nivel periferic care distonează puternic cu suflul democratic care a cuprins societatea noastră în ultimii ani. Acest suflu nu poate răzbate și în sediul C.N.E.F.S. din str. V. Conta 16? De ce?

«DA! AM VOTAT PENTRU CREAREA

COLABORATORUL NOSTRU, CONF. UNIV. ION BABICI, DOCTOR ÎN ISTORIE, A CONSEMNASAT PENTRU CITITORII REVISTEI CITEVA IMPRESII RELATATE DE CĂTRE UNII DINTRE PARTICIPANȚII LA CONGRESUL DE CREARE A P.C.R., EVENIMENT PETRECUT ÎN URMĂ CU 50 DE ANI LA BUCUREȘTI, CEA MAI PUTERNICĂ CITADELĂ A MIȘCĂRII REVOLUȚIONARE DIN ROMÂNIA.

— Ce ne puteți spune, tov. Gheorghe Cristescu, despre pregătirile ce au avut loc pentru ținerea Congresului de constituire a Partidului Comunist?

— În primul rând, aș vrea să precizez că în partidul socialiștilor români a existat de la început o aripă revoluționară, care își dovedise poziția sa înaintată în multe momente deosebite. Când a început primul război mondial, noi am tras un semnal de alarmă, căci multe dintre partidele social-democrate din țările europene, după cum se știe, se asociaseră burgheziei din propriile țări în sprijinirea războiului. În scopul realizării unei apropieri între punctele de vedere ale socialiștilor din Europa în problema războiului, noi, socialiștii din România, am scris tovarășilor din Elveția, din Italia și din țările nordice. De comun acord cu conducătorii mișcării muncitorești din alte țări, am stabilit convocarea unei conferințe, care a și avut loc la Zimmerwald, și la care, se știe, a participat și V.I. Lenin.

În toamna anului 1920 am fost, împreună cu alți tovarăși, în Rusia Sovietică, pentru a discuta probleme legate de afilierea partidului nostru la Internaționala Comunistă. După întoarcerea delegației în patrie s-a trecut la munca de pregătire a Congresului. Lumina pe care o răspindea asupra întregii lumi victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, istorica biruință a proletariatului rus condus de partidul făurit de Lenin, care conducea cu mină fermă întiul stat al muncitorilor și țăranilor, ne îmbărbătau în luptă, sporindu-ne încrederea în victorie.

— În ce au constat propriu-zis pregătirile?

— S-a format, la București, un comitet de organizare a Congresului, din care am făcut parte și eu. Comitetul ținea săptămânal ședințe, în singurul local care mai rămăsese liber, nesigilat — cel din strada Academiei. Se discuta și se luau măsurile necesare cazării delegațiilor, obținerii autorizației de ținere a Congresului etc. Comitetul luase hotărârea ca în caz că nu se va aproba ținerea Congresului, el să fie organizat ilegal. În orice caz, Congresul trebuia să aibă loc cu orice preț. Greva generală din octombrie 1920 ne învățase că Partidul Socialist trebuie transformat, înnoit. Data Congresului a fost hotărâtă pentru 8 mai 1921. Ordinea de zi a Congresului a fost publicată din timp în ziarul «Socialismul»; același lucru s-a întâmplat și cu documentele mai importante ce urmau să fie discutate cu această ocazie.

— Ce momente, din desfășurarea Congresului, v-au impresionat mai mult?

— Sînt ani mulți de atunci, dar parcă văd și azi filmul evenimentelor din mai 1921. Mi-e greu să spun care moment anume, pentru mine întreg Congresul este un moment, unul deosebit. În jurul sediului din strada Academiei, cit și pe străzile dimprejur, mișunau agenții siguranței și poliției. Așa, sub amenințarea armelor, s-au ținut lucrările Congresului, care au început la data fixată. După intervenții la Ministerul de Interne am obținut sala din str. Sf. Ionică, unde ne-am mutat în cea de-a treia zi a dezbaterilor. Mulți dintre fruntașii mișcării muncitorești nu au putut participa la Congres din cauza prigoanei dezlănțuite împotriva lor, după greva generală. Pandele Becheanu, D. Fabian, Elena Filipovici, Leonte Filipescu, C. Ivănuș, Petre Constantinescu-Iași și alții, care au depus o muncă susținută pentru crearea Partidului Comunist, au fost împiedicați să-și exercite mandatul de delegați de către autoritățile vremii. La Congres au fost reprezentate 29 de secțiuni ale partidului: București, Ploiești, Brașov, Galați, Cluj, Timișoara, Baia Mare, Turnu Severin, Constanța, Satu Mare, Buzău, Oradea, Craiova, Tg. Mureș etc., etc.

Cînd am pătruns în sala Congresului, deși știam că în continuare ne așteptau bătălii și mai îndirjite, am avut conștiința că mă aflu în fața celei mai de preț cuceriri a proletariatului român. Clasa muncitoare din întreaga țară își constituia avangarda revoluționară capabilă să o conducă la izbîndă. Din însărcinarea conducerii Partidului Socialist, am prezentat în fața delegațiilor: **Darea de seamă morală și materială; Raportul delegației în Rusia; Afilierea și programul**, și l-am înlocuit pe tov. Petre Constantinescu-Iași la punctul 6: **Presa și propaganda**, deoarece el nu a putut participa la Congres, fiind persecutat de oficialitățile timpului. Materialele expuse au părut în rezumat în presă, așa că nu insist asupra conținutului lor. După dezbateri furtunoase, Congresul a consfințit transformarea Partidului Socialist în Partid Comunist. Subliniez acest lucru deoarece în țara noastră crearea partidului de tip nou nu s-a desfășurat prin scindarea vechiului partid socialist. Așa cum bine remarcă secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu: «La Congres, majoritatea covârșitoare a delegațiilor au votat pentru crearea partidului comunist și afilierea lui la Internaționala Comunistă fără rezerve, iar o parte au votat pentru înființarea partidului comunist și afilierea lui la Internaționala Comunistă, exprimînd rezerve în ceea ce privește obligativitatea hotărîrilor Internaționalei Comuniste pentru partidele componente. Se poate spune deci că, în unanimitate, Congresul din mai 1921 a hotărît transformarea Partidului Socialist în Partidul Comunist din România».

Prin aceasta, noi ne-am adus contribuția proprie la îmbogățirea experienței mișcării comuniste și muncitorești internaționale în domeniul făuririi partidului de tip nou.

P.C.R. urma să continue lupta de secole pentru eliberarea socială și națională, cele mai bune tradiții ale mișcării muncitorești și socialiste din România. El venea să sintetizeze experiența glorioasă a mișcării muncitorești din țara noastră și să ridice pe o treaptă superioară lupta revoluționară a proletariatului român.

În calitate de secretar al partidului, am trimis Comitetului Executiv al Internaționalei Comuniste o scrisoare prin care îi aduceam la cunoștință hotărîrile adoptate de Congresul I al P.C.R., detașament activ al mișcării muncitorești internaționale, fidel principiilor marxist-leniniste ale internaționalismului proletar.

Nu-mi propun să vorbesc despre arestările efectuate la Congres, despre procesul înscenat delegațiilor, cunoscut sub numele de «Procesul din Dealul Spirii», deoarece s-a scris mult pe această temă în revistele de istorie din țara noastră. Gîndul meu se îndreaptă acum spre toți aceia care și-au adus aportul la crearea Partidului Comunist și a căror luptă merită cinstire, la cei de azi, care duc cu succes mai departe flacăra aprinsă în mai 1921, căroră le doresc din suflet biruințe noi.

— **Dv., tov. Constantin Mănescu, ați luat parte activă la acțiunea pentru organizarea Congresului din mai 1921. Ce impresii ne puteți împărtăși?**

— Mi-am început activitatea în rândurile P.S.D.M.R. încă în 1898. Împreună cu alți fruntași ai mișcării muncitorești îmi desfășuram munca, acum 50 de ani, în Valea Prahovei. Am avut ocazia să particip, în decembrie 1920, la Tours, la Congresul de constituire a Partidului Comunist Francez. I-am văzut atunci la lucru pe fondatorii partidului frățesc din Franța: Marcel Cachin, Vaillant-Couturier; i-am ascultat cu atenție cum vorbeau pe Ho Și Min, Clara Zetkin și alți militanți de seamă ai mișcării comuniste din diferite

țări. La Tours, nu toți și-au dat seama cu adevărat de uriașa însemnătate a actului istoric la care erau prezenți. Pentru mine, congresul a fost un prilej de învățăminte.

Preocuparea revoluționarilor din România era concentrată în direcția luptei pentru transformarea Partidului Socialist în Partid Comunist. Îmi amintesc cu cită forță, cit de insistent cereau tovarășii noștri, membrii de rînd ai Partidului Socialist, militanții revoluționari, muncitorii înaintați, convocarea Congresului în vederea făuririi partidului de tip nou. Devenise clar că vechiul partid, tactica și metodele sale de acțiune nu mai răspundeau cerințelor noi ale luptei revoluționare. Sensul istoriei, evidențiat cu pregnanță de greva generală din 1920, era unic și ireversibil: necesitatea unui partid credincios intereselor clasei muncitoare, care să descifreze și să servească cu credință interesele maselor. Din această cerință obiectivă avea să ia naștere partidul marxist-leninist al clasei noastre muncitoare. Nu numele partidului trebuia schimbat, ci structura lui.

La 28 aprilie 1921 am luat parte la întrunirea secțiunii Partidului Socialist din Ploiești, ținută la sediul organizației din str. Gheorghe Lazăr, care trebuia să aleagă delegații la Congres, prin vot secret. Mi s-a făcut cîntea de a fi ales și eu. Din Valea Prahovei au mai fost aleși, ca delegați, Dumitru Aricescu, I. Neagu-Negulescu, Nicolae Marian, Eugen Ionescu și alții. Înainte de a pleca la București, am stabilit să ne pregătim temeinic pentru discuții, fiind hotărîți să ne aducem cum se cuvine aportul la făurirea noului partid.

— **Ce activitate ați desfășurat în timpul Congresului?**

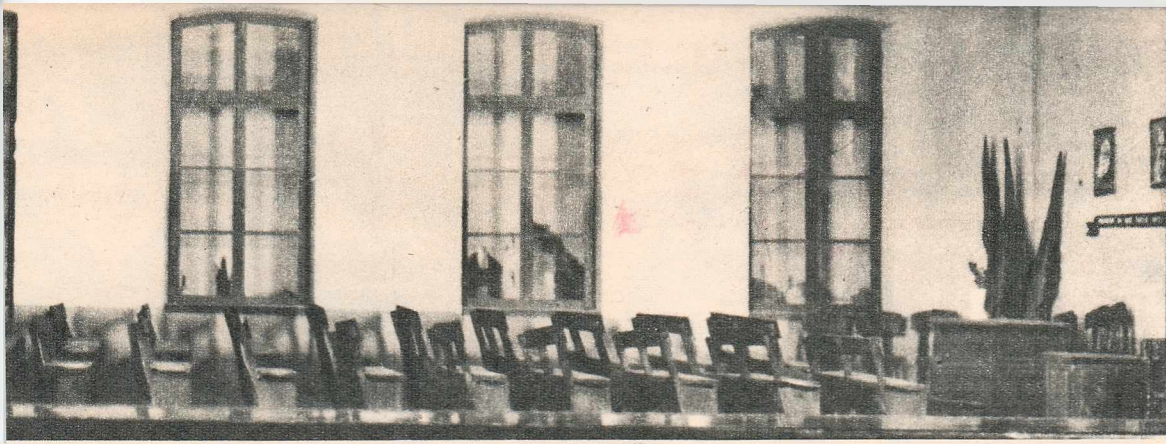
— Am făcut parte din Comisia de rezoluții, împreună cu Al. Dobrogeanu-Gherea, E. Rozvani, M. Macavei, M. Cruceanu, Stoiculescu, Cristescu, Iordăchescu și I. Neagu. În timpul dezbaterilor am luat cuvîntul de cîteva ori. Vă sînt cunoscute moțiunile adoptate de Congres în prima zi. Este vorba de salutarile adresate Internaționalei Comuniste, Federației Comuniste Interbalcanice, Partidului Comunist Ungar, apoi moțiunile intitulate: Pentru pace, contra războiului; Pentru amnistie; Pentru cei închiși; Contra cenzurii și a stării de asediu; Pentru cei loviți de grevă; Pentru proletariatul rus. Adoptarea acestor moțiuni dovedea că noul partid îmbina în mod armonios patriotismul, apărarea intereselor naționale ale oamenilor muncii cu internaționalismul proletar. Relev cu satisfacție că în cele cinci decenii de existență partidul nostru, acționînd ca exponent neabătut al intereselor clasei muncitoare, al poporului român, care i-a încredințat mandatul conducerii destinelor sale istorice, și-a îndeplinit în permanență îndatoririle sale față de clasa muncitoare internațională, față de cauza socialismului în lumea întreagă.

— **Cum s-a făcut arestarea delegațiilor care au votat pentru transformarea Partidului Socialist în Partid Comunist?**

— După ce s-a terminat votarea, vestea înființării P.C.R. s-a răspîndit cu repeziune. În sala Congresului a intrat generalul Nicolescu, prefectul poliției, însoțit de vreo 10-15 ofițeri și de un pluton de soldați cu baionetele la armă. Citind lista celor care au votat «afilierea», în fruntea căroră figura Gheorghe Cristescu, prefectul poliției i-a declarat arestați și, îmbrîncindu-i în mașini mari, i-a transportat la închisoarea Văcărești. În închisoare ne-am pregătit pentru proces, am stabilit modul cum trebuie să ne comportăm în fața justiției burghezo-moșierești. Răspunsul nostru trebuia să fie scurt și categoric: «Da! Am votat pentru crearea P.C.R., pentru că așa mi-au dictat nu numai conștiința, dar și interesele mele de muncitor, care îndură exploatarea capitalistă».

Represiunea sălbatică împotriva congresiștilor nu le-a

de H. DONA

P.C.R.»

servit guvernanților vremii așa cum ar fi vrut ei. De ce? Pentru că pur și simplu nu putea fi arestat un întreg partid. Desigur, pot fi arestați membrii săi, delegații la un congres, dar nu poți să închizi după grații idei și sentimente. Iar dacă un partid exprimă fidel năzuințele, sentimentele poporului, idealurile clasei muncitoare, încercarea de a-l reprima cu forța este zadarnică și absurdă, ca și ideea de a aresta tot proletariatul, poporul muncitor de pe întreg cuprinsul țării.

Adinc împlîntat în realitatea românească, Partidul Comunist s-a dovedit a fi de la început apărătorul intereselor vitale ale celor ce muncesc, împotriva oprimatorilor și asupritorilor poporului nostru. Și, imaginați-vă, cât de mare este bucuria noastră, a celor care am trăit acei ani de avînt revoluționar, de a fi fost martori ai socialismului deplin triumfător pe pămîntul României.

— **Din vremea făuririi Partidului Comunist Român păstrați amintiri cu putere de simbol, nu numai pentru viața unui om. Cum ați sintetiza, tov. Mihail Cruceanu, evenimentele trăite în urmă cu o jumătate de veac?**

— Eram profesor secundar la Craiova cînd, în septembrie 1919, am intrat în strînse legături cu mișcarea muncitorească. În iarna 1920-1921 ne strîngeam mai în fiecare seară la sediul sindicatelor din str. Copertari, unde se organizau dezbateri, conferințe. Cred că puține momente din istoria patriei pot sintetiza la temperaturi atît de înalte frămîntările prin care trecea atunci mișcarea muncitorească. Eram dornici să aflăm vești din întreaga țară privind activitatea desfășurată de militanții revoluționari în rîndurile Partidului Socialist, în vederea transformării lui în Partid Comunist. Uneori veneau tovarăși de la București, care ne entuziasmău cu expunerile lor. O puternică impresie a produs Gheorghe Niculescu-Mizil, pentru că ne vorbea cu o vervă cuceritoare despre necesitatea făuririi unui partid de tip nou, marxist-leninist.

Am trăit cu intensitate un emoționant eveniment: desemnarea mea și a lui Gh. Nicolcescu pentru a reprezenta secțiunea Partidului Socialist din Craiova la Congresul din mai 1921.

— **Care era atmosfera generală în rîndul muncitorimii în ajunul Congresului?**

— Partidul Comunist s-a născut într-o perioadă de avînt revoluționar. Deși greva generală din octombrie 1920 fusese înfrîntă, lupta clasei muncitoare nu încetase o clipă. Atunci am înțeles mai bine ca oricînd, din proprie experiență, necesitatea făuririi unui partid cu totul nou, capabil să organizeze și să conducă la izbîndă lupta claselor muncitoare de la orașe și sate. Acesta, după cum o dovedea experiența noastră de pînă atunci, ca și cea internațională, nu putea fi decît un partid marxist-leninist.

Cînd am sosit la București era o primăvară caldă și plină de soare. Majoritatea delegaților aveau mandat să voteze pentru transformarea Partidului Socialist în Partid Comunist.

— **În calitate de avută, de vicepreședinte al Biroului pentru Congres, cunoașteți, desigur, foarte bine mersul dezbaterilor. Poate ne împărtășiți și nouă câteva secvențe din acele dezbateri fierbinți.**

— Retrăiesc cu bucurie și mîndrie mărețele zile ale primului Congres al P.C.R. Lucrările au început în două-trei odățe strimte din strada Academiei, unde se afla redacția ziarului «Socialismul»; sediul partidului era închis și sigilat, încă din timpul grevei generale din 1920. Delegații și invitații stăteau înghesuți peste tot. Ușile dintre odățe erau deschise ca să se audă vorbitorul în toate încăperile. Lipsa unui local corespunzător ne-a stîngherit mult în activitatea noastră. În ziua a treia s-a format o delegație, alcătuită din mai multe persoane, în care am fost ales și

▲ **Macheta sălii în care s-au desfășurat lucrările Congresului P.C.R. din mai 1921.**

eu, pentru a cere Ministerului de Interne eliberarea sediului Partidului Socialist și continuarea, în această clădire, a dezbaterilor Congresului. Abilul reprezentant al reacțiunii, ministrul Argetoianu, ne-a primit imediat. Prefăcîndu-se un intim în relațiile cu noi, ne-a întrebat ce intenționează delegații în privința «afilierii», adăugînd sfătuitoare:

— Îmi închipui că acum, cînd sinteți partid politic reprezentativ în viața publică a țării, nu vă veți lega soarta și chiar existența de aventurile bolșevicilor lui Lenin...!

— Domnule ministru, i-am răspuns eu, este greu să știm dinainte ce va hotărî Congresul!

— Să știți, a replicat Argetoianu iritat, că nu vom îngădui niciodată un partid comunist în țara românească.

În încheiere, ministrul a acceptat redeschiderea sediului partidului și ținerea Congresului, timp de trei zile.

A doua zi, sala cea mare din str. Sf. Ionică, pe care tovarășele noastre o curățaseră toată noaptea, ne aștepta pavozată modest, cu o masă acoperită de o pînză roșie, cu un vas cu flori, cu portretul lui Marx atîrnat pe peretele din spate. La stînga tribunei fusese așezată o masă pentru presă. Ziarele «Socialismul», «Adevărul», «Dimineața», «Universul» și altele au inserat zilnic știri și dări de seamă privind lucrările Congresului.

— **După cite știm, la punctul 3 de pe ordinea de zi — Afilierea și programul — raportul a fost prezentat de către Gh. Cristescu, iar coraportul l-ați expus dv. V-am citit cuvîntarea publicată în «Socialismul» și am reținut cuvintele: «Totuși idealurile cele mai frumoase n-au nici o valoare dacă nu sînt înfăptuite...» Vreți să comentați semnificația celor spuse?**

— Inițial, coraportul trebuia să-l țină D. Fabian, dar el se afla închis la Jilava. Mi-a revenit mie această sarcină, pe care am primit-o cu mare plăcere. Ședința era prezidată, cînd am început să vorbesc, de masivul nostru tovarăș Andrei Ionescu. Mi s-a părut că am în fața mea, pe lîngă delegații și invitații la Congres, pe toți tovarășii mei din Craiova și pe cei din întreaga țară. Cei de față ascultau cu atenție și încordare. O simțeam din privirile ațintite asupra mea. Cînd rosteam vreo frază mai sugestivă, auzeam cum se striga în sală: «Presă! Să ia notă presa!». Acele momente mi-au rămas neșterse în minte. Cînd s-a pus la vot problema transformării Partidului Socialist în partid comunist, în sală s-a așternut liniștea. O liniște adîncă.

La aflarea rezultatului, delegații se îmbrățișau, își strîngeau mîinile, cîntau «Internaționala».

«Idealul socialist», înscris pe steagul de luptă al partidului încă la primul nostru Congres, a fost înfăptuit datorită activității neobosite desfășurate de-a lungul celor cinci decenii de către comuniști. Cuvintele frumoase proclamate în 1921 au devenit o realitate minunată în zilele noastre. Aș putea spune, acum, că numai după ce l-am înfăptuit am știut cit de frumos, cit de nobil a fost idealul nostru. Se poate spune, pe drept cuvînt, că o caracteristică esențială a întregii istorii și a activității partidului nostru comunist constă în deplina concordanță dintre cuvînt și faptă, dintre idee și acțiunea practică. O altă trăsătură a comuniștilor o constituie, încă de atunci, optimismul, izvorît din justetea cauzei: eliberarea socială și națională a poporului muncitor, prosperitatea și independența patriei.

Îmi amintesc că, după arestarea delegaților la Congres, am scris la închisoarea Văcărești o piesă intitulată «În vilegiatură». A fost jucată pe o scenă improvizată în curtea închisorii de către delegații arestați la Congres. În ciuda represaliilor, voința noastră de luptă n-a putut fi înfrîntă: sub forma unei comedii înfieram teroarea, ne exprimam hotărîrea de a fi demni, curajoși și de neclintit în fața dușmanului.

*Trista știre din 21 aprilie 1971 despre decesul tovarășului Constantin Mănescu ne obligă la o mențiune: amintirile consemnate în aceste rînduri au fost relatate colaboratorului nostru cu cîteva zile înaintea regretabilului moment.

Nu știu cum am putea începe mai bine rubrica noastră din acest număr consacrat semicentenarului partidului, decît citînd cîteva fraze din scrisoarea cititorului **Al. Bârsan** din Tecuci: «Îmi place că ați intitulat rubrica de poșta a redacției: «dialog cu cititorii». Ideea dialogului, sincer, tovarășesc, constructiv, este una dintre cele mai nobile idei pe care partidul le-a introdus în viața noastră publică, este una dintre rădăcinile adevăratului democratism. E foarte bine că și presa, una dintre instituțiile reprezentative ale societății noastre, cultivă dialogul cu cititorii ei. Așa cum muncitorul nu se mai simte un simplu salariat al întreprinderii socialiste în care lucrează, ci și stăpîn, copărtas la destinul ei, tot așa și cititorul nu mai este un simplu cumpărător, ci și un participant activ la elaborarea, la perfecționarea publicației pe care o citește». Foarte adevărat. Am vrea doar să mai adăugăm că un asemenea dialog este fertil și util ambelor părți, pentru că, indiferent de deosebirile de păreri, mari sau mici, într-o problemă sau alta, și unii și alții se găsesc pe o platformă comună, sînt animați, în fond, de aceleași idealuri și năzuințe.

Cititorul **T. Rădulea** din Turda ne pune o întrebare și ne sugerează un ciclu de materiale. Întrebarea sună cam așa: «Care sînt principalele progrese tehnice la care ne putem aștepta în ultimele trei decenii ale secolului al XX-lea?» Nu avem, desigur, competența necesară pentru a răspunde exhaustiv la o asemenea întrebare. Ea preocupă însă în cea mai înaltă măsură pe cei care fac studii prospective asupra viitorului imediat și mai îndepărtat. Într-o carte vestită, «Anul 2000», cunoscuții futurologi americani Herman Kahn și Anthony J. Wiener de la Institutul Hudson au alcătuit chiar o listă de 100 (o sută) foarte probabile inovații tehnice care vor fi realizate în ultima treime a secolului. N-avem, bineînțeles, spațiu pentru a reproduce toată lista, așa că ne vom mulțumi să cităm doar cîteva: aplicații multiple ale laserelor și maserelor pentru a capta, măsura, tăia, încălzi, suda, transmite energia, lumina etc.; materiale cu o structură de foarte mare rezistență (inclusiv la temperaturi foarte înalte); țesături sau materiale noi sau radical îmbunătățite; noi vehicule aeriene (cu decolare verticală, superelicoptere etc.); previziuni meteorologice mai sigure și pe o durată mai mare; noi surse de energie și noi metode pentru transportul pe sol sau pe apă; diminuarea sensibilă a imperfecțiunilor congenitale sau ereditare; largă dezvoltare și îmbunătățire a organelor protezice; noi tehnici pentru apărarea și ameliorarea mediului natural înconjurător; crearea unor noi specii utile de plante și animale; «hibernarea» pentru scurtă durată și sub control medical a ființelor umane; obținerea la comandă a somnului și relaxării; utilizarea oceanelor (exploatarea miniere, culturi controlate, surse de energie etc.); televiziune, filme, fotografii în trei dimensiuni; controlul limitat al timpului și al climatului; folosirea pe scară largă a automatizării și informaticii; posibilitatea de a alege sexul copiilor înainte de naștere; calculatoare electronice ieftine pentru dirijarea gospodăriei etc., etc. După cum vedem, numai lucruri bune (n-am citat decît un sfert din cele prevăzute). Adevărul ne obligă însă să adăugăm că pe aceeași listă figurează și previziuni privind perfecționarea armelor de exterminare în masă și a mijloacelor de influențare și controlare a creierului uman. Optimiști cum sîntem, sperăm că aceste din urmă profeții nu se vor îndeplini. La sugestia tovarășului Rădulea, răspundem că am proiectat un ciclu de documentare despre programele prioritare adoptate în țara noastră cu privire la cercetarea științifică și tehnică.

Vechiul nostru partener de discuții, cititorul **Gh. Strete**, din Tg. Mureș, evocă într-o scrisoare problema alcoolismului, se indignează că în multe unități comerciale alcoolul este mai accesibil, și ca preț, consumatorului decît alimentele utile și propune, printre altele, ca băuturile să fie scumpe. Nu știu ce cred specialiștii, dar am observat că în alte țări, în care s-a recurs la aceeași soluție, rezultatele s-au cam lăsat așteptate. Ba, pe alocuri, consumul de alcool a crescut, spre (probabil) bucurie a ministerelor de finanțe.

Cititorului **Valeriu Bora** din Șibot, jud. Alba, îi amintim că sîntem nu o revistă literară, ci una cu profil foarte variat și că, deci, trebuie să căutăm un echilibru între toate temele abordate, fără a ne putea totdeauna extinde atît cit ne-ar îndemna inima. Cît despre observațiile dumisale pe teme de limbă, ne manifestăm toată rezerva. «Calamități naturale», «transmisii în direct», «X a primit pe cutare delegat», nu ni se par exprimări greșite. Mai degrabă verbul «sperez» pe care-l folosește tov. Bora ne stîrnește nedumerirea. Ce ar fi dacă, în loc de a trece la anateme și invective, în loc de a ne considera investiți cu misiunea arhanghelescă de a apăra cu sabie de foc ceea ce considerăm noi că este limba corectă, ne-am adresa cu mai mare încredere dicționarilor și gramaticilor curente?

de Felicia ANTIP

VIOARA DE CHIBRITURI

În această țară, comuniștii n-au fost filmați în primul sfert de veac al existenței lor. Urmăriți, da, prizonieri, arestați, iar în anii cei mai negri torturați și uciși, da, dar nu filmați. Celuloidul scump și inflamabil era pentru alții, se știe pentru cine. A face un film de montaj despre anii începuturilor mișcării muncitorești și comuniste, despre anii semilegalității și ai ilegalității părea o ambiție irealizabilă, un pariu cu neputință de câștigat. Și totuși filmul a fost făcut. Din ce? Cum? Ce este de fapt un film de montaj dacă poate fi încropit din mai nimic?

Până nu demult Eugen Mandric era singurul (și, ca atare, cel mai bun) autor de filme de montaj. Aplauzele unanime cu care au fost primite creațiile lui prin excelență politice i-au încurajat și pe alții să scoate arhivele pentru a reanima umbre mișcătoare uitate poate de unii și total necunoscute altora. Recunosc valoarea documentară a acestor restituiri, dar mi-aș permite să mă opresc puțin asupra deosebirii dintre decuparea, reînșălarea și comentarea unor fișii, mai mari sau mai mici, de peliculă și filmele de tipul celui numit «În această țară, comuniștii...».

Să zicem că cineva ar alcătui din mii de bețe de chibrituri ceva care seamănă cu o vioară. Obiectul astfel construit rămâne doar o grămadă de bețe aranjate și lipite după un anumit tipar. El devine cu adevărat vioară dacă poate fi folosit pentru a cânta «Simfonia destinului». Pretextul sau materialul de lucru denumit chibrituri îl putem uita, s-a topit în noua structură care a determinat alegerea și folosirea lui și căreia i-a fost sacrificat. Filmul lui Eugen Mandric nu este o abilită de construcție din bețe de chibrituri, ci o vioară care cântă pentru noi «Simfonia destinului». Nu ne mai dăm seama și nici nu ne interesează cum se îmbină între ele miile de elemente adunate unul câte unul. Fotografii încep să se miște, am trecut la un fragment de film, acestuia îi succed alte fotografii, între care se intercalează alte secvențe din vechi jurnale de actualități, dar curgerea e continuă, fără nici un prag de care să te împiedici.

Aici, pe masa de disecție a cronicii, putem încerca să stabilim la rece proporția dintre facsimile, fotografiile și materialul filmat, dintre scenele din țară și cele de peste hotare, dintre imaginile care tulbură, cele care înflăcărează, cele care stîrnesc risul, cele care provoacă oroare și cele care ne dau doar emoția simplă a amintirii. Putem analiza raportul mereu dinamic (niciodată pleonastic) dintre ceea ce vedem și ceea ce ni se spune, sau alternanța dintre imprecizia sarcastică, evocarea caldă, discursul politic cu rezonanță ascuțită actuală, aluzia transparentă și cronică propriu-zisă care se întrepes în textul comentariului. Putem discuta despre potrivirea dintre cuvinte și tonul pe care sînt rostite. Dar cînd vom ajunge la capătul disecției, cînd fiecare părticică va fi desprinsă și etichetată, vom vedea că ne-a scăpat esențialul, că n-am sesizat ceea ce face din acest film de montaj nu un mozaic, ci o operă de sine stătătoare, o creație unitară, rotundă, al cărei spirit nu poate fi regăsit în factorii componenți.

Migala «se plătie» — pentru a folosi un cuvînt învățat de la Geo Bogza — atunci cînd rezultatul final face să n-o mai bagi în seamă. Primele două serii din filmul «În această țară, comuniștii...» (singurele pe care le-am văzut înainte de a scrie această cronică) nu dau nici o clipă senzația de laborios, de căutat, de lipit cap la cap. Desfășurarea lor firească, impresia că totul a fost filmat anume de autor pentru a-și realiza scenariul, nu că a fost cusut din bucățele găsite cu mari dificultăți, constituie, după părerea mea, principala calitate a filmului. Este, subliniez, o calitate pur cinematografică. Dacă ar fi luată drept criteriu pentru definirea filmului de montaj, ar duce, mă tem, la concluzia că autorii de asemenea filme sînt rari, foarte rari, poate...

Așadar, în această țară, comuniștii n-au fost filmați pe vremea cînd își construiau partidul și se zbateau să pregătească vremurile de azi. E meritul televiziunii că în ciclul «50 de ani în 50 de evocări» i-a adus în față pe supraviețuitori și le-a cerut să-și amintească, pentru noi toți, cum a fost, ce-au făcut, ce li s-a întîmplat. Am văzut și am auzit, în acest ciclu cu valoare de document, oameni pe care nu-i cunoșteam decît după nume, sau nici măcar atît, și fiecare dintre ei ne-a împărtășit cîte ceva din experiența lui unică, nerepetabilă. Niciodată nu ne vom sătura de mărturiile de acest gen. Mereu ni se va părea că n-a fost spus încă totul, că au mai rămas lucruri pe care nu le înțelegem pe deplin. Și vom deschide iar și iar televizorul, în speranța că vom mai afla ceva, că ni se va mai revela o față a istoriei.

▲ Valurile Dunării sau confruntarea hotărîtoare dintre două conștiințe (în fotografie — Liviu Ciulei și Lazăr Vrabie).

▶ Andrei Sabin (Ștefan Iordache), Străinul, la începutul unui nou drum.

▲ Comunistul Ardeleanu (Colea Răutu), eroul lui Titus Popovici din Setea, într-un moment crucial al existenței sale: întîlnirea cu moții.

film

MEMORIA II PĂSTREAZĂ

Pe ei nu-i putem uita. Prezența lor a însemnat totdeauna, cu certitudine, prezența adevărurilor omenești; în chipurile lor i-am recunoscut pe cei a căror singură rațiune de existență au fost libertatea și fericirea poporului nostru.

Multe din filmele care ni s-au întâmpărit în memorie de-a lungul anilor sînt tocmai acelea în care ei, comuniștii acestei țări, maturi sau tineri, apărau, cu prețul tuturor sacrificiilor și renun-

țării, idealurile de luptă, puritatea convingerilor, încrederea în izbînda finală.

Valurile Dunării, Setea, Lupeni '29, Străinul, La patru pași de infinit, Duminică la ora 6, Canarul și viscolul ne-au prilejuit cîteva întâlniri emoționante. Căldura, adeviziunea umană cu care am întîmpinat eroii la vremea lor, s-au prelungit în timp.

Eroii demni și reținuți ai lui Francisc Munteanu, cei din La patru pași de infinit și Cerul începe la etajul III, au găsit în Silviu Stănculescu un interpret ideal.

▲ O generație care a optat definitiv (Irina Petrescu și Dan Nuțu în Duminică la ora 6).

Fotografii de A. MIHAILOPOL

FILME ROMÂNEȘTI

"SERATA"

Formula pe care ne-o propune Malvina Urșianu pentru «Serata» e acel spațiu concentrat dramatic ce devine timp. Timp activ, timp istoric. Pregătirea unui moment al insurecției la adăpostul seratei oferite în casa profesorului dintr-un oraș de provincie, așteptarea ei, devin în acest caz acțiuni hotărâtoare pentru viața unui întreg popor. Filmic, epicul e redus la o minuțioasă prospectare de caractere, acumulare de tensiuni individuale rezultate din energii irosite ca cea a profesorului ori a fetei lui, Alexandra, sau din disimulări, uneori chinuitoare, ca cea a asistentului Cristea ori a domnișoarei doctor. Importante sînt aici răsturnările, surprizele de caracter, falsele date biografice alcătuint «dosarul» lui Cristea — erou pozitiv într-o versiune inedită și subtilă, susținută de George Motoi. Aș spune chiar că formula filmului e mai apropiată filmului polițist-psihologic decît dramei de cameră postbibliană (cu tot caracterul scenic spectaculos al unor exterioare, cum ar fi bunele momente de mizanscenă ale bombardamentului, plasticul lamento wagnerian al cîntăreței germane, omorirea lui Cristea și revelația finală: adevărata identitate a eroului comunist). Formula este a genului polițist, dar nu și tonul. Tonul e riguros analitic, surprizele nu sînt clasicele lovituri teatrale ale genului ci dezvăluiri revelatoare pentru o situație istorică dată: ilegalitatea, în care trebuie să acționeze prudent și inteligent înșurgenții. Autoarea noastră ne surprinde, dar cu măsură, mizînd pe o logică a realității umane și nu a necesității formale; ea sugerează virtuale conflicte (căsătoria pe care ar face-o, chipurile din interes, Cristea sau, din oboseală, Alexandra), dar ne răstoarnă cu energie presupunerile inițiale. Interesul lui Cristea se dovedește sincer, uman, pentru fata profesorului, în timp ce la Alexandra suspiciunea nu era decît masca unui sentiment ce nu va mai apuca să se mărturisească. Sugestiile

sînt delicate dar precise, ca și în relația (cea mai interesantă din întreg filmul) dintre profesor și fiică, într-o schițare pe cît de laconică pe atît de tulburătoare. György Kovacs vibrează cu eleganță detașare la eșecul uman al personajului — ghepard învins nu atît de vîreme, cît de conștiința propriei inutilități. Drama profesorului nu provine, cum s-ar putea interpreta, dintr-o eroare de concepere a existenței, dintr-un dispreț față de vulg, ci dintr-o inapetență structurală de a se apropia de oameni, — chiar și de propria fiică — un fel de insuficiență congenitală pe care o diagnostichează lucid și trist doctorița îndrăgostită de el. Radiografiile umane ale Malvinei Urșianu sînt exacte și dure. Abulia Alexandrei gravitînd în jurul unei clepsidre-metaforă, insingurarea omului de acțiune și rezistență care e «cinicul» Cristea, obligat permanent la disimulare, obsesia erotică a prințesei sau cea exploziv disperată a fetei în rochie de baie — sînt sugestii bine susținute. Autoarea impune o distribuție strălucită, atent dirijată (uneori pînă la gesturi mărunte, în care recunoști personalitatea regizoarei); impune grupuri de plan doi pe care le orchestrează plastic, realizînd paralelisme mai hotărîtoare decît ciocnirile (uneori cam artificiale) dintre Cristea și fecior sau Cristea și Alexandra. Regizoarea și operatorul — N. Girardi — folosesc cu rafinament culoarea, descifrînd prin ea complicate partituri interioare: culoarea spectrală din portretul Silviei Popovici — actriță ce sublimează cu o mare grație interioară îngheț interior al personajului; cafeniul crepuscular al măștii profesorului, neliniștitoarele degradeuri gri-verzui din halucinația wagneriană a cîntăreței (Michaela Juvara).

Un film dens, profesional, dar rece. Subtil și exact, dar rece. Bineînțeles, istoria se poate înregistra și astfel. Cu rigoarea și precizia omului de știință.

Alice MĂNOIU

Lucia Mureșan și
Ion Roxin —
două nume dintr-o
distribuție strălucită.

SERATA —
un film de
Malvina Urșianu.

de la A la Z

de Constantin POPESCU

CRAWFORD Joan

Actriță americană de film, născută Lucille Lesueur, la San Antonio (Texas), la 23 martie 1908. Prototip al actriței complete, J.C. atinge un record neegalat de longevitate artistică: la 63 de ani a turnat peste 80 de filme, a luat premiul Oscar și se bucură de o popularitate mondială. Debutază ca «chorus-girl» sub numele de Billie Cassin, câștigă un maraton de charleston și ajunge la Hollywood în 1925. A fost la început fata sănătoasă, dansatoarea neobosită, pentru care viața era o perpetuuă aventură. Era J.C. a anilor '20 și filmele ei se numeau: *Fetele noastre dansante*, *Fetele noastre moderne*, *Neimblinzita*, *Fecioarele de azi*, *Vis de dragoste*. J.C. din anii '30 era mai sofisticată, avea ochii imenși, obrajii supti și gura generoasă, cu buze mari, violent fardate. Era tipul voluntar al unei femei

care știe să iubească și să lupte pentru dragostea ei. Femeile vremii îi copiau stilul de machiaj, pieptănătura, rochiile. Este epoca filmelor ei faimoase: *Dansul spre prăpastie*, *Fascinație*, *Grand-Hotel*, *Letty Lynton*, *Ploaie*, *Venus dansează*, *Sadie McKee*, *Încătușată*, *Vreau să-mi trăiesc viața*, *Grandoare*, *Manechinul*, *Femei*. Formase un cuplu celebru cu Clark Gable și destul de des flirta cu Robert Montgomery și Franchot Tone (care avea să-i devină soț). J.C. a anilor '40 este actrița matură în plenitudinea talentului și a farmecului ei, ușor melancolic. Este epoca premiului Oscar cu *Mildred Pierce*, a performanțelor dramatice din: *Humoresque*, *Strange Cargo*, *A Woman's Face*, *Possessed*, *Daisy Kenyon*. Anii '50 încep cu *Harriet Craig* și sfârșesc cu *Baby Jane*. J.C. este acum un fenomen de vitalitate, o ființă fără vîrstă, ca zeițele din Olimp. O performanță dramatică în plus este pentru ea o nouă filă de calendar: *Johnny Guitar*, *Ape Regina*, *Esther Costello*, *Femeia de pe plajă*, *Autumn Leaves*, *Straight Jacket* etc.

CRESSOY Pierre

Actor franco-italian de teatru și film, născut la Vendôme, la 25 martie 1924. Studiază arta dramatică la Paris cu Maurice Escande și André Brunot, și în 1947 debutează în teatru și în film, cu *La dernière chevauchée*. Doi ani mai târziu, invitat de casa Paramount la Hollywood, face doar o experiență nefericită soldată cu un singur film: *War of the Worlds*, după care se întoarce în Europa stabilindu-se pentru o bună perioadă în Italia, unde dobîndește o celebritate datorită unor filme de succes ca *Infidelele* (1952), frescă a moravurilor contemporane, realizată de Monicelli și Steno, unde juca cu o remarcabilă dezinvoltură rolul ingrat al unui ziarist care face cariera șantajînd o serie de doamne din «lumea bună»; *Giuseppe Verdi*, evocare amplă a vieții și operei compozitorului, în care P.C. reușea un portret emoționant, și *Melodii nemuritoare*, alt medalion muzical, de astă dată al lui Mascagni. A mai apărut în filme franceze: *Caroline chérie*, *M-le de la Ferté*, *Le grand cirque*, *Banca de prince*, *Duel à Dakar*, *Prietene de noapte*, *Panique à Gibraltar*; italiene: *A filo di spada*, *Il sacco di Roma*, *I 7 dell'Orsa maggiore*, *Una donna libera*, *Il prigioniero del re*, *Prezzo della gloria*, *La bella dell'aria*, *El Alamein*, *Vacanze d'inverno*, *David e Goliath*, *Caccia al marito*, *Mongolii*, *Marco Polo*, *Coriolano*, eroe senza patria etc., și într-un film australian: *The Story of Captain Steeve*. Ultimul său film este *Raptus* (1970), o producție italiană.

CROMWELL John

Regizor și actor american de teatru și film, născut la Toledo (Ohio), la 23 decembrie 1888. După o lungă și fructuoasă carieră teatrală, ca actor și apoi ca regizor, debutează în film în aceeași dublă calitate, în 1928, cu *The Rocket*. Invitat la Hollywood în epoca de început a vorbitorului, cînd teatrul filmat era în floare, J.C. se detașează repede de lotul teatraliștilor, devenind în scurt timp un veritabil cineast. Se remarcă în anii '30 printr-o serie de ecranizări de valoare: *Tom Sawyer*, după Twain; *Ann Vickers*, după Sinclair Lewis, cu Irene Dunne; *Scavia umană*, după Maugham, cu Bette Davis și Leslie Howard; *Fountain*, după Charles Morgan; *Micul lord*, după Burnett; *Prizonierul din Zenda*, după Anthony Hope, cu Ronald Colman; *Așa sîrsește noaptea*, după sîrsește-ți aproapele, de E.M. Remarque, cu Fredric March și Stroheim. E un bun minutor de actori: Katharine Hepburn (*Spitfire*), Miriam Hopkins, George Bancroft (*World and the Flesh*), Charles Boyer, Hedy Lamarr (*Noapți în Alger*), Carole Lombard, Cary Grant (*Rivala*), Tyrone Power, Gene Tierney (*Cavalerul răzburării*), Claudette Colbert, Jennifer Jones, Joseph Cotten (*Since You Went Away*), Irene Dunne, Rex Harrison (*Anna and the King of Siam*), Humphrey Bogart (*Dead Reckoning*), Merle Oberon (*Night Song*). Cîteva filme de înaltă tinută: *The Enchanted Cottage*, cu Dorothy MacGuire și Robert Young; *The Rocket*, cu Robert Ryan, Robert Mitchum și *The Goddess*, premiat în 1958 la Bruxelles pentru «calități artistice excepționale».

CROSBY Bing

Actor american de film și cîntăreț de muzică ușoară, născut la Takoma (Washington), la 2 mai 1904. Odrăslă a unei numeroase familii, pentru a-și plăti studiile universitare cîntă într-o formație de jazz. După cîteva succese personale ca baterist și solist vocal, se decide să abandoneze dreptul, optînd pentru muzică. Remarcat de celebrul Paul Whiteman, este angajat pentru filmul acestuia, revista în tehnicolor *Regele jazzului* (1930). Cariera lui începe o dată cu filmele muzicale ce aveau să se reverse de la Hollywood. Star la radio și la Paramount, B.C. devine idolul muzicii ușoare ai anilor '30. Vocea lui ușor baritonală poate fi ascultată pe milioane de discuri care fac înconjurul lumii. E vedeta nr. 1 a revistelor *Mississippi*, *The Big Broadcast*, *Anything Goes*, *Rhythm on the Range*, *Pennies from Heaven*, dar și a unor agreabile comedii muzicale în care apare flancat de Marion Davies (*Dragoste la lumina lunii*), Miriam Hopkins (*Nu mă iubește*), Carole Lombard (*Iubește-ți vecina*), Franciska Gaal (*Luna de miere la Paris*), Joan Blondell (*East Side of Heaven*). Din 1940 se asociază cu comicul Bob Hope și Dorothy Lamour pentru unul dintre cele mai savuroase seriale comico-muzicale cu titlul generic: *Drumul spre...* Urmău cele mai pitorești locuri de pe glob, culminînd cu țara Utopiei. În 1944 surprinde întreaga lume cu un rol profund dramatic în *Merg pe drumul meu*, pentru care obține premiul Oscar. Reeditează performanța anul următor în *The Bells of St. Mary's*, unde are ca parteneră pe Ingrid Bergman. După război va continua să apară în operețe și musicaluri: *Emperor Waltz* (Billy Wilder) cu Joan Fontaine; *Cer albastru* (Irving Berlin) cu Fred Astaire; *White Christmas* (Michael Curtiz) cu Danny Kaye; *High Society*, cu Grace Kelly și Sinatra. Dar va turna mereu, pentru variație, drame, de preferință psihologice: *The Country Girl*, *Diligenta* (remake)... Apare și azi, la 67 de ani, în filme, show-uri TV, concerte. Între 1934 și 1954 a fost întotdeauna între primii zece favoriți ai Americii. Între 1944 și 1948 a fost primul pe lista «Money Making Stars»-urilor.

una rece, una caldă...

Nu-i nici o filozofie să-ți tratezi musafirii cu câte o gustărică rece. Că de, cap să ai, bunăvoință și câteva lucruri prin cămară și frigider. De pildă: tai mărunț trei-patru salate, pui un pic de sare, un pic de untdelemn, un pic de lămie și o azezi, gogonete, în mijlocul unui platou spațios. Presari deasupra niște felioare de ridichi. Mai fierbi bine vreo două-trei ouă, le cureți, le tai în felii și le aranjezi în jurul salatei. Te mai uiți la ea, îi faci cu ochiul și-i adaugi câteva felii de roșii, ca să-i schimbe culoarea și să nu se deoache. Și vreo 10-15 măsline, pe ici, pe colo: să aibă și ceva care să fixeze privirea (și țuica). Mai studiezi platoul puțin, și dacă găsești loc, adaugi niște cubulețe de castravete verde. Ca să vă distrați, amestecați într-un castron castravete tăiat mărunț, cu brânză, muștar și frunze verzi de pătrunjel. Cu o lingură puneți din loc în loc, tot pe platou, movițe din compoziția respectivă. N-ar strica să preparați niște felii subțiri de piine din secară, unse cu unt sărat, pe care le presărați cu chimen. Ca gustărică sau felul întâi combinația de pe platou merge de minune cu o țuică rece sau o șlibovită brumată.

După cum vedeți, nu-i greu nici de preparat, nici de mâncat. Dacă vă apreciați oaspeții, pe lângă platoul cu salată mai așezați vreo două farfurioare cu heringi rulați, gata preparați și ambalați în cutii de plastic, cum cred că ați băgat de seamă că se găsesc în alimentare. Și-i mai ardeți o țuică sau o șlibovită: în sănătatea musafirilor și a gazdei.

Cu felul doi, cald, e mai complicat, dar se merită. Încercați să pregătiți niște pui, ca priceputele matroane din Caribia (unde vine asta, n-are nici o importanță). Dar cere timp. Nici mai mult, nici mai puțin de trei zile. (Musafirii nu trebuie neapărat să aștepte cele 72 de ore pînă le serviți felul doi, că s-ar putea să nu aibă răbdare sau să abuzeze de țuică.) Așa că începeți din vreme. Luați doi cocoși bine făcuți și, după ce i-ați curățat, îi forfecăți în porții. Bucățile respective le sărați, le masați cu piper și puțin muștar. Cojiți apoi două cepe potrivite, curățați și tăiați doi ardei grași și doi ardei verzi iuți, pe care-i tăiați în roto-coale, cu simburii cu tot. Mai tăiați mărunț și 3-4 căței de usturoi. Toate acestea, inclusiv porțiile de cocoși, le puneți într-un castron adînc în care ați turnat jumătate de litru de rom Jamaica, cu o foaie de dafin. Lăsați totul la frigider să se marineze trei zile, avînd grijă să acoperiți bine castronul. Eventual, îmbrăcați-l într-o pungă de plastic. În ziua ospetiei, scoateți bucățile de carne, le dați prin pesmet și le puneți la cuptor, într-o tigaie, să se coacă fără nici un fel de grăsime. În alt vas, legumele scurse se prăjesc foarte-foarte ușor, după care se adaugă romul. Se flambează puțin. Combinația se amestecă bine și se leagă cu o jumătate de gălbenuș de ou și 5 cl de smîntînă. Acest supersos se pune într-un castron, iar carnea coaptă pe un platou. Cînd se servesc la masă, nu li se dau musafirilor nici furculiță, nici cuțit, întrucît se servește cu deștele (spălate, bineînțeles). Ca garnitură se dă arpagic murat, castraveciori în oțet etc. Nu uitați ca la masă să puneți în dreptul fiecăruia un castron mic cu apă și șervețele.

Drept lichid, pentru cine solicită cu insistență — borviz; cine e modest primește o sticlă, maximum două, de bere proaspătă. Ca desert, brînză de Năsal, că-i picantă și se poartă la intelectuali.

P.P. NAȘU

F reflector științific

un specialist român în niger

Dezvoltarea cercetărilor științifice românești și caracterul lor practic-aplicativ sînt astăzi larg cunoscute și peste hotarele patriei. Tot mai numeroși sînt specialiștii români solicitați să dea asistență tehnică în alte țări, în diferite ramuri de activitate. În acest context, revista «Terra», sub semnătura tovarășei V. Gomboșiu, ne informează despre vizita unui specialist român în Niger.

Raționalizarea exploatarea piscicolelor fiind o condiție esențială pentru obținerea unor cantități sporite de pește, sprijinul acordat în această direcție — în special țării în curs de dezvoltare — este de importanță majoră. Un astfel de sprijin în vederea dezvoltării pescuitului pe fluviul Niger a fost cerut de guvernul Republicii Niger, Organizației pentru alimentație și agricultură (F.A.O.). În alegerea expertului, F.A.O. s-a oprit la ing. Nicolae Bacalbașa, profesor de tehnica pescuitului la Institutul politehnic Galați.

Principalele sarcini ale expertului au fost: a da sprijin guvernului Republicii Niger la organizarea pescăriilor; a executa lucrări de explorare și a ținde să fie extins pescuitul pe fluviul Niger; a ameliora tehnica pescuitului; a introduce, eventual, noi unelte de pescuit; a indica necesarul de echipament pentru dezvoltarea pescăriilor.

Dată fiind lipsa de informații recente asupra pescuitului pe fluviul Niger și pentru a răspunde sarcinilor din program, specialistul român a fost nevoit să efectueze și numeroase lucrări suplimentare. Grație unei activități susținute, timp de un an, prof. ing. N. Bacalbașa a reușit să adune o serie de date și să întreprindă cercetări științifice și experimentări care i-au permis formularea unor recomandări practice. În funcție de condițiile existente, el a împărțit cursul fluviului în cinci zone piscicole și pentru fiecare din ele a fixat parametrii care i-au permis stabilirea măsurilor tehnice, economice și sociale adecvate fiecărei zone.

Dintre realizările practice în Niger ale prof. ing. N. Bacalbașa sînt de menționat: proiectarea și îndrumarea confecționării unei serii de unelte de pescuit; verificarea eficacității diferitelor materiale folosite la lăstarea uneltelor sau ca flotori; inițierea construirii unei ambarcații din scinduri, cu bordajul înclinat, mai rezistentă decît piroga monobloc.

Datele culese prin anchetă și obținute prin cercetări și experimentări proprii au fost sintetizate de omul de știință român în recomandări privind luarea de măsuri de primă urgență și de perspectivă.

grădină botanică alpină în retezat

Existența unor ecosisteme terestre și acvatice, în care echilibrul biologic natural este modificat în mică măsură de intervenția activității omului, conferă zonei de protecție integrală (rezervația științifică) valoarea unui muzeu științific în cea mai largă accepțiune a cuvîntului — subliniază N. Toniu, secretarul științific al Comisiei pentru ocrotirea naturii a Academiei Republicii Socialiste România, într-un recent articol apărut în revista «Progresele științei». Același rol — arată în continuare autorul — trebuie să-l joace zonele de protecție ale Parcului național Retezat, unde restricțiile impuse diferitelor sectoare de activitate economică au reușit să mențină pe suprafețe apreciabile nu numai aspectul natural al peisajului, dar și o floră și faună puțin modificate în raport cu compoziția lor anterioară penetrației omului pe aceste terenuri. Această funcție social-educativă a zonei de protecție a parcului se amplifică pe măsura dezvoltării circulației turistice. Pe unele trasee turistice care traversează zona de protecție, îndeosebi cele pornind de la cabana turistică Pietrele (1 450 m), fluxul

turistic a crescut în ultimii zece ani de cel puțin trei ori!

Construcția unui nou hotel turistic la Gura Bucurei, avizată favorabil de Comisia pentru ocrotirea monumentelor naturii, va duce în scurt timp la o creștere considerabilă a numărului iubitorilor de drumeție, avansați încă de pe acum de extinderea și modernizarea rețelei de drumuri forestiere.

Un proiect de concepție nouă va merge nu pe gruparea într-o suprafață restrînsă a elementelor caracteristice din flora Retezatului (ca în cazul alpinetumului Gemenele), ci pe depistarea, determinarea și etichetarea explicativă a speciilor importante —

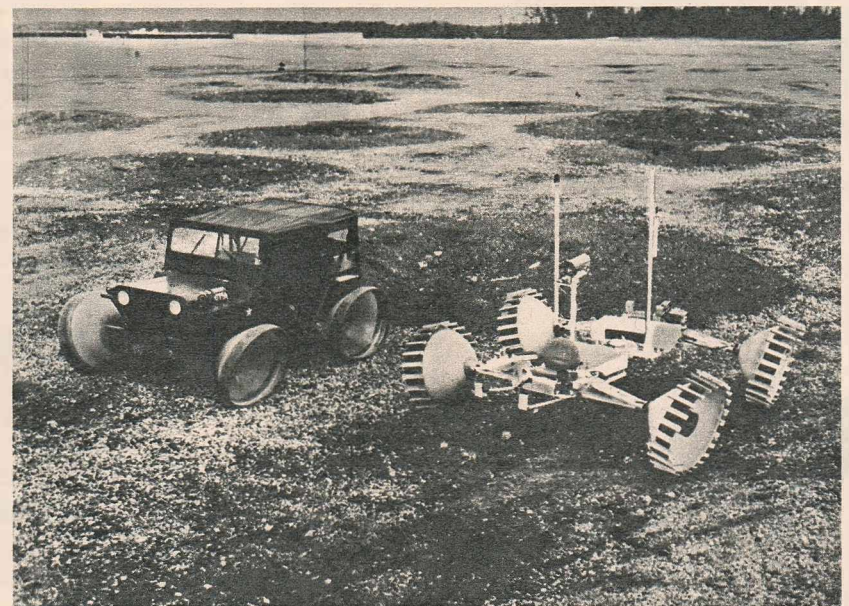
fie din punct de vedere științific, fie peisagistic — chiar pe flancurile principalelor trasee turistice din zonele de protecție ale Parcului național Retezat.

Alături de alte măsuri, acest proiect va constitui un început de punere în valoare a potențialului instructiv și educativ al drumetărilor de munte (îndeosebi în rezervațiile naturale) și va reprezenta una din funcțiile Muzeului de conservare a naturii înființat în Parcul național Retezat. Cel mai sigur mijloc pentru asigurarea ocrotirii elementelor de floră alpină rămîne cunoașterea de către masa largă a turiștilor a importanței lor științifice...

o «jucărie» didactică

La o expoziție de obiecte realizate de cercurile științifice studentești din R.D.G. a fost prezentat și acest aparat laser cu gaze, pentru uz didactic. Înveți învățînd pe alții...

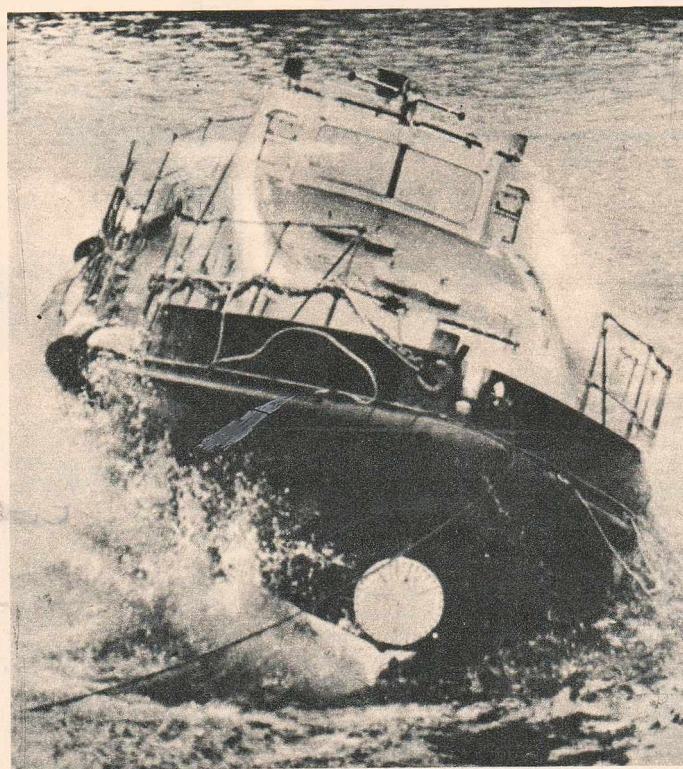
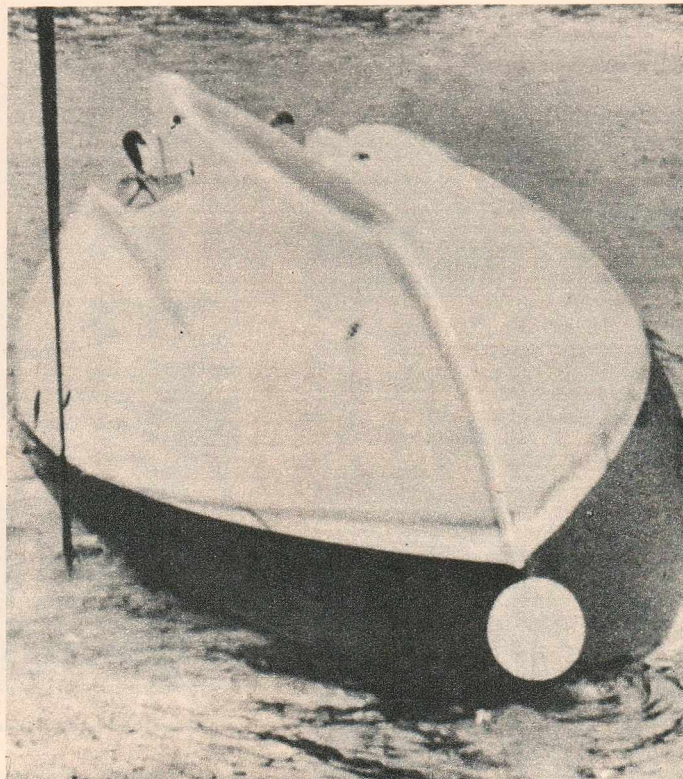
ați merge cu un asemenea «jeep»?

Și de ce nu... Roțile de acest tip, cu totul ieșit din comun, au fost proiectate pentru viitoare vehicule lunare, și constructorii s-au gîndit să le experimenteze — pe un teren-laborator din California — atașîndu-le la un jeep obișnuit. Forma lor oferă, dacă nu satisfacții estetice, cel puțin certitudinea că pe Selene conducătorii auto nu au a se teme de beția vitezei.

de Teodor MAZILU

scump,
dar face

Barca de salvare din fotografie, botezată «Prințesa Marina», costă 72 500 lire sterline. Cam scump pentru o simplă barcă, fie ea de spiță regească. Are însă o particularitate: nu se poate răsturna. Recent au fost făcute noi încercări în largul portului Portsmouth. Doar-doar... Inutil.

NU MAI FIȚI MEDITATIVI!

Am nimerit într-un mare restaurant și hotel din Iași: ospătari și funcționari foarte ciudați, toți aveau o evidentă înclinație spre filozofie. Drept să spun, fenomenul m-a nedumerit, nu mă așteptam să găsesc discipoli de-ai lui Platon tocmai în alimentația publică. Erau atît de meditativi, încît uitau să te servească. Nici măcar bacșișul nu reușea să-i trezească din starea de contemplație... Vă dați seama ce meditație adîncă aveau dacă pînă și bacșișul se dovedea neputincios.

Am rugat să mi se aducă o cafea... După o jumătate de oră, ospătarul filozof și-a adus aminte de mine... Credea că între timp am devenit mai bun, mai virtuos, mai echilibrat și — în consecință — am renunțat la cafea.

— Chiar vrei o cafea?...

— Da... am răspuns eu rușinat...

Probabil că răspunsul meu l-a întristat profund, căci imediat ospătarul a căzut într-o stare de meditație ca într-o groapă, nici dracu' nu l-a mai scos de acolo. Îndeplinirea planului nu i se părea o preocupare demnă de un filozof, așa că a răsuflat ușurat cînd am părăsit restaurantul. Am vrut să mă întorc în camera mea... Nenorocirea a făcut să locuiesc la etajul unsprezece... Liftul, bineînțeles, nu mergea... Că de aceea e lift, să fie blocat la un anume etaj...

— Liftul nu merge... am hotărît eu să tulbur liniștea filozofică a cîtorva fete care se plimbau de colo pînă colo fără nici un rost.

— Mergeți pe jos... mi s-a răspuns, cu o divină simplitate.

— Stau la etajul unsprezece...

— Da... e foarte departe, au recunoscut ele fără prea mare efort și fără prea mare zburcium.

Nici prin cap nu le trecea să anunțe pe cineva, nici nu se gîndeau să ia măsuri ca liftul să fie reparat... Ele erau plătite ca să contemple ciudata ninsoare de primăvară care coborîse peste oraș.

După o jumătate de oră, liftul a început să meargă... Îl blocase cineva la etajul opt...

A doua zi trebuia să plec dis-de-dimineată. Rog centralista să mă scoale la orele șase fără un sfert. Să nu pierd rapidul de București. Îmi promise că așa va fi...

Bineînțeles, nu m-a sculat... M-am trezit întimplător la șase și cinci minute... Trenul pleca la șase și jumătate. Nici n-am mai avut timp s-o fac albie de porci pe centralista care nu s-a ținut de cuvînt. La fiecare etaj, ceasurile — stricate — arătau altă oră... Unul șapte, altul cinci și jumătate, altul șase și un sfert — timpul își bătea joc de mine...

Cu riscul de a pierde trenul, în timp ce înapoiiez cheia bravului funcționar, îmi exprim nedumerirea.

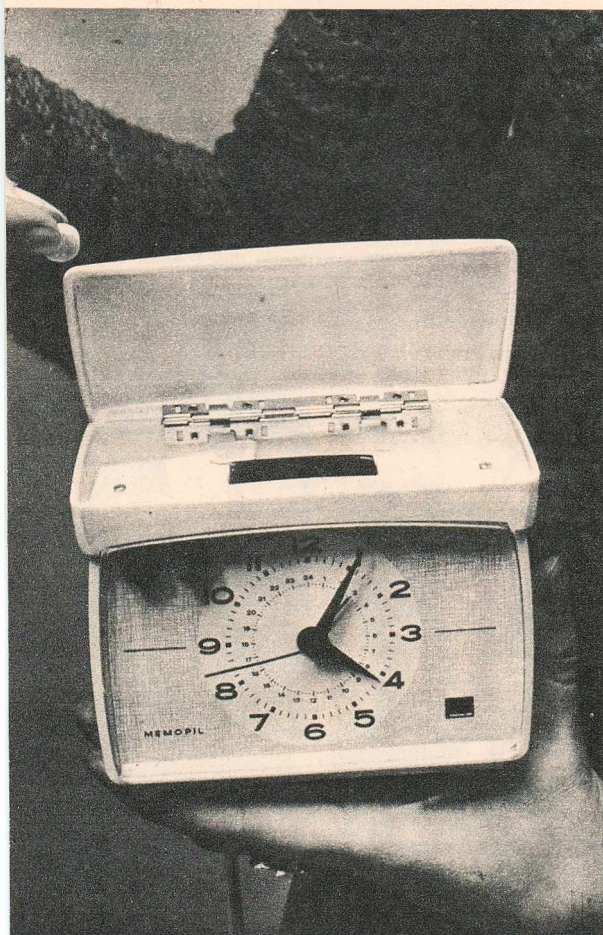
— Trebuia să fiu sculat la șase fără un sfert... S-ar putea să pierd trenul...

Expresia mea, «s-ar putea să pierd trenul», l-a făcut să suridă... Mă privea de sus, cu o evidentă superioritate... Părea să-mi spună... ce dacă ați pierde trenul?... Alții au pierdut tronuri, averi fabuloase, femei iubite... Ce contează asta în imensitatea vieții? Funcționarul trăia parcă într-o lume de îngeri.

— Poate că telefonista a uitat...

O, cită simplitate.

Aveam de ales între a face un scandal monstru și a nu pierde rapidul. Mediocru, am preferat să nu pierd trenul.

memopil

Acest ceas deșteptător este destinat uitorilor de un fel deosebit, și anume, celor care uită să ia medicamentul-pilulă la ora convenită. La ora H ceasul sună și singura modalitate de a-l face să tacă este de a deschide capacul. Dar atunci apare pilula... și totul e în ordine.

zîmbiți, vă rog!

Laurie Stewart, studentă la «College of Art» din Londra, a organizat împreună cu cîțiva colegi o expoziție cu lucrările lor de artă aplicată. Iată-o pe Laurie cu unul din «exponate»: un aparat de fotografiat de o formă cu totul ieșită din comun. Întrebată prin ce se deosebește acest aparat de unul obișnuit, ea a răspuns: «Prin absolut nimic. Numai că arată mai frumos».

Firește, totul este chestiune de gust. Rămîne să judecați și dv. Dar ni se pare lăudabilă această preocupare a studenților de a reanaliza critic — încă de pe băncile școlii — obiectele de uz cotidian și a le conferi noi valențe estetice.

Facem apelul: Maria, Sabina, Margitta, Ilona, Eva, Andrea... Sînt, cu toatele, prezente și prezintă, cu toatele, moda vestimentară la Tîrgul de primăvară de la Leipzig. Ce caută frumoasele pe acoperiș? Pesemne că, din întîmplare, acolo s-au întîlnit cu un fotoreporter. Așa se nasc, uneori, instantaneele...

din întîmplare

ochii
tăi!

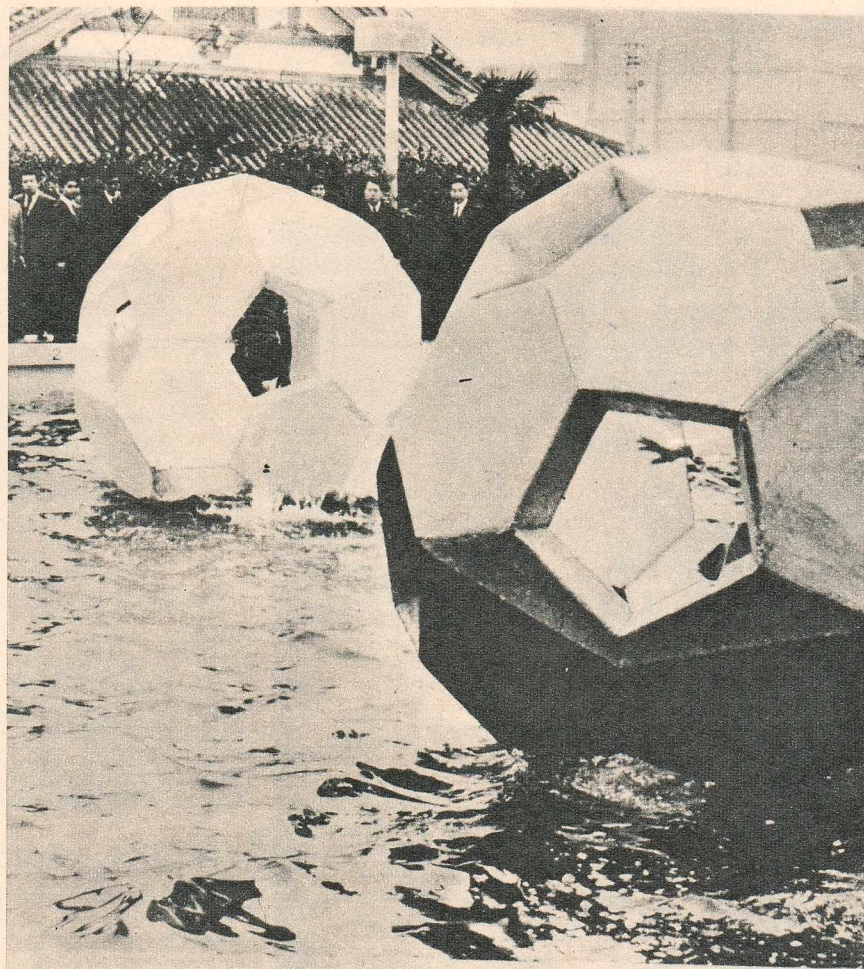
De teama ca alegerile de «miss», de frumuseți feminine adică, să nu intre în stereotip și plictis, organizatorii unor asemenea concursuri au trecut de la alegerea de frumuseți totale la frumuseți parțiale: cel mai frumos picior, cel mai frumos păr etcetera, etcetera... Iată acum concursul pentru «cei mai frumoși ochi», des-

căței
la tavă

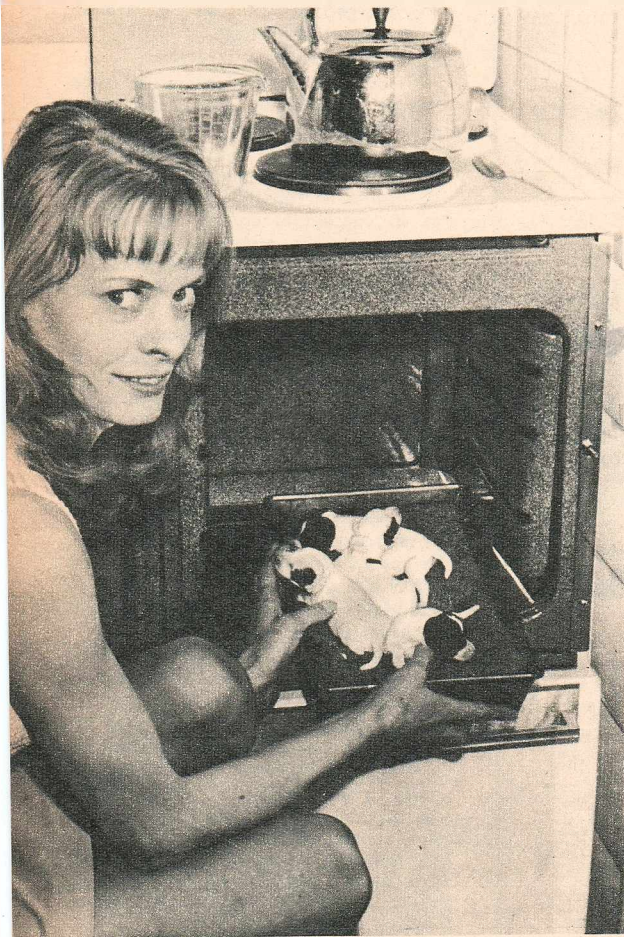
▶ Pentru ca persoanele slabe de inimă să nu ocolească articolușul de față, precizăm din capul locului: povestea noastră nu duce nici cu gândul la cruzimi, ciuism sau alte treburi dezgustătoare. Dimpotrivă!

Cu două săptămîni înainte de a naște, cățelușa din rasa «terrier Jack Russell», a unei onorabile familii britanice din Stafford, s-a îmbolnăvit grav. Atunci cînd nu a mai rămas nici o speranță de a fi salvată, medicul veterinar a intervenit prin ceea ce se cheamă o operație cezariană, încît, o dată cu moartea bieteii cățele-mame, patru cățeluși au văzut lumina zilei într-o lume plină de neprevăzut dar — pentru ei — plină și de omenie: fiindcă soții Irene și Arthur Hodson au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a salva viața sărmanilor orfani. În acest sens, chiar și fantezia le-a fost de folos: cuptorul aragazului a fost transformat ad-hoc în incubator, cu temperatură constantă și dirijată, condiție vitală supraviețuirii prematurilor.

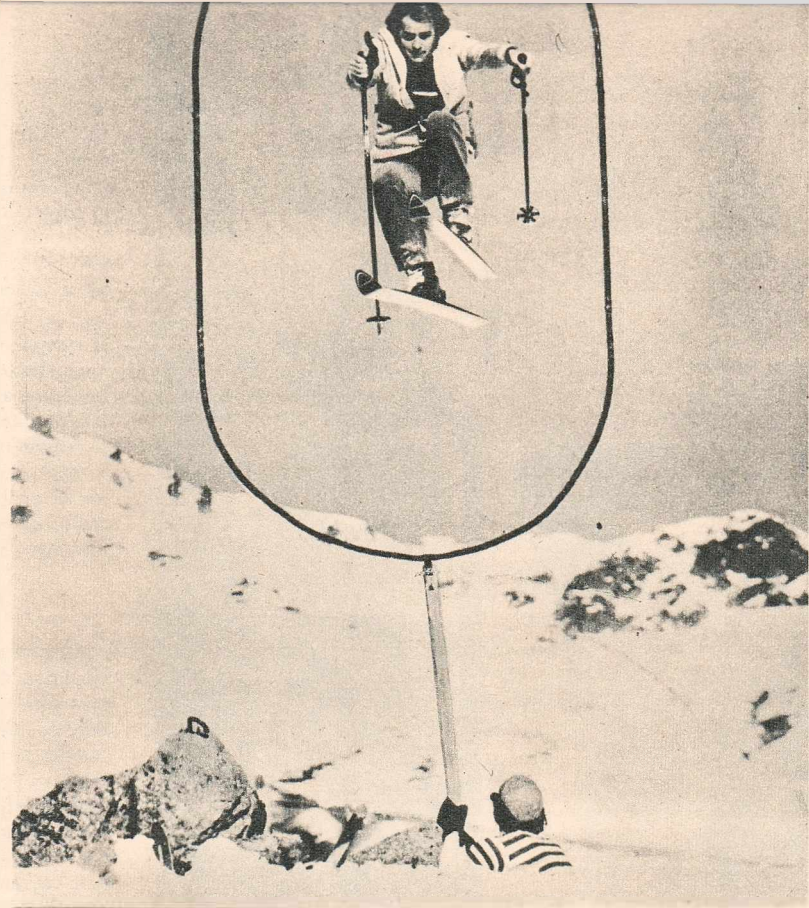

aveți
puțintică
răbdare!

Canalul Minecii a fost trecut pînă acum în fel și chip, cu mai mult sau mai puțină fantezie. Într-o mîngie însă, nimeni nu și-a propus pînă acum să traverseze agitata întîndere de ape. Am spus «pînă acum», asta însemnînd pînă în iulie — august 1971, cînd două mîngi, create

fășurat la Londra. Pentru ca nu cumva aprecierile juriului să fie influențate și de alte clemente fizionomice, ochii candidatelor au fost încadrați și izolați de rest (foto 1). Englezoaica cu cei mai frumoși ochi: Penelope Dussek, 22 de ani, actriță la Bromley, comitatul Kent (foto 2).

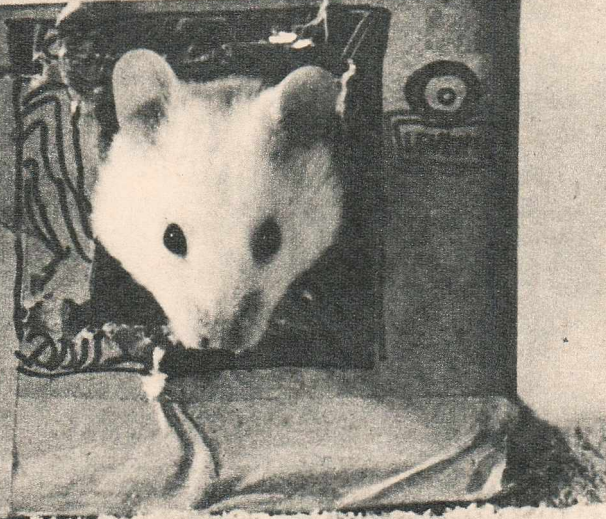
alé, hop!

Aidoma tigrlui, vedetă de circ, care — mirînd amenințător — sare prin cercul de foc, schiorul elvețian din fotografie execută și el o săritură într-un cerc; e drept, nu tocmai... rotund și fără foc, dar saltul nu e mai puțin spectaculos. Sint unii care pretind chiar că o dată cu un nou sport s-a născut și un nou cuvint: skibatics sau, într-o aproximativă traducere, «acrobație cu schiuri».

Levente, hirciogul alb cu domiciliul în localitatea Bekécsaba (R.P.U.), are un bun prieten: Gyula, portarul celui mai înalt imobil din oraș, care i-a confecționat și repartizat în exclusivitate această garsoneră cu intrare separată și carte de vizită la ușă. Pe frontonul de deasupra intrării și-a înscris deviza: «Casa mea, palatul meu». Totul e să știi să-ți fii rangul!

obrazul subțire...

MY HOME
IS
MY CASTLE

și testate de specialiști japonezi, vor traversa Canalul, cu câte un om «la bord». Ele vor fi propulsate cu ajutorul unor sisteme de elice acționate manual. Pînă în iulie, cînd vom vedea și minunea asta, nu mai e mult.

DIRECȚIA GENERALĂ
ADAS
STR. SMÎRDAN 5
BUCUREȘTI

32

rubrică
redactată de
Aurel CRIȘAN

**POSTA
ADAS**

Pe adresa revistei «Flacăra» (Piata Scîntei 1), a Direcției generale ADAS (strada Smîrdan nr. 5) și prin telefon (15.42.64) am primit numeroase întrebări cu privire la diferitele asigurări de persoane pe care le practică Administrația Asigurărilor de Stat. Faptul e firesc, dacă se are în vedere multitudinea riscurilor ce pot interveni în activitatea de zi cu zi a fiecărui om.

Răspund, așadar, astăzi întrebărilor privind asigurările de persoane.

Victor M., Constanța. Vă interesează caracteristicile principale ale asigurării mixte de viață și suplimentară de accidente. Aceasta deoarece ați aflat probabil că Administrația Asigurărilor de Stat plătește de cinci ori suma asigurată înscrisă în polița de asigurare în caz de invaliditate permanentă sau de deces al asiguratului, ca urmare a unui accident. De fapt, această particularitate a asigurării de care vă interesați o deosebește de celelalte asigurări mixte de viață practicate de ADAS. Suma asigurată se plătește deci la expirarea asigurării, în caz de amortizare și, după cum spuneam mai sus, în caz de invaliditate permanentă din accident, în caz de deces din accident și, bineînțeles, în caz de deces din alte cauze decît accidentele. O ultimă informație: asigurarea se încheie cu persoane în vîrstă de la 16 la 60 ani, pe durate de asigurare de la 5 pînă la 20 de ani, existînd posibilitatea ca primele de asigurare să se plătească în perioade de 5 pînă la 17 ani.

Nicolae Dobrescu, Cluj. Despre asigurarea de accidente am scris și cu alte prilejuri. Deoarece dv. nu ați putut urmări răspunsurile anterioare date unor cititori, vă comunic faptul că orice persoană, în vîrstă de la 16 pînă la 70 ani inclusiv, poate opta pentru o asigurare de accidente cu sume fixe (10 000 lei pentru invaliditate permanentă totală și 5 000 lei pentru deces sau pentru dublul ori triplul acestei sume), pe durata minimă de 3 sau 6 luni, sau pentru o asigurare de accidente cu suma asigurată convenită cu Administrația Asigurărilor de Stat. Această ultimă asigurare se poate încheia pe durate de la 1 an pînă la 5 ani inclusiv. Menționez că suma asigurată, atît pentru invaliditate permanentă totală cît și pentru deces, nu poate fi mai mică de 5 000 de lei și că suma asigurată pentru invaliditate permanentă totală poate fi egală sau mai mare decît suma asigurată pentru deces, fără însă a depăși dublul acestei sume.

Costin Ivanovici, București. Asigurarea familială de accidente se încheie cu persoane în vîrstă de la 16 la 70 ani. Rezultă cîr că și dv., la cei 18 ani pe care îi aveți, puteți lua o astfel de măsură de prevedere. Menționez că suma asigurată pentru fiecare dintre cei cuprinși în contract este de 10 000 lei pentru invaliditate permanentă totală și de 5 000 lei pentru deces din accident. Cu privire la asigurarea familială de accidente, încă un amănunt: pentru aceeași perioadă se pot încheia pînă la 3 contracte de asigurare. Îmi scrieți că prima de asigurare vi se pare convenabilă. Aceasta înseamnă că cunoașteți valoarea ei: 25 lei. Este un argument în plus să luați, atît dv. cît și alți cititori, o astfel de măsură de prevedere, care e valabilă o perioadă de trei luni.

Vasile Istrate, Craiova. «Turișt» nu este o asigurare numai pentru turiștii. Această măsură de prevedere poate fi luată de orice persoană care dorește să se asigure pe o perioadă scurtă — o lună — plătiind o primă deosebit de convenabilă: 15 lei. Este util să se rețină faptul că Administrația Asigurărilor de Stat își asumă răspunderi importante față de cei care au încheiat asigurările la care ne referim. Astfel, pentru urmările unor accidente de circulație, pentru urmările accidentelor întimpliate la domiciliul asiguratului (incendiu, trăsnet, explozie sau cutremur de pămînt), pentru numeroase alte accidente, cît și pentru bunurile gospodărești, ADAS plătește sume între 5 000 și 25 000 lei. Nu este de dorit să se producă unele situații care să tacă necesar ajutorul Administrației Asigurărilor de Stat. Totuși, riscurile rămîn riscuri, iar oamenii nu trebuie să uite că **Prevederea este mama înțelepciunii!**

La Toronto, în Canada, a avut loc luna trecută Conferința internațională privind libertatea femeii, la care au participat 400 de delegate din diverse țări. Roma a găzduit primul Congres al Mișcării pentru eliberarea femeii din Italia. În Franța, Ziua internațională a femeii a fost precedată de o săptămână revendicativă în care personalul feminin al unor instituții și întreprinderi a participat la acțiuni menite să atragă atenția asupra condițiilor de viață și muncă ale femeii. În Anglia, o organizație feministă a manifestat în fața Parlamentului, cerînd guvernului să renunțe la planurile de aderare la Piața comună. Exemplele ar putea continua. De vreo doi ani încoace femeile din țări capitaliste dezvoltate au început să-și exprime cu voce tare nemulțumirile, să formeze organizații de luptă pentru drepturi și egalitate. Se vorbește de un al doilea val de feminism, asemănător celui care a dus, în diferite țări, la cucerirea dreptului de vot feminin (obținut, să nu uităm, în Elveția abia anul acesta și refuzat încă și azi în Liechtenstein).

Noua recrudescență a luptei femeilor pentru drepturi are ca punct de origine cea mai dezvoltată și mai bogată, dar și cea mai zguduită de contradicții dintre țările capitaliste ale lumii.

DREPTURI, NU TRANDAFIRI!

Au avut loc în America manifestații zgomotoase și spectaculoase. Grupuri de femei au întrerupt alegerile pentru Miss America, — «simbol al femeii mijlocii americane, prea des considerată simplu obiect sexual» — au participat la autodafeuri în care au ars, laolaltă, articole «sexy» de lenjerie, gene false, produse cosmetice și blocuri de stenodactilografie, — «simboluri ale sclavajului» — au manifestat în fața Casei Albe de Ziua mamei, — strigînd «Vrem drepturi, nu trandafiri», «Sîntem sărbătorite o zi și exploatare tot anul» — au boicotat întreprinderi vinovate de desconsiderarea personalului feminin, au întreprins acțiuni împotriva unor publicații pornografice etc. S-a făcut mare vîlvă în special în jurul grevei pentru egalitate, organizată cu ocazia celei de-a 50-a aniversări a cuceririi dreptului de vot. Femeile americane au fost chemate să nu meargă la lucru, să nu facă cumpărături, să nu se ocupe de gospodărie și copii, să-și ignoreze soții, pentru ca — dispărînd măcar pentru o zi din viața profesională, socială, familială și sentimentală — să atragă atenția asupra importanței rolului lor și să obțină locul ce li se cuvine. Ironiile și sarcasmul cu care au fost și sînt comentate aceste «ieșiri», glumele care circulă curent pe seama unor manifestări (uneori, e drept, excesive și șocante) nu izbutesc să ascundă în ochii tuturor fondul problemei, motivele întemeiate ale revoltei femeilor americane.

SINGURUL «RECORD» ECONOMIC FEMININ

Dacă primele decenii ale secolului nostru, și în special perioada celui dintîi război mondial, au însemnat în S.U.A. ani de ascensiune a femeii în viața publică, în învățămîntul superior, în economie, azi statutul ei s-a deteriorat. Demobilizarea bărbaților și progresul tehnologic înlătură femeile de pe pozițiile cucerite, le împing din ce în ce mai mult în funcții auxiliare. Se consolidează, cu concursul tuturor mijloacelor de comunicare în masă, mitul «femeii ideale» — mamă și soție caldă și iubitoare, păstrătoarea valorilor tradiționale ale familiei, gardiana căminului. Fetele sînt pregătite încă de mici pentru această exclusivă menire. Ce se întîmplă însă cînd aspiră să devină și altceva decît «mama lui Jimmy și soția lui John»? Date statistice abundente răspund revelator acestei întrebări.

În Statele Unite femeile au obținut, în 1962, 30% din

diplomele de absolvire a universităților și 10% din titlurile de doctorat; în 1930 aceste procente erau de, respectiv, 40% și 15%. În 10 ani femeile au pierdut 50 din locurile pe care le dețineau în adunările legislative. Proportia lor în rândul oamenilor de știință este azi de numai 6%, de 3% în cel al magistraților, de 1% în al inginerilor (situație de neconceput pentru țările socialiste). Chiar și în aceste profesii femeile sînt mult mai prost retribuite decît bărbații posedînd aceeași calificare. Salariul anual al unei chimiste este, de pildă, cu o treime mai mic decît cel al unui chimist. Cele 28 milioane de salariate din S.U.A. cîștigă, în medie, cu 40% mai puțin decît bărbații. O vînzătoare la un «drug-store» e retribuită cu o sumă care nu reprezintă decît 42% din salariul colegului ei. «Există un singur indicator economic la care femeile au luat-o cu mult înaintea bărbaților — scrie revista «Time» — numărul celor care trăiesc în sărăcie». O comisie a partidului democrat a calculat că economiile realizate de patronat din diferențele dintre salariile femeilor și ale bărbaților se ridică la 75 miliarde dolari pe an. În plus, sînt state americane în care femeile nu pot face parte din jurii, state în care nu pot dispune de propriul lor capital, orașe în care nu au dreptul să închirieze un apartament sau o cameră, să intre neînsoțite în localuri.

O SCHIMBARE TOTALĂ A RAPORTURILOR SOCIALE

Șchițat sumar, portretul-robot al contestatarii americane din zilele noastre arată cam așa: sub 30 de ani, albă (femeile negre se încadrează în general în lupta pentru drepturi civile a oamenilor de culoare), provenită din burghezia mijlocie, posedînd o diplomă de studii superioare. Mișcarea organizată a acestor femei care cer reconsiderarea fundamentală a relației lor cu societatea — afirmînd că «nu toți bărbații sînt activi, curajoși, independenți, creatori, și nu toate femeile pasive, ilogice, ușurate, slabe și puse pe flecăreală» — s-a născut relativ recent, în acești ani cînd războiul din Vietnam și inechitățile de tot telul au creat în Statele Unite curente protestatere fără precedent, contestarea violentă a multora dintre instituțiile și valorile tradiționale.

Data exactă a nașterii mișcării cunoscute sub denumirea Women's Liberation (eliberarea femeilor) este considerată a fi ziua de 6 octombrie 1966, zi cînd Betty Friedan — autoarea cărții faimoase în S.U.A. «The Feminine Mystique», care denunța falsa fericire a femeii americane — a fondat «National Organisation of Women», Organizația națională a femeii. «NOW» («Acum») este în prezent cea mai largă organizație feministă din S.U.A., cu numeroase grupuri în marile orașe și în campus-uri universitare. Multe dintre membrele ei provin din rîndul studentelor militante împotriva războiului din Vietnam, a segregăției rasiale. Propunîndu-și obiective imediate ca garantarea egalității femeii și încetarea discriminării profesionale, «NOW» tinde — potrivit declarațiilor liderii ei — să realizeze o revoluție care va schimba total raporturile sociale și economice, legile, căsătoria, familia, deci și viața cetății, arta și știința, revoluție de care ar beneficia și bărbații, azi teroriizați că nu cîștigă destul ca să-și satisfacă familiile.

«INAMICUL NR. 1»

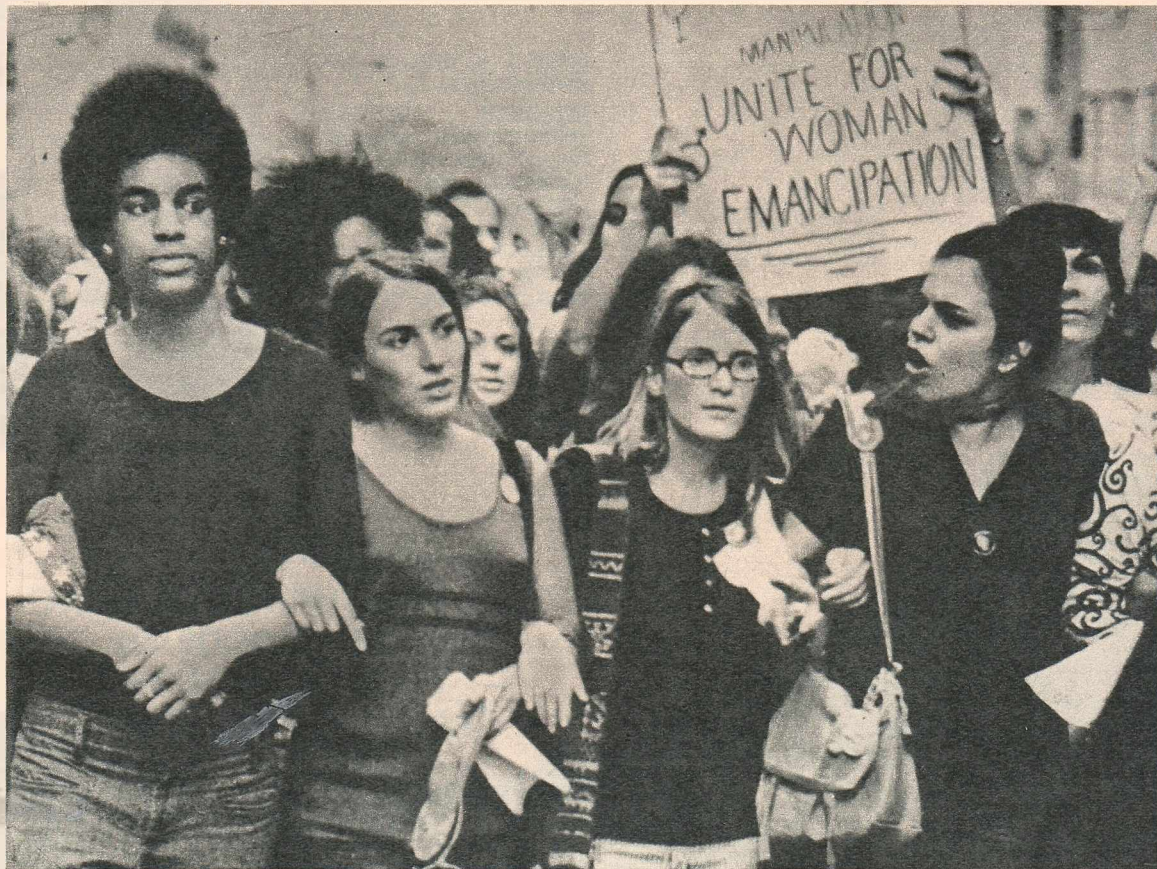
Împărțind organizațiile feministe din S.U.A. în două mari categorii, observatorii consideră «NOW» drept principala reprezentantă a tendinței reformiste, situiind la celălalt pol, al contestării radicale, organizația «Women Liberation Front», al cărei obiectiv e să spulbere din temelii sistemul patriarhal.

NU NUMAI «MAMA LUI JIMMY ȘI SOTIA LUI JOHN»

de Delia ȘTEFAN

...Inamicul milenar al femeii e bărbatul, șovinismul masculin care a transformat sexul într-o categorie politică și femeile într-o minoritate exploatată — afirmă Kate Millet, principala teoreticiană a acestei tendințe, autoare și ea a unei cărți faimoase în S.U.A., intitulată «Sexual Politics». Un grup, susține Kate Millet, elita masculină, care controlează toate mecanismele societății, îl guvernează pe celălalt. Savanți respectabili teoretizează inferioritatea biologică a femeii, la fel cum alții demonstau superioritatea rasei albe. «Exploatarea femeii de către bărbat» devine în limbajul organizațiilor extremiste, prin analogie cu «rasism» — «sexism». Extremistele cheamă femeile să refuze orice «pactizare cu inamicul», să renunțe la căsătorie — pe care o echivalează cu sclavajul, la dragoste — care e un mijloc de subjugare politică a femeii. Incapabile să vadă mai departe decît propriul patron, decît propriul soț, neînțelegînd unde se ascunde adevăratul inamic — atît al femeilor cît și al bărbaților — ele înaintează pe această linie aberantă propunînd înființarea unor «rezervații pentru bărbați» și alte enormități. Devine ușor de înțeles de ce arma principală cu care sînt combătute în S.U.A. organizațiile feministe este adesea luarea în deridere.

Numărul mare de organizații cu programe de diverse nuanțe situate între acești doi poli, reformismul și radicalismul, pare a dovedi lipsa unei formații care să răspundă aspirațiilor unor categorii largi de femei, fărîmîntarea mișcării, dezbinarea ei între ideologii contradictorii. Dincolo însă de acestea — o exasperare plină de minie, care caută forma cea mai potrivită de canalizare. Exasperare care a făcut să se ridice, cum remarcă un ziarist, «vocea cea mai agresivă a mișcării protestatere americane».

Din rîndurile femeilor americane a pornit valul de contestare feministă, care cuprinde treptat zone tot mai largi în diverse țări capitaliste. Discriminarea, imposibilitatea, cu rare excepții, de a-și alege felul de viață și cariera pe care ar dori-o constituie principalul motor al revoltei cetățenilor celei mai dezvoltate și mai bogate țări capitaliste a lumii.

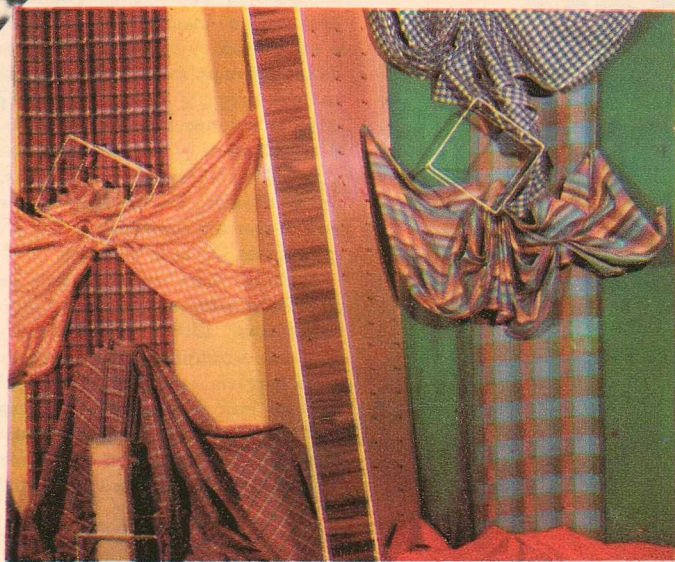
«Retribuție egală, neîntîrziat». Demonstrația are loc în Anglia, țara europeană cu cea mai bine organizată și cea mai veche mișcare pentru drepturile femeii.

O manifestare care devine curentă. Reprezentante ale organizațiilor din diverse țări se întîlnesc, în întruniri internaționale, pentru a discuta problemele specifice ale condiției femeii în lumea contemporană.

În Italia, mișcarea feministă este abia la început. Ceea ce nu înseamnă că manifestările ei nu îmbracă adesea forme de o mare vehemență.

COMBINATUL TEXTIL Botoșani

produce și livrează prin
unitățile sale:

UZINELE TEXTILE
«MOLDOVA», Botoșani,
Calea Națională nr. 4
FABRICA DE CON-
FECȚII BOTOȘANI, str.
Mihai Viteazul nr. 4
FABRICA DE CON-
FECȚII DOROHOI, str.
13 Decembrie nr. 8

ȚESĂTURI

- ȚESĂTURI DE BUMBAC
PENTRU LENJERIE DE CORP ȘI DE PAT
- ȚESĂTURI PENTRU
CĂMĂȘI, DIN BUMBAC SAU POLIESTER
ÎN AMESTEC CU BUMBAC, ÎN CULORI ȘI DESENE VARIATE
- ȚESĂTURI PENTRU COSTUME, DIN BUMBAC
SAU ÎN AMESTEC
- ȚESĂTURI IMPERMEABILE
DIN POLIESTER ÎN AMESTEC CU BUMBAC
- INSERTII (FURNITURI) CONFECȚII CĂMĂȘI

Toate țesăturile au un grad înalt de
finisare, corespunzător destinației aces-
tora, sînt mercerizate, sanforizate sau
termofizate.

CONFECȚII

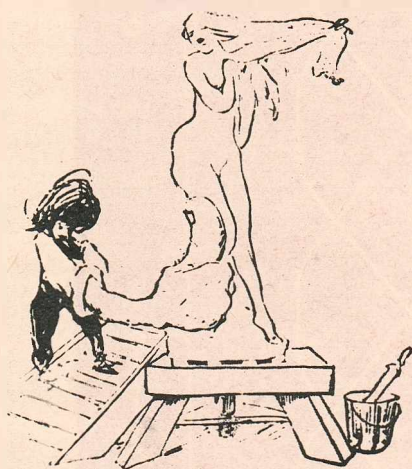
- PANTALONI DIN BUMBAC SAU STOFĂ
LÎNĂ, DIN ȚESĂTURI SUPRAELASTICE,
PENTRU BĂRBAȚI, FEMEI ȘI COPII
- COSTUME SPORT
- COSTUME DE PROTECȚIE
- CĂMĂȘI, BLUZE

UMOR de PUPPETT

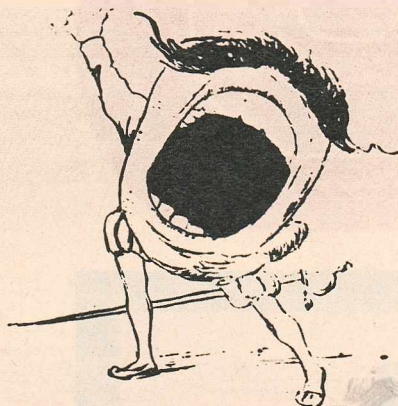
Caricaturi celebre

Acum șaptezeci și cinci de ani, caricaturistul francez Puppert se bucura de mare celebritate în Europa. Desenele și caricaturile lui, care apăreau inițial în revista pariziană «Le Rire», erau reproduse în mai toate țările — inclusiv în unele periodice românești. Iată câteva dintre cele mai celebre caricaturi ieșite din creionul lui Puppert, și care au făcut înconjurul lumii. Mijloacele artistice ale lui Puppert, întregul lui stil, te duc cu gândul la ceea ce abia peste 75 de ani va fi considerat ultramodern.

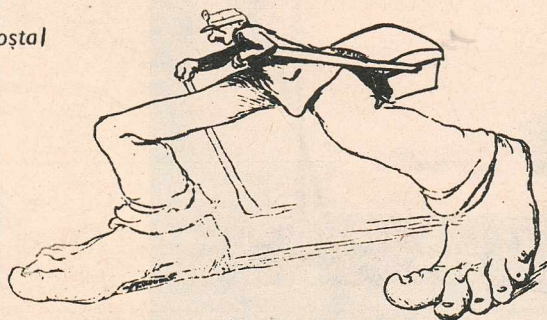
Sculptorul

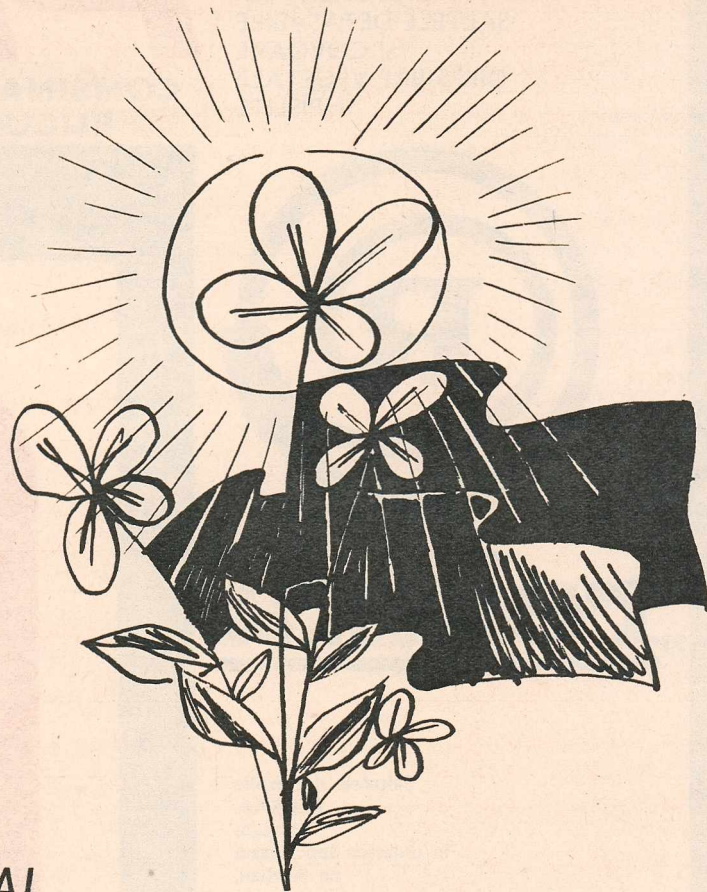
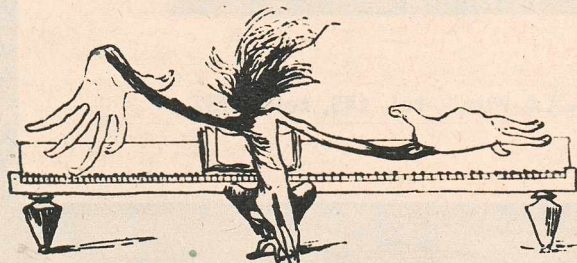
Cântărețul

Factorul poștal

Pianistul

MAI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3									C	U
4										
5	R	E	E							
6										
7	Z	I								
8										
9										
10		I	U	N	I	E				
11									R	A

ORIZONTAL: 1) Mai puțin întinși. 2) Cel mai — Bătută cu maiul. 3) Gîndac de mai — Bătut în cap! 4) A mai liniști — Mai puțin decît puțin. 5) Referat... mai scurt! — Mai presus de valuri. — A minca... la Londra. 6) E mult mai ușor decît un car — Bizîit — Aproape tot! 7) 1 și 2 mai! — Cu sufletul ca pelinul de mai. 8) Cel mai subțire! — Mai multe sfori, mai multe căi. 9) Nici mai mult, nici mai puțin — Mai puțin. 10) Timpul cel mai cald (după mai!) — Servietă. 11) Nu mai merge (fem.) — Calul cel mai folosit de rebusiști.

VERTICAL: 1) Cel mai bun atlet. 2) Mai mult decît trebuie — Pronume. 3) «A revenit albastrul mai! / Flori în grădină, flori pe plai/ Și flori la pălărie!» — Dirija... mai demult. 4) Rimă pentru «mai» — La mai mare! (pl.) 5) Cap de rebusist! — Cel mai mare. 6) Nu mai e contagios — Nu mai încapе îndoială! 7) Mai încapе vorbă? 8) Sere! — Cea mai mică. 9) După mai — Mai grea decît suta de kilograme! 10) Mai — Mai apoi. 11) Mai — 2 Mai, pe litoral.

I.Gh. CARAIMAN

Dicționar: EAT, EFOR.

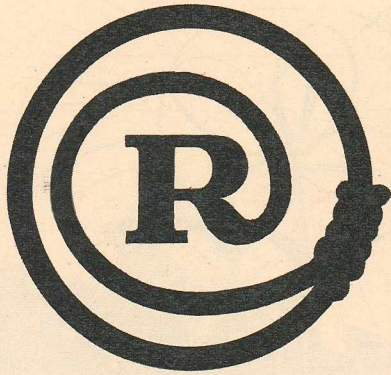
Dezlegarea jocului «JUVENES DUM SUMUS», apărut în numărul trecut

VERTICAL: 1) SCOLAR — RIT. 2) TINEREASCA. 3) UTECIST — AL. 4) DES-
TEPTARE. 5) ISTI — EAR — N. 6) OT — IAC — EST. 7) SEE — UTA — AE. 8) I —
TEL — CON. 9) CUTEZANTA. 10) CRIN — EROIC. 11) CU — IUN — RET.
12) EDUCATOARE.

VA OFERA
PRODUSE
DE MARE
ACTUALITATE:
SALTELE DETAȘABILE
ȘI COVOARE
DIN FIBRE VEGETALE
ÎMPÎSLITE

PIPERA

COMBINAT PENTRU INDUSTRIALIZAREA LEMNULUI —
BUCUREȘTI — ȘOS. PIPERA NR. 48 — TEL. 33.00.80

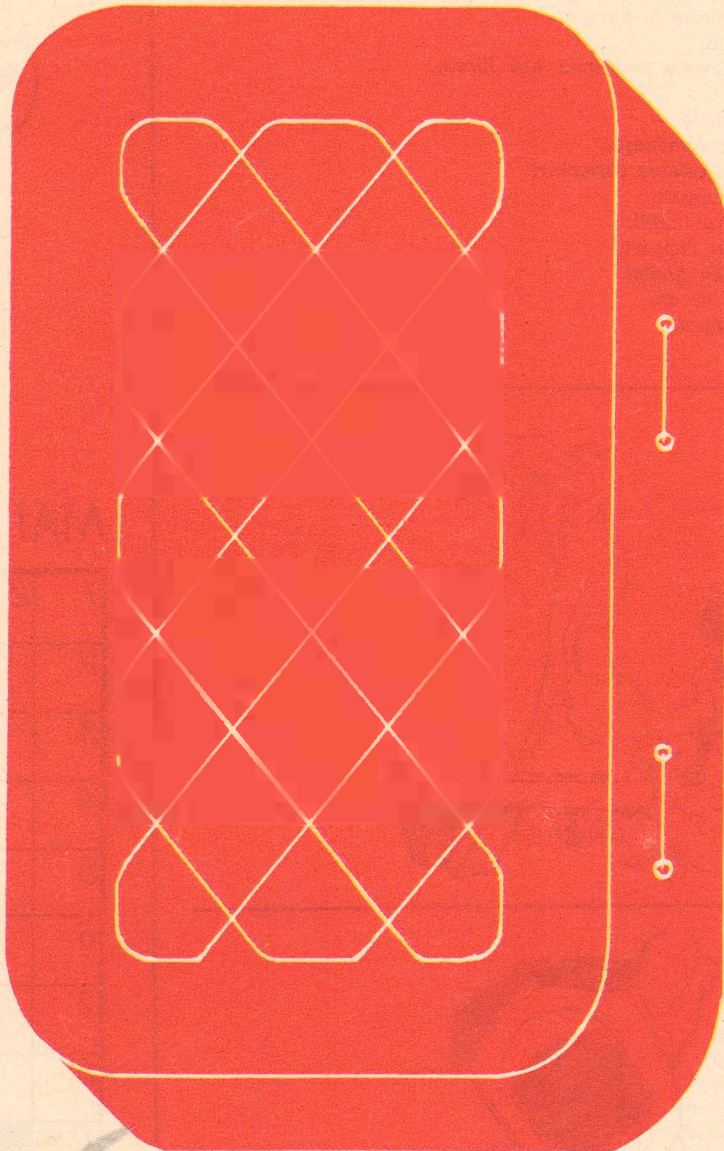
„relaxa“

Saltelele detașabile
RELAXA,
fabricate
în unitatea specializată
de la Mizil,
și-au dovedit
pe deplin superioritatea
prin calitățile lor
excepționale:
eleganță,
stabilitate,
manevrabilitate ușoară,
durabilitate,
întreținere minimă,
igienă.

Sînt confecționate
din miezuri elastice
din arcuri încorporate,
învelite cu
covor împîslit
din fibre vegetale,
apoi
cu vată industrială,
totul fiind acoperit
cu țesături colorate
din bumbac,
lînă sau mătase,
în funcție de preferințe.
Pentru locuințe,
hoteluri,
case de odihnă,
campinguri,
cabane,
moteluri,
saltelele

RELAXA reprezintă soluția
ideală.

În atenția
întreprinderilor
de prelucrare
a mobilelor tapițate:
RELAXA
confecționează covoare
din fibre vegetale (zeegras)
pe suport textil,
formatizate
la cele mai uzuale
dimensiuni. Este
un material
de umplutură
pentru tapițerii,
compus
dintr-un strat omogen
ca densitate
și grosime,
fixat prin interțesere
de un suport textil
din pînză de sac.

Pentru comenzi: CIL PIPERA-București, tel. 33.00.80, și RELAXA-Mizil, tel. 145, telex 257

FULGI DE PORUMB

UN PRODUS CU DEOSEBITE CALITĂȚI NUTRITIVE!

Cu un adaos de lapte, cacao, gem de fructe, smântână, iaurt, fructe sau sirop de fructe, fulgii de porumb sînt delicioși.

ȘAPTE ZILE ÎN IMAGINI

ÎN CINSTEA GLORIOSULUI SEMICENTENAR

Consiliul sindicatelor din sectorul V al municipiului București a organizat în cinstea semicentenarului partidului o expoziție de invenții și inovații realizate în întreprinderile și institutele din acest sector. Două cifre grăitoare însoțesc panourile cu exponate: invențiile și inovațiile realizate în sectorul V au determinat obținerea unor economii în valoare de 110 200 000 lei pe perioada 1966-1970; în anul 1971, întreprinderile și instituțiile aceluiași sector s-au angajat să realizeze — prin introducerea în practică a unor noi invenții și inovații — o eficiență economică antecalculată de aproximativ 100 000 000 lei.

În cadrul Decadei cărții românești, organizat anul acesta în cinstea semicentenarului P.C.R. academicianul Grigore Moisil a semnat autografe pe ultima sa lucrare, «Îndoieli și certitudini», apărută în colecția «Orizonturi» Editurii enciclopedice.

La Ateneul român a avut loc în cinstea gloriosului semicentener un festival literar organizat de Uniunea scriitorilor, sub egida Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste. Cuvîntul de deschidere a fost rostit de președintele uniunii, academicianul Zeharia Stancu.

La Palatul culturii din Ploiești s-a deschis recent Expoziția «50 de ani de lupte și mărețe împliniri». Expoziția ilustrează tradițiile mișcării noastre muncitorești, aspecte memorabile din istoria patriei și a partidului, precum și realizări de prestigiu obținute în județul Prahova în epoca construcției socialismului, aportul oamenilor muncii din această parte a țării la lupta poporului nostru pentru eliberare socială și națională, pentru progresul multilateral al patriei socialiste.

COPERTA NOASTRĂ

Cincizeci de ani de lupte și victorii
sub steagul partidului.

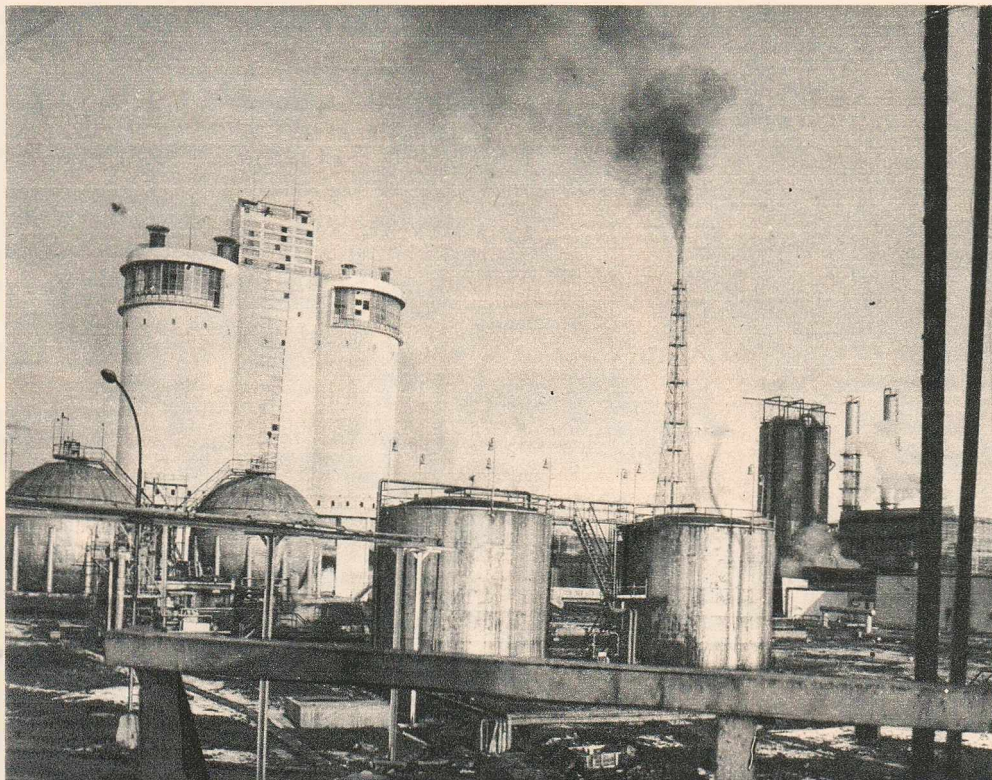
Fotografia color de S. STEINER

Prezentare grafică:
Alexandru FRANCISC

FLACĂRA. Redacția: București. Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12.
OF. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic
«Casa Științei».

În cinstea semicentenarului partidului, departamentul poștelor din cadrul
Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor a realizat o nouă emi-
siune de timbre în valoare de 35, 40 și 55 de bani, într-un tiraj de 500 000
exemplare.

Și în județul Mureș, colectivele de oameni ai muncii din întreprinderile industriale și unitățile economice, români,
maghiari și germani, și-au îndeplinit înainte de termen angajamentele luate în cinstea aniversării partidului și,
totodată, planul la producția globală pe primele 4 luni. Până la finele lunii aprilie, industria județului va da eco-
nomiei naționale o producție suplimentară estimată la 100 milioane.

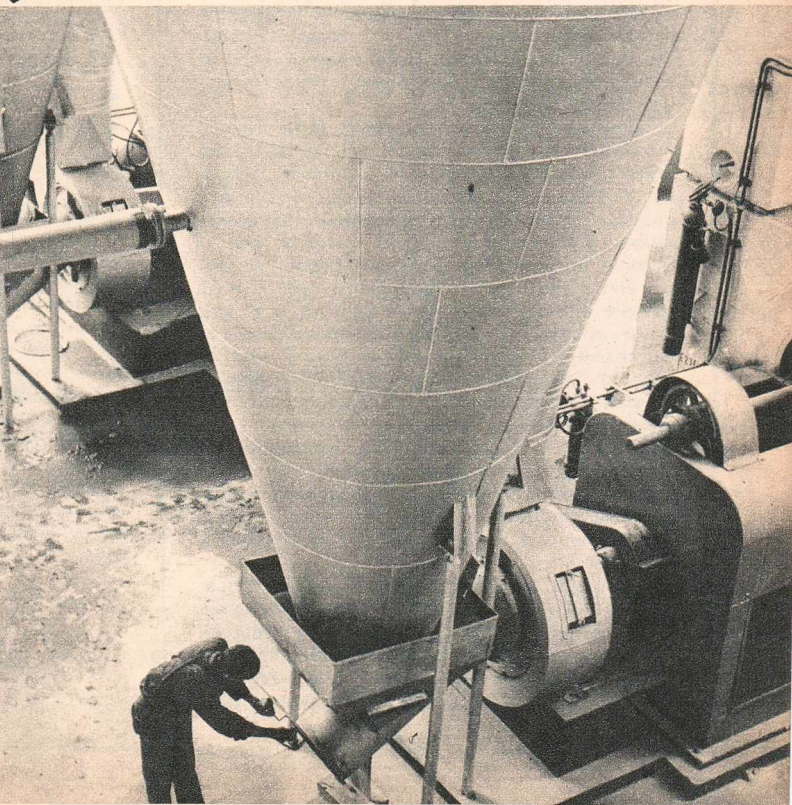
Gloriosul semicentenar al partidului este întâmpinat cu succese remarcabile și de către colectivul de muncă al
uzinelor «Semănătoarea» din Cabitală, care s-a angajat ca, în cinstea mării sărbători, să fabrice 455 de combine
C-12 și 1 500 de instalații pentru ierbicide. Până la 29 aprilie s-au realizat 480 combine C-12 și peste 1 800 in-
stalații pentru ierbicide.

În fotografie: combine C-12 din marele lot realizat de colectivul uzinelor în cinstea semicentenarului partidului.

La biblioteca Academiei R.S.R. s-a deschis în cinstea semicentenarului
P.C.R. o interesantă expoziție cuprinzând documente originale și foto-
copii, manifeste și presă muncitorească ilustrând lupta clasei muncitoare
din țara noastră în ultimii 50 de ani.

Colectivele unităților industriale din județul Vrancea, care și-au depășit
angajamentele asumate în cinstea semicentenarului partidului, rapor-
tează îndeplinirea integrală cu trei zile înainte de termen a sarcinilor
de plan pe primele patru luni ale anului. O atenție deosebită s-a acor-
dat onorării contractelor de export, înregistrându-se un spor de 1,4 mi-
lioane lei. În fotografie: noua fabrică de plăci fibrolemnoase din cadrul
Combinatului pentru industrializarea lemnului.

Silviu BRUCAN

comerț est-vest

Trăim, incontestabil, într-o lume care devine din ce în ce mai «mică», o lume în care transporturile ultrarapide, sateliții, comunicația instantanee și universalitatea informației transformă națiunile în vecini apropiați. Barierele și obstacolele care stau în calea acestui circuit viu între state cad unele după altele. Primele bariere care se prăbușesc sînt cele care împiedică sau frînează dezvoltarea și diversificarea schimburilor de mărfuri dintre țări, bariere ridicate în anii războiului rece. Eliminarea lor se impune cu forța unei cerințe imperioase care-și face drum în viața internațională.

Să spicuiam doar cîteva știri din ultimele săptămîni. Lucrările primului tronson al conductei internaționale de gaze care va porni din U.R.S.S. și se va extinde pînă în Italia, Franța, R.F. a Germaniei au fost inaugurate. La Londra a fost semnat un acord economic polono-englez pe termen lung, prin care părțile își acordă reciproc clauza națiunii celei mai favorizate și-și bazează relațiile pe principiile G.A.T.T. Tratatul cu marele concern vest-german Daimler Benz pentru construirea în U.R.S.S. a unei mari uzine de camioane sînt în fază avansată. Publicații economice semnaleză sosirea succesivă la Pekin a unor grupuri de industriași din Canada, Italia, Belgia, Luxemburg. Chiar și administrația americană a luat recent măsuri de facilitare a exportului spre China și a importului direct de mărfuri chineze pe piața americană. Marea companie de transport aviatic Panamerican a propus să deschidă o linie aeriană către Pekin.

În mod evident, în timp ce în trecut comerțul internațional reprezenta pentru majoritatea țărilor o realitate marginală, astăzi cerințele schimburilor de mărfuri și ale competiției tehnologice pe piața mondială ocupă în mod necesar un loc central în politica tuturor țărilor. Consecințele pozitive ale acestui curs asupra climatului politic internațional au devenit axioma. O anchetă recentă a revistei «Entreprise» printre oameni de afaceri occidentali a relevat o opinie unanimă în favoarea «deschiderii spre Est» și a efectului de destindere politică pe care-l are dezvoltarea comerțului cu țările socialiste. În acest context se înscriu și recente dezvoltări în relațiile economice româno-americane, perspectivele de largire a cooperării științifice și tehnologice între cele două țări.

România socialistă se află printre țările care au manifestat inițiativă atît la O.N.U. cît și în alte organisme internaționale pentru promovarea schimburilor și cooperării economice și tehnico-științifice între țări, indiferent de orînduire socială. La recenta sesiune a Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa, reprezentanții români s-au pronunțat pentru eliminarea tuturor obstacolelor care frînează relațiile interstatale în aceste domenii și pentru măsuri pozitive ca, de pildă, colaborarea în domeniul sistemelor informaționale și al folosirii materialelor noi, în domeniul apărării mediului înconjurător și al unor asemenea probleme importante cum sînt interconexiunea sistemelor energetice naționale la scara întregului continent, previziunea pe termen lung a producției și consumului de energie în Europa, tehnicile noi privind construcția centralelor electrice, inclusiv a celor atomoelectrice. Iată măsuri menite a da substanță cooperării general-europene.

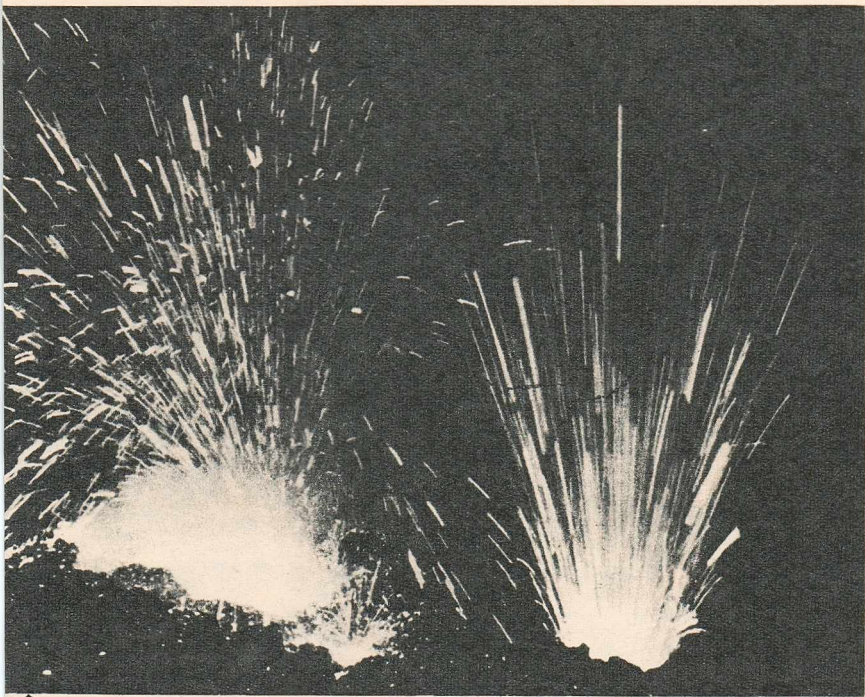
Bineînțeles, criteriul major al eficacității cooperării pe aceste planuri a fost și rămîne participarea liber consimțită a partenerilor egali în drepturi, respectarea reciprocă a intereselor părților, efortul comun în direcția promovării înțelegerii și apropierii între popoare, a cauzei păcii și securității.

viticulorii francezi și politica comunitară

Noi manifestații de protest ale viticultorilor din sudul Franței au avut loc pe șoselele care duc spre Spania (în fotografie) și Italia. Viticultorii au încercat să bareze traficul rutier spre aceste țări, pentru a-și exprima simbolic nemulțumirea față de nerealizarea preconizatelor reduceri ale importului de vinuri din Spania și Italia, față de scăderea continuă a prețului produsului muncii lor. «Viticultorii francezi — a arătat deputatul comunist Roger Roucaute în Adunarea Națională — nu mai acceptă să tragă mult timp ponoasele unei politici comunitare de care nu sînt responsabili».

etna — 25 000 tone pe oră

Dacă activitatea eruptivă a vulcanului Etna va continua să se agraveze și lava care iese prin noile cratere va depăși volumul de 25 000 tone pe oră — au afirmat expertii — se va recurge la bombardarea torentelor de magmă pentru a li se devia cursul și a se îndepărta pericolul care amenință așezările omenești din împrejurimi. Actuala reactivare a Etnai a început în primele zile ale lunii trecute. Vulcanologii italieni, sub conducerea specialistului de notorietate mondială Harun Tazieff, întreprind cercetări la fața locului pentru a determina cauzele și a stabili durata probabilă a erupției.

...și kongresmenii

Amplul protest al opiniei publice americane împotriva războiului din Indochina se conjugă în ultimul timp, mai mult decât oricând, cu luări de atitudine ferme ale unui mare număr de oameni politici. În cadrul audierilor și dezbaterilor inițiate de Comisia senatorială pentru problemele externe (în fotografie), o serie de senatori, atât democrați cât și republicani, s-au pronunțat pentru adoptarea rezoluției care prevede data de 31 decembrie a.c. ca termen limită pentru retragerea trupelor americane din Indochina. Într-o emisiune de televiziune care a avut loc tot în aceste zile, senatorul Edmund Muskie a subliniat că «războiul din Vietnam constituie o greșeală a politicii noastre externe, poporul american o apreciază ca atare și de aceea noi cerem încetarea lui». Luările de atitudine ale acestor senatori, dintre care câțiva candidați posibili la alegerile prezidențiale din 1972, sint apreciate de observatori ca evidențiind una dintre principalele teme asupra cărora se va axa viitoarea campanie electorală.

pe străzile düsseldorfului

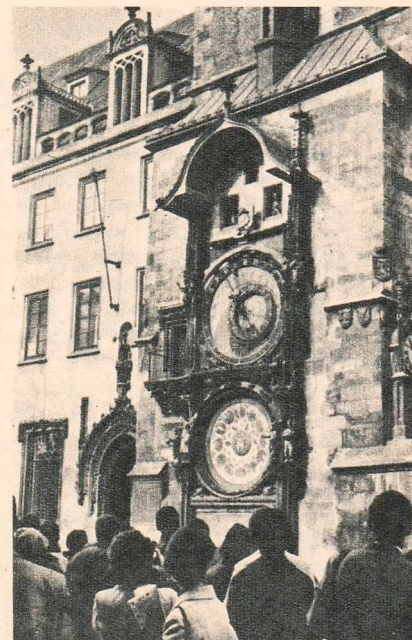
Concomitent cu manifestațiile desășurate în Statele Unite, în cadrul ofensivei de primăvară pentru pace, ample demonstrații de protest au fost organizate și în alte țări, printre care Canada, Anglia, R.F. a Germaniei. Imaginea de față vă prezintă o asemenea manifestație la Düsseldorf. Pancartele purtate de cetățeni cer retragerea imediată a trupelor americane din peninsula indochineză.

din tezaurul praghez

Doar o singură cifră — o jumătate de miliard de coroane alocate în ultimii cinci ani ai deceniului ce abia s-a sfârșit pentru restaurarea și conservarea clădirilor și monumentelor pragheze de importanță națională — îți conturează imaginea acestui imens patrimoniu cultural pe care-l adăpostește «orașul cu o sută de turnuri» de pe malurile Vltavei. Numai cine a străbătut străzile capitalei cehoslovace, agale și cu privirea atentă, — căci Praga nu face nicidecum parte din categoria acelor orașe pe care le poți vedea «din fuga mașinii» — își poate da cu adevărat seama de tezaurul de monumente de cultură făurite aci de-a lungul secolelor, într-o ambianță pitorească întâlnindu-se și îmbinându-se armonios edificii în stil roman, gotic, baroc, clasicist și modern. Unul dintre aceste ansambluri de mare valoare artistică, bine păstrate, este și Staroměstské Namesti (piața orașului vechi). Situată pe malul drept al Vltavei, piața și-a păstrat în linii mari contururile așa cum erau în secolul al XIII-lea (documentele consemnându-i însă existența încă în veacul al XI-lea), când se numea «Marea piață» — actuala denumire fiindu-i dată ulterior. Ocupind o suprafață oarecum pătrată, de circa 9 000 mp, piața orașului vechi este mărginită din toate părțile de edificii ilustrând evoluția artei arhitecturale în Boemia, pe fondul monumentelor păstrate din epoca romană. Între aceste clădiri, ce-și păstrează caracterul individual, se detașează, de o parte a pieței, primăria — cu turnul său cunoscut și căutat pentru celebrul orologiu astronomic și pentru cei 12 apostoli care din oră în oră își fac apariția pe rând în două nișe (fotografiile alăturate)

— și de cealaltă, edificiul gotic al bisericii Nötre-Dame de Tyn. În sfârșit, piața, marțoră a atitor evenimente de seamă din istoria țării, — între care, de pildă, decapitarea unor conducători ai mișcării husite în 1437, marea manifestație din 1918 în favoarea proclamării Republicii Cehoslovace independente, mitingul popular din februarie 1948 etc. — este dominată de remarcabilul monument închinat lui Jan Hus.

I. CIOARĂ

opoziția celor 22

În linii mari concluzia observatorilor corespunde anticipărilor acestora cu privire la rezultatele celor două întruniri de pe continentul latino-american consacrate abordării problemelor evoluției economico-politice a țărilor din această zonă, îndeosebi în contextul raporturilor lor cu Statele Unite. Atît Adunarea generală a Organizației Statelor Americane de la San José (Costa Rica), cît și sesiunea Comisiei economice a O.N.U. pentru America Latină de la Santiago de Chile — punind în legătură mai mult sau mai puțin explicit «realitățile dure ale continentului», cum se exprima președintele chilian Salvador Allende, cu raporturile comerciale și financiare inechitabile ale S.U.A. cu statele latino-americane — au consemnat o dată în plus profundele divergențe existente în relațiile dintre sudul și nordul emisferei. Există, desigur, deosebiri sensibile între țările de la sud de Rio Grande, dar statisticile ce evidențiază că în respectivele țări produsul național brut, însumat, reprezintă 510 dolari per capita (față de 4 000 în S.U.A.); că 11% din totalul populației este pradă șomajului; că 28% din mina de lucru rămîne incomplet folosită; că 30% din populația activă este analfabetă — ca să nu consemnăm decît cîteva cifre — demonstrează elocvent stringența cu care se impune o nouă strategie a dezvoltării. O strategie economică ce implică necondiționat, printre elementele sale esențiale, reconsiderarea raporturilor comerciale ale acestor țări — a căror economie e bazată în general pe monoproducție și deci pe monoexport — cu principalul lor partener, Statele Unite. Este tocmai ceea ce recomandă rezoluția adoptată la reuniunea O.S.A. de la San José: o politică echitabilă de stabilizare și ameliorare a prețurilor la produsele de bază ale țărilor în curs de dezvoltare, abolirea măsurilor protecționiste care aduc prejudicii exporturilor acestor țări, introducerea unui sistem general de preferințe de care să beneficieze țările slab dezvoltate sau în curs de dezvoltare, asistență tehnică și financiară fără condiții de natură politică. (În legătură cu necesitatea unor raporturi echitabile de schimb, iată, de pildă, doar un exemplu concludent: prețul petrolului venezuelean exportat în S.U.A. a scăzut între anii 1966-1971 cu aproape 30%, în timp ce prețurile mărfurilor americane importate în aceeași perioadă au crescut în medie cu 50%.) Faptul asupra căruia și-au oprit atenția comentatorii nu este însă abținerea de la vot — scontată — a delegației americane, ci votul unanim al celorlalte 22 delegații. Și, mai mult decît atît — faptul că poziția «delegațiilor din Chile și Brazilia, două țări cu forme de guvernare și orientări politice atît de diferite, a coincis în chemarea la un front unit latino-american în disputa cu Statele Unite și Europa Occidentală asupra relațiilor comerciale și ajutorului pentru dezvoltare» (International Herald Tribune). Aceasta constituie mai mult decît un simplu pas înainte pe calea preconizată în memorandumul adoptat la Conferința din 1969 de la Vina del Mar, în care era afirmată hotărîrea latino-americanilor de a statornici relații de parteneri egali cu S.U.A., de a folosi în interesul propriu bogățiile de care dispun, de afirmare a unei independențe reale. Și mai ales se evidențiază pentru prima oară într-o asemenea manieră ostilitatea întîmpinată de poziția — total anacronică — adoptată față de această zonă de Statele Unite, care — cum sublinia un prestigios comentator ca M. Niergang în «Le Monde» — «continuă să considere America Latină un domeniu rezervat, unde regulile jocului rămîn foarte particulare».

capitala r.d.g. — centru modern

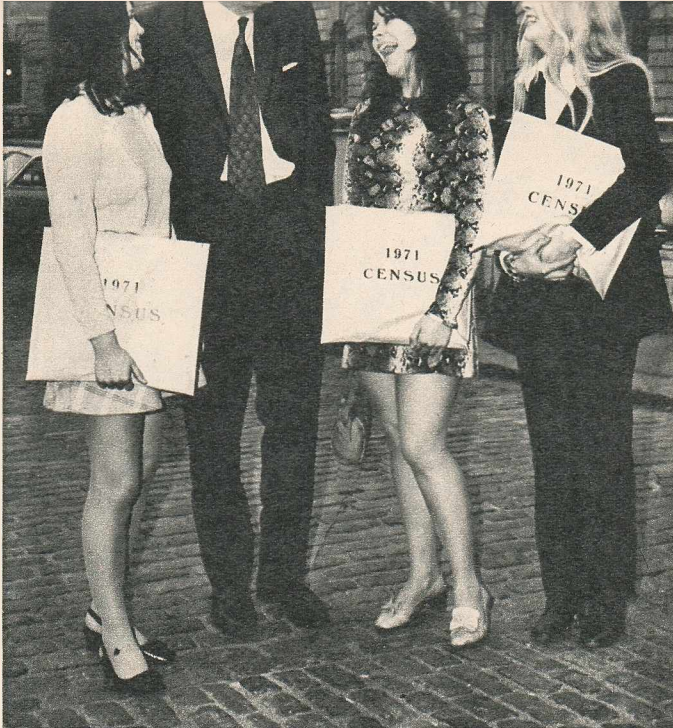
Berlinul, capitala R.D. Germane, se îmbogățește neconținut cu noi și noi cartiere moderne. După Alexanderplatz, unde, de curînd, s-a dat în folosință modernul hotel «Stadt Berlin» cu 38 etaje (în fotografie), complexul din jurul turnului de televiziune și piața Lenin, sînt în plină desfășurare lucrările de reconstrucție pe Leipziger Strasse, aproape complet distrusă în timpul războiului. În partea sudică a acestei artere se înalță opt blocuri de locuințe a cîte 25 etaje, iar în cea nordică, blocuri de locuințe de cîte 10-12 etaje. Între aceste grupuri de clădiri înalte de la cele două extremități se vor construi restaurante, magazine și alte amenajări cu cîte două etaje. Edificiul înalt de 28 etaje al Casei sindicatelor va domina Spittelmarkt — piața în mijlocul căreia o fîntînă arteziană cu jocuri de lumini va constitui un deosebit punct de atracție.

peroniștii în alertă

Secretarul mișcării justițiariste (peroniste) din Argentina, Jorge Daniel Paladino, a efectuat o vizită-fulger la Madrid, pentru a conferi cu Juan Domingo Peron — exilat în Spania de 11 ani (în fotografie: J. Paladino asaltat de ziaristi pe aeroportul din capitala spaniolă). Această călătorie, alături de recenta anulare de către președintele Argentinei, generalul Lanusse, a legii din 1966 prin care erau interzise partidele politice, de apelul introdus de avocații fostului președinte pentru retragerea acuzațiilor ce i-au fost aduse acestuia, după înlăturarea sa de la putere, precum și declarațiile lui Paladino după înapoierea la Buenos Aires că «Peron acceptă dialogul cu guvernul» au resuscitat speculațiile cu privire la o apropiată reîntoarcere a lui Peron în Argentina. Cu atît mai mult cu cît oficialități argentinene au precizat că fostul președinte se poate întoarce din exil dacă dorește, caz în care, însă, va trebui «să-și asume responsabilitățile inerente revenirii sale».

lată-l, într-o agreabilă companie, pe Mr. Michael Reed, unul dintre principalii organizatori ai recensămîntului care a avut loc acum câteva zile în Marea Britanie. În ciuda zimbetelor afixate în această fotografie, transmisă de agentia «Keystone», atmosfera în care s-a desfășurat recensămîntul a fost departe de a fi destinsă. Multe dintre punctele conținute în chestionarele recensămîntului — «134 întrebări pentru o familie de 4 persoane» — au fost considerate indiscrete. Cetățenii au afirmat că preferă să plătească amenda de 50 lire sterline, fixată pentru cei care refuză să răspundă tuturor întrebărilor, decât să furnizeze creierelor electronice date asupra vieții lor particulare. Cetățenii de culoare și-au exprimat temerea că datele astfel adunate ar putea duce la un moment dat la expulzarea lor din insulele britanice. În întreaga țară au avut loc manifestații de protest.

ripostă provocărilor neofasciste

Aniversarea eliberării Italiei de sub fascism și nazism a prilejuit o amplă mobilizare populară împotriva recrudescenței fascismului și violenței în Italia, ferme condamnări în cadrul adunărilor și mitingurilor organizate în întreaga țară. «Violența — a declarat primul ministru Emilio Colombo — se manifestă azi în țara noastră împotriva instituțiilor democratice create ca urmare a triumfului rezistenței și a ideilor sale». În fotografie, una dintre cele mai recente provocări de dreapta, la Milano. Între grupurile de neofasciști înarmați, care au pus bombe la sediile unor organizații progresiste, și forțele de ordine au avut loc ciocniri sângeroase cu vărsări de sînge.

cronica de trei secunde

CÎINI

Nu trebuie dezarmat, cred eu — deși experiența n-a reușit. Nerone a fost furat, dar nu trebuie să dezarmăm. Nerone era numele ciinelui care păzea armamentul și muniția gărzii naționale din Daytona Beach (Florida). Comandantul avusese această idee frumoasă: cele mai moderne pușcoace să fie păzite ca pe vremea apuselor vremuri — ca oile, ca turmele, cum făceau ancesralii păstori — de un ciine. Ciinele a fost furat. Nimeni nu s-a atins de tancuri și mitraliere — hoții l-au umflat pe Nerone. Să nu dezarmăm, zic din nou. Toate depozitele militare — chiar și cele atomice — să fie păzite de ciini. Aceasta ar duce la un profund șoc psihologic. Paza cu ciini a bombelor cu hidrogen sau a fuzelor intercontinentale ar da teribililor arme un chip ceva mai uman, mai blind — asta într-o primă fază. Lătratul ciinilor, cînd cineva s-ar apropia de îngrozitoarele depozite, ar fi prin contrastul dintre îngrozitor și cotidian cît se poate de comic, iar comicul — în jurul acelor solemne și blestamate mijloace de distrugere — ne-ar face tratat mai inteligent, mai conștienți, căci aceasta e menirea comicului, esteticienii au dreptate, și de ce n-am crede în esteticieni cît credem și în strategii? Asta ar fi în a doua fază. În următoarele faze — cum zice supra-realistul — vom muri și vom vedea. Nedezarmînd în această direcție — a ciinilor puși pe lîngă bombe atomice — am putea însă dezarma pe partea cealaltă și am constata că acești mari prieteni ai oamenilor, vreau să spun ciinii, nu vor mai avea ce păzi. Nu vor mai exista decît hoji de ciini. Iar de hoji, ciinii se vor păzi singuri — ca și oamenii de dușmanii lor.

...ȘI IAR CAII

Romancierii nu mai știu să povestească o poveste, nuve-

liștii nu mai știu să creeze un personaj viabil, proza nu mai e proză și caută cai verzi pe pereți — se scriu mii de articole despre criza mondială a prozei.

Dramaturgii nu mai știu să construiască o piesă cu cap și coadă, nu mai leagă dialogul ca altădată, teatrul nu mai are intrigă, conflict și personaje, teatrul caută cai verzi pe pereți — se discută pe larg de criza mondială a teatrului.

Pictorii nu măi știu să picteze oameni cu nas, gît și urechi, nu mai folosesc culori naturale pentru naturi moarte, nu mai desenează ca lumea, pictura s-a abstractizat și caută cai verzi pe pereți — curg studiile despre criza mondială a picturii.

Muzicienii nu mai compun simfonii în 4 părți, simfoniile nu mai au melodie, melodiile nu mai au caracter cantabil, muzica nu mai e muzică și caută cai verzi pe pereți — urmează criza mondială a muzicii.

Filmele nu mai au subiect, subiectele filmelor nu mai au actori, actorii de film nu mai sînt actori ci copaci în mîinile regizorilor, regizorii caută cai verzi pe pereți — vine logic criza mondială a cinematografului.

În R.F. a Germaniei se întocmește anuarul cailor de curse puringe și se constată că în 1970 au apărut încă 5 986 de exemplare și o dată cu ele a apărut problema numelui lor. Oamenii nu mai știu să dea nume cailor. Sînt prea mulți cai și prea puține cuvinte omenești pentru a-i denumi. Aceasta nu mai e o criză a cailor verzi pe pereți. Căii sînt reali, în 4 picioare — și nu mai au nume. Nu se găsesc ușor nume pentru cai, proprietarii se chinuie, antrenorii și grăjdarii nu dorm. E o criză a imaginației, singura criză care nu are de-a face cu cai verzi pe pereți, despre ea nu se scrie nimic!

Radu COSAȘU

Pentru prima oară după reintrarea în opoziție a partidului laburist, liderul acestuia, HAROLD WILSON, a luat o poziție critică față de o serie de aspecte ale tratatelor cu Piața comună și mai ales față de graba de a se ajunge la un acord, fără a ține seama de faptul că aceasta implică acceptarea unor condiții mai puțin bune pentru Anglia. «Problema-cheie a negocierilor — a subliniat Wilson — este prețul pe care vor trebui să-l plătească gospodinele britanice pentru subvenționarea politicii agrare a Pieței comune».

Poetului italian EUGENIO MONTALE, numit recent de președintele Saragat senator pe viață, i s-a decernat premiul pentru poezie pe anul 1970 al «Academiei lumii latine». Presa italiană a consemnat de curînd, elogios, apariția celui mai recent volum al poetului. Eugenio Montale, personalitate prestigioasă a vieții literare italiene, n-a publicat din 1925 — anul debutului său poetic — și pînă în prezent decît patru volume de versuri. Ultimul, intitulat «Satura», este considerat corolarul «sub specie aeternitatis» al celorlalte trei.

A încetat din viață, în vîrstă de 56 de ani, SERGHEI ZAKARIADZE, artist al poporului al U.R.S.S. Actor de teatru și cinematograful, pasionat animator al mișcării teatrale din R.S.S. Gruzină, deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S., Serghei Zakariadze a desfășurat o entuziastă activitate artistică și socială. A fost distins cu Premiul «Lenin» pentru creația sa din filmul «Totul soldatului».

Cu aproximativ cinci luni înaintea așa-ziselor alegeri prezidențiale din Vietnamul de Sud, se conturează o dispută între actualul

președinte Thieu și generalul NGUYEN CAO KY, ce ocupă în prezent postul de vicepreședinte. Într-un interviu acordat rețelei de televiziune A.B.C., Ky a declarat cu emfază că el va candida «dacă poporul o va dori și dacă voi considera că imi revine responsabilitatea de a mă prezenta». În rîndul observatorilor scenei politice sud-vietnameze se apreciază însă că o asemenea dispută va putea duce, în cele din urmă, la alegerea unui al treilea — de pildă generalul Duong Van Minh, care s-a afirmat recent ca partizan al «coexistenței pașnice cu Nordul».

SHIRLEY MCCLAIN este nu numai o foarte cunoscută vedetă de film, o foarte apreciată dansatoare și cîntăreață. Ea și-a făcut debutul și în arta scrisului. Primul ei volum are un caracter autobiografic și se intitulează «Don't Fall Off The Mountain» — Nu cădeți de pe munte. Cu ocazia publicării la Londra a cărții ei, Shirley McLaine a convocat o conferință de presă, în cadrul căreia a oferit și autografe.

Cunoscut pentru opoziția sa față de proiectul supersonicului american de transport S.S.T. și față de sporirea bugetului Pentagonului, ca și prin luările sale de atitudine pentru a se pune capăt războiului din Indochina și a se stabili o dată limită cît mai apropiată pentru retragerea trupelor americane din Vietnamul de Sud, senatorul american WILLIAM PROXMIRE și-a făcut cunoscută intenția de a concura cu senatorul George McGovern la obținerea investiturii partidului democrat în vederea alegerilor prezidențiale din 1972.

pentru copiii dv.
ca și pentru dv.
GEM DE PIERSICI
GEM DE GUTUI
GEM DE CIREȘE
GEM DE CAISE

carte

Dintre cărțile prezente în vitrinele librăriilor, date la iveală de Editura politică în cinstea gloriosului semicentenar al P.C.R., notăm următoarele:

● **Mișcarea muncitorească din România — 1916-1921. Crearea Partidului Comunist Român.** Autorii: C. Cușnir-Mihailovici, dr. Florea Dagne, dr. Gheorghe Unc, urmăresc cu claritate și pe baza unei documentații solide istoricul unor complexe evenimente ce au dus la crearea Partidului Comunist Român, «făurit ca trup din trupul poporului, organic integrat în realitățile țării».

● **Voluntarii români în Spania. 1936-1939.** Într-un compact volum de peste 600 de pagini sînt reconstituite — insufletit și epic, pe bază de amintiri directe și riguros științific, în virtutea documentelor — grelele condiții ale ajungerii și prezenței voluntarilor noștri pe cîmpul de luptă spaniol, împotriva fascismului și reacțiunii. Din paginile cărții se degajă ardentul spirit internaționalist al comuniștilor români. Volumul apare sub îngrijirea unui colectiv format din: Gheorghe Adorian, Mihai Burcă, Constantin Cimpeanu, Mihail Florescu, Stan Minea, Iosif Nedelcu, Valter Roman.

● **Începutul eroicului drum al Partidului Comunist Român este evocat în respectivul context social și politic de M.C. Stănescu, în cartea: Mișcarea muncitorească din România în anii 1921-1924.**

● **Titu Georgescu urmărește, într-o lucrare de edificatoare sinteză, evoluția istorică De la revoluționarii democrați la fărâșii Partidului Comunist Român.**

● **Prefațind cartea: Pentru front popular antifascist în România de Gh.I. Ioniță, acad. Petre Constantinescu-Iași spune, printre altele: «În ansamblul ei, cartea constituie o trecere în revistă a principalelor momente ale luptei desfășurate de forțele democratice din România, sub conducerea Partidului Comunist, pentru fărâșirea Frontului popular antifascist.»**

● **La Editura științifică a apărut cartea lui Olimpiu Matichescu: Apărarea patriotică, lucrare dedicată semicentenarului P.C.R., ce reliefează, prin aspecte mai puțin cunoscute, caracterul revoluționar al acestei organizații inițiate și conduse de partid.**

● **Un înălțător popas liric — omagiu istoricului jubileu: Glasurile patriei, antologie de poezie patriotică. Cuvînt înainte de Ion Dodu Bălan (Editura Minerva).**

cinema

● **Așteptarea.** Portretul emoționant al unui om aflat în pragul marilor despărțiri. Omagiu adus unui actor unic — Ștefan Ciubotărașu. Scenariu — Horia Pătrașcu. Regia — Șerban Creangă.

● **Serata.** Talentul unuia dintre cei mai autentici cineaști români — am numit-o pe Malvina Urșianu. — poate fi recunoscut din plin în acest film dens, capabil să se susțină singur de la prima pină la ultima secvență. Imaginea — Nicolae Girardi.

● **Frații.** Un debut — asupra căruia vom reveni — al tinerilor regizori Mircea Moldovan și Gică Gheorghe. Scenariu — Nicolae Țic, Constantin Bordeianu. Salutăm reînvierea — pe ecran — cu Emanoil Petruț care, cum bine se știe, nu este doar purtătorul unui glas de aur, bun de împrumutat la zile mari. Imaginea — Dinu Tănase.

● **Apa ca un bivol negru.** Documentar de lung-metraj, reconstituire a zielelor tragice și a eroismului exemplar din mai 1970. Realizatori — tot cineaști tineri: Andrei Cătălin Băleanu, Petre Bokor, Dan Pița, Mircea Verouiu, Roxana Pană, Youssouff Aidaby, Dinu Tănase.

Irina Petrescu

● **Facerea lumii.** Se vede încă o dată că proza lui Eugen Barbu poartă noroc cineaștilor. Firește, celor care știu să o respecte. Imaginea — Ovidiu Gologan. În distribuție — Liviu Ciulei, Irina Petrescu, Marga Barbu, Clody Berthola, Virgil Ogășanu.

disc

● **Corneliu-Dan Georgescu, muzician al generației de astăzi, în «Motive maramureșene», preia creator motive folclorice din culegerile lui Bela Bartok și Ilarion Cocșiu. Formula sa compozitorială reușește să impună un artist autentic (ECE-0495/1/1).**

● **«Ulise», poeme pentru voce și orchestră, op. 20, pe versuri de Mihai Ungureanu, ni-l readuce în atenție pe Liviu Glodeanu, apreciat compozitor contemporan. Soprana lulia Tözser, acompaniată de Orchestra simfonică a Filarmonicii din Cluj (dirijor: Emil Simon), izbuteste să redea ideea peregrinărilor lui Ulise în căutarea păcii, liniștii și odihnei (ECE-0495/1/2).**

● **«Sonata pentru pian nr. 17 în Re minor, op. 31, nr. 2» și «Sonata pentru pian nr. 28 în La major, op. 101», culmi ale literaturii pianistice beethoveniene, ne prilejuiesc reaudierea lui Gheorghe Halmos, reputat artist clujean, muzician de excepție, care ne dăruie un Beethoven absolut personal (ECE-0500).**

muzică

● **Azi, la Ateneu: concertul extraordinar al Filarmonicii, închinat semicentenarului partidului. Lucrări simfonice și vocal-simfonice de compozitori români. Dirijează Mircea Cristescu; dirijorul corului — Vasile Pântea; solist — baritonul Ionel Pantea.**

● **Dirijorul viitorului concert al Filarmonicii (14-15 mai) este italianul Massimo Freccia, iar solist — pianistul sovietic Rudolf Kerer. Programul: Fantezie pe o temă de Tallis, de Ralph Williams; Concertul nr. 2 pentru pian și orchestră de Rahmaninov; poemele simfonice «Moarte și transfigurare» de Richard Strauss și «Pini din Roma» de Ottorino Respighi.**

● **Elevilor bucureșteni, Filarmonica le oferă un concert de muzică românească: Silvestri, Mihai Moldovan, Th. Rogalski, George Enescu (9 mai, Ateneu).**

● **Reintoarsă în patrie după un strălucit turneu în R.F.G., Orchestra simfonică a RTV își reia «săptămânalele»: la 13 mai, în studioul din strada Nufierilor, concertul dirijat de Constantin Bobescu, solist fiind organistul Horst Gehann: Rondoul primăverii de Claude Debussy; Simfonia de cameră de Mihail Andricu (primă audiere); Concertul pentru orgă și orchestră de Händel și Simfonia a V-a de Prokofiev.**

● **Bogată activitate de muzică instrumentală sub auspiciile Filarmonicii:**

● **Concert de sonate Schumann (Integrala sonatelor pentru vioară și pian) în interpretarea a doi remarcabili artiști: violonistul Mihai Constantinescu și pianistul Alex. Demetriad. Se cîntă Sonatele nr. 1 și 2 (10 mai, sala mică a Palatului).**

● **Studioul Ateneului găzduiește la 11 mai recitalul de pian Marilena Dobrea-Ilea, cu lucrări de trei membri ai familiei Bach: Philip Emanuel, Johann Christian și Johann Sebastian. În continuare, recitalul flautistului Nicolae Maxim, acompaniat la pian de Irina Staicu (J.S. Bach, Mircea Istrate, George Enescu).**

● **În sfîrșit, recitalul organistului brașovean Schlandt Eckart cu lucrări de Palestrina, Buxtehude, Georg Böhm, J.S. Bach, Mozart, Norbert von Hannenhein și Marcel Dupré (12 mai, Ateneu).**

teatru

Din agenda Concursului național de creație și interpretare teatrală:

● **Horia Lovinescu, prezent din nou în concurs, de data aceasta cu Și eu am fost în Arcadia, montată de Dan Nasta la Teatrul Nottara. Decorul lui Dan Nemțeanu (îmbinînd funcționalitatea scenică cu virtuți sculpturale) creează atmosfera de reculegere și de meditație, fantastică prin elementul de mister care zace în real și care caută să scape într-o mișcare naturală, aparent amenințătoare, din formele impuse. Este de altfel și căutarea eroului principal (interpretat cu sensibilitate de Alex. Repan), căruia existența sub semnul morții știute îi permite eliberarea din obisnuit și detașarea de imediat, în căutarea adevăratei structurii sufletului omenesc. Îi dau replica, cu aceeași intensitate a trăirii dramatice, Gilda Marinescu, Dorin Varga, Lucia Mureșan, Anda Caropol.**

● **Teatrul de Nord-Sau Mare, secția maghiară, în două ipostaze la fel de interesante (ca text și regie) ce permit revelarea virtuților actoricești ale colectivului: monodrama lui Kocsis Istvan, Amurgul lui Bolyai Janos, în regia lui Gyöngyösi Gabor și în interpretarea variată a lui Zsoldos Arpad, și Casa festivităților de Kányádi Sandor, regia Kovacs Ferenc. Din distribuția ultimului spectacol amintim creațiile izbutite ale lui Csiky Andras, Elekes Emma, Török Istvan, Bartis Ildiko.**

● **Fetele Didinei de Victor Eftimiu, în premieră pe țară la Teatrul de revistă și comedie «Ion Vasilescu». Pe un text alert, de comedie, un grup de interpreți (dintre care îi observăm mai ales pe Alexandru Giugur, Draga Olteanu, Mihaela Dumbravă) sub conducerea regizorului Călin Florian realizează un spectacol amuzant, plin de umor, în limita ținutei profesionale.**

● **Pentru a avea imaginea clară a diversității concursului, amintim celelalte premiere pe țară pe care ni le-au prezentat: Teatrul Mic — Ape și oglinzi, ultima scriere a lui Paul Everac; Teatrul de stat din Reșița — Ochii dragi ai bunicului de Mihail Davidoglu; Teatrul**

Gilda Marinescu

Național din Timișoara — Fereastră de mărgean de Constantin Banu.

● **Zodia taurului de Mihnea Gheorghiu, pusă în scenă cu un deosebit simț al tragediei de Vlad Mugur, în spațiul scenografic (Florica Mălureanu) foarte bine gândit în cele trei registre ale sale (la Teatrul Național din Craiova) a încheiat desfășurarea concursului.**

plastică

● **Într-un climat atât de schimbat, Ligia Macovei păstrează constanta unui crez artistic. Pentru artistă realul rămîne o sursă prodigioasă de imagini, dar totul e transfigurat iar amploarea, ținerea și exuberanța tușelor care se asamblează în mase luminoase, vibrante de atîtea nuanțe, dau picturii farmecul incantației. Gușeale, cu transparențe și modulații delicate, sporesc climatul poetic al operei, climat care domină și desenele artistice, cu atmosfera lor de autentică reverie (Galeriile de artă «Orizont»).**

● **Transferul metaforic din afișele lui Leontin Plosca nu e violent, nici extravagant. Graficianul mizează aproape întotdeauna pe un indice vizual care prin organizarea spațiului se transformă în simbol și, implicit, în mesaj. Asociațiile elementelor figurative sînt clare, și asta le conferă puterea de captare a privirii. O expoziție cu puține lucrări, în care descoperim pe neașteptate un grafician de talent (Galeriile de artă «Galateea»).**

● **Din grafica japoneză. O colecție de gravuri realizate de artiști amatori, care prezintă imagini din viața uzinelor, peisaje și o sută de obiceiuri folclorice nipone (sala de expoziții a I.R.R.C.S.).**

● **Roger Caillois. «În inima fantasticului». Caillois prospectează fantasticul abordînd domenii multiple. De astă dată nu recurge la texte scrise, nici la forme minerale («l'Écriture des pierres»), ci la imaginea picturală și cea grafică, operînd cu același postulat al «neliniștii și rupturii» în investigațiile și analiza operelor. Acceptînd ca element de selecție detaliul revelator, purtător al unui mesaj insidios, Caillois operează reducerii și transferuri masive, relegendî din imperiile fantasticului numeroși autori și nu mai puține opere (Editura Meridiane).**

● **«Figura și locul» lui Pierre Francastel este un dens și amplu eseu complementar altui studiu: «Pictură și societate». Analizînd nașterea și descompunerea unui spațiu plastic («Pictură și societate»), criticul își continuă în «Figura și locul» investigația (limitînd-o la quattrocento), încercînd să descopere structurile intrinsece modului de gîndire figurativ, elementele sale revelatorii, în ansamblul poliform al unei realități sociale (Editura «Univers»).**

● **Tradus de V.G. Paleolog după codexul Vaticano Urbinat și sinoptic cu alte traduceri străine, Tratatul despre pictură al lui Leonardo da Vinci apare pentru prima oară în românește într-o prezentare bibliofilă în 1947, cuprinzînd numai primele două părți ale codexului. Recenta ediție — a aceluiași tălmăcitor — reproduce integral textul vincian (Editura Meridiane).**

televiziune

MUZICĂ-COREGRAFIE. Dintre emisiunile muzical-coregrafice de duminică notăm reluarea la cerere a excepționalului recital Anna Moffo și baletul «Lacul lebedelor», cu Ileana Iliescu și Marinell Ștefănescu. Pentru neștearsă amintire, pelicula a păstrat imagini din vizita la București a marelui Yehudi Menuhin. Transmisie prin Interviziune (marți). Carlo Zecchi cu orchestra Filar-

monicii interpretează capodopera mozartiană Serenada Haffner (miercuri). Lirică eminesciană pe muzică de George Ștephănescu, interpreți Emilia Petrescu, Nicolae Secăreanu, Valentin Teodorian (sîmbătă). A treia emisiune din ciclul de neuitat «Lionel Hampton la București» (sîmbătă).

FILM. Edward Robison trăiește o dublă existență în comedia politică «Tot orașul vorbește» (duminică). Două foste mari glorii ale ecranului — Vivian Leigh și Robert Taylor — în «Podul Waterloo», la Telecinemateca (miercuri). Un film de aventuri, producție iugoslavă — «Explozie în munți» (joi).

TEATRU. «Jocul ielelor» de Camil Petrescu, într-o interpretare care face cînte remarcabile opere dramatice românești: Gh. Ionescu-Gion, George Constantin, C. Cosdrescu, Ion Marinescu, Florin Vasiliu, Leopoldina Bălanuță, Corina Constantinescu, Dinu Ianculescu și alții (marți). «Jaguarul» — scenariu TV, reconstituind aventurile dramatice și reale ale unei acțiuni pentru descoperirea unei infracțiuni ieșite din comun (joi).

LITERATURĂ. O emisiune despre viața literară a Timișoarei (joi). Emisiune de versuri din lirica noastră clasică și contemporană (sîmbătă).

ȘTIINȚĂ. După o simțită absență, emisiunea «Mai aveți o întrebare», promițător reactivată cu «București 2000», o temă de anticipație, cu participarea arhitecților Cezar Lăzărescu, Tiberiu Ricci, Radu Gherghel și dr. ing. Virgil Ioanid (vineri).

EMISIUNI-CONCURS. Patrium Carmen — concert omagial cu participarea formațiilor distinse în prima etapă (duminică). «Unul din doi» — cu tema «Romanul istoric românesc» (luni).

DIVERTISMENT. Program muzical realizat de TV cehoslovacă (duminică). Un program de Va-

Maria Cornescu

rietăți oferit de TV poloneză (marți). Stela Popescu și Ștefan Bănică în spectacolul muzical-umoristic «Un aramvai numit... 14» de Oct. Sava și Mihai Maximilian (sîmbătă). Pe cîntărea de muzică populară Maria Cornescu o putem asculta luni.

SPORT. Atletism, gimnastică, fotbal (Steaua-Dinamo) și box (duminică). Baschet masculin România-Spania (joi).

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON la concursul pronosport nr. 19, etapa din 9 mai 1971

I. Steaua-Dinamo	1, x, 2
II. Steagul roșu-Petrolul	1
III. S.C. Bacău-Farul	1
IV. F.C. Argeș-Jiul	1
V. C.F.R. Tim.-U.T.A.	1, x
VI. «U» Craiova-Poli.	1
VII. «U» Cluj-C.F.R. Cluj	1
VIII. Poiana-Metalul Buc.	1, x
IX. C.E.R. Pașcani-Dunărea	1
X. A.S.A.-Metalul Tgv.	1
XI. Olimpia S.M.-Poli Tmș.	1, x
XII. Vagonul-Corvinul	1
XIII. Olimpia Ord.-Mînerul Anina	1, x

FLACĂRA-ALBUM

Originară de prin părțile Salvei, născu-
deanca MARIA BUTACIU completea-
ză în chip fericit tabloul tinerilor inter-
preți de muzică populară românească,
ca reprezentantă a uneia dintre cele
mai fertile și mai pitorești zone fol-
clorice.

Fotografie de Traian PROSAN

